

**Пием
много
повече
вино**

Консумацията на вино у нас за шестте месеца на годината е нараснала с 39 на сто. Най-много вино изнасяме за Русия.

Стр. 6

Хаос с влаковете за морето заради откраднат кабел

Кражбите по жп линиите да бъдат третиранни като терористичен акт, искат от НКЖИ

Пристигащи и заминаващи от София влакове в направление София-Карлово-Бургас/Варна вчера бяха пренасочени по обходен маршрут през гара Илиянци. Това не само обърка разписанието на влаковете, но и забави придвижването им.

Причината за хаоса бе 200 м откраднат кабел от контактната мрежа в участъка между гарите Казичене-Мусачево-

Столник. Липсващият контактен проводник е меден, а носещото въже от конструкцията на мрежата е нарязано на парчета и е било приготвено за извозване, поясниха от НКЖИ.

Вече нямаме пари за материали, с които да възстановяваме железопътната инфраструктура след кражби, оплакаха се от Националната компания "Железопътна инфра-

структура" (НКЖИ). От компанията са категорични, че кражбите се увеличават по жп мрежата, а във въпросния участък последната кражба била преди месец.

Според работещите в НКЖИ тези кражби трябва да бъдат квалифицирани като посегателства, които могат да доведат до тежки произшествия с много жертви и финансови щети и да бъдат третира-

ни или като терористичен акт, или като акт, който застрашава националната сигурност.

Има реална опасност средствата на компанията за възстановяване на откраднатото напълно да привършат и при поредния случай на кражба да няма възможност за възстановяване на щетите, предупредиха от НКЖИ.

Стр. 2

НЯКОЛКО ДУМИ

Парите или животът?

Боряна КОСТОВА

Това не е култова фраза от някой овехтял уестърн. Това е въпрос, на който властта трябва да си отговори колкото се може по-бързо, защото става дума за живота на немалко българи, които са потенциални жертви на войната по пътищата. А в нея реално участва и гържавата, която е дала разрешение около рогните магистрали да се издига гора от билбордове.

Само по пътя София-Бургас те са 1100, а по трасето София-Варна има още около 600. Странна работа! България няма почти никакво читаво производство, а пък рекламираме ли, рекламираме. Оказва се, че на госта от паната са се изтегнали дибидиус или оскъдно облечени мацки. А те според Съюза на превозвачите разсейвали шофьорите и така се увеличавала вероятността от пътно-транспортни произшествия. Защото масивните железни конструкции на билбордовете са изключително опасни при директен сблъсък с автомобил, бил той лек или от по-голям клас. От подобни катастрофи има 11 смъртни случая. Според министър Плевнелиев не са много. И рекламодатели ревнаха, че щели да фалират, ако се премахнат билбордовете по магистралите. Пък и хазната получавала от тия пана около 6 млн. лв. приходи, от които ще трябва да се откаже, ожали се министърът. Леле, дали пък Гърция и Испания не са закъсали, понеже са забранили билбордовете по магистралите, а в Германия са ги "евакуирали" на 40-50 м от шосетата? При дилемата "парите или животът" правителствата там са избрали по-важното.

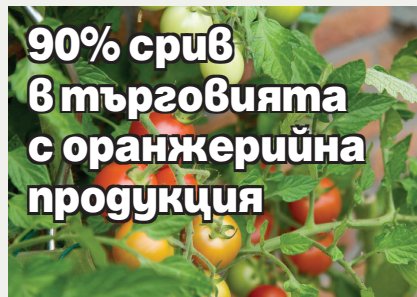
Грета Ганчева отбелязва 50 години на сцената

Бъдещето са децата. Затова избрах и мотото на моя юбилей да бъде „Пея за децата - нашето бъдеще“, казва известната певица.

Стр. 11

90% срив в търговията с оранжерийна продукция

Загубите от намалените цени са за близо 10 милиона лева. Производителите искат компенсации от държавата.

Стр. 6

МОНД дипломатик

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С ДУМА

Дасменим системата

Засега гражданите насочват гнева си срещу собствените си управници, благосклонни марионетки на пазарите. Но какво ще стане, когато го насочат срещу истинския виновник - системата или самия ЕС?

Стр. 13

Снимка БГНЕС

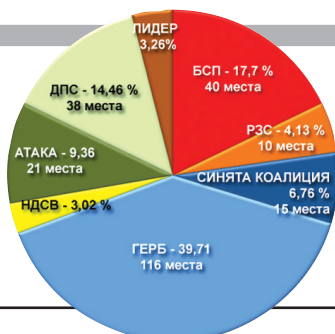
Управляващото дуо в Русия, президентът Дмитрий Медведев и премиерът Владимир Путин, отдъхнаха в Астраханска област, като ловиха риба и се разходиха с катер по река Волга. Фотографиите им се появиха напук на слухове за сериозни противоречия помежду им

33 4

Войната на рейтингите

И Първанов уж беше неизбираем, пък вече два мандата е успешен президент

Стр. 21

Българка е в топ 10 на тв шоу в Америка

Деница Икономова продължава своето участие в четвъртия сезон на състезанието за титлата „Любим танцьор на Канада“

Стр. 28

ЕЧЕТ-ТЯРО N551

9 770861 134015

България

Откраднат кабел обърка влакове за морето

Увеличават се посегателствата върху жп мрежата, категорични са от НКЖИ

Пристигащи и заминуващи от София влакове в направление София-Карлово-Бургас/Варна вчера бяха пренасочени по обходен маршрут - през гара Илиянци. Отклонението удължава времето за път с около 30 мин., но проблемът е, че на гара Илиянци пренасочените влакове се засичат с тези от Северна България. Така се обърква графикът на всички влакове по подбалканската и на тези по северните направления. Причината за хаоса бе откраднат кабел в участъка между гарите Казичене-Мусачево-Стольник. Липсата на 200 м от контактната мрежа е установена малко след полунощ в сряда и повредата не можеше да бъде отстранена вчера привечер.

Липсващият контактен проводник е меден, а носещото въже от конструкцията на мрежата е нарязано на парчета и е било приготвено за извозване, поясниха от НКЖИ. Участъкът бе затворен за

експлоатация и до приключване на работата на следствените органи и възстановяване на нормалното състояние на мрежата.

Вече нямаме възможност, нямаме пари за материали, с които да възстановяваме железопътната инфраструктура след кражби. Това коментира във връзка със случая Бисер Минчев - ревизор по безопасността в НКЖИ. Той поясни, че на това място има чести случаи на посегателства - последната подобна кражба е била миналия месец. Според Минчев посегателствата върху железопътната мрежа не спират и дори се увеличават. За възстановяване на щетите след всяка кражба са необходими много средства и труд на служителите на НКЖИ.

Има реална опасност средствата на компанията за възстановяване на откраднатото при кражбите напълно да привършат и при поредния случай на кражба да няма възможност за възстано-

вяване на щетите. "Ползваме и стари материали, които имаме в момента, и се закупуват нови от тези, които вече се изчерпаха. С тези материали възстановяваме щетите от кражбите, а си нарушаваме поддръжката, допълни Минчев.

Според него единственият начин да спрат посегателствата върху жп инфраструктурата е чрез промяна в Наказателния кодекс, в който кражбите да бъдат квалифицирани като посегателства, които могат да доведат до тежки произшествия и много жертви, много финансови щети. "Да бъдат третиранни или като терористичен акт, или като акт, който застрашава националната сигурност... Да бъдат залавяни крадците и чрез бързо производство трябва да им бъдат налагани такива наказания, които да бъдат респектиращи. А в случая явно наказанията, които се налагат, ако въобще се налагат, нямат този ефект. Пускат ги и те си продължават", каза Минчев.

Снимка БГНЕС
Докато край София цареше хаос с влаковете, специализирано звено по поддръжката извършваше профилактика на жп преносната мрежа в района на гара Девня

Цветанов: ЗАТВАРЯНЕТО НА „ЛУКОЙЛ“ ЗАСТРАШИ СИГУРНОСТТА

С решението за затваряне на бургаската рафинерия "Лукойл-Нефтохим" можеше да застрашим сигурността на страната, заяви министърът на вътрешните работи. Според него в страната имало запаси за нормална работа на системите един месец, но ако кризата се е била задълбочила, можело да възникне сериозен проблем. Когато се взема подобно решение, трябва да има ясен план за действие. От интервюто на Цветанов пред БНТ стана ясно, че МВР дължи 8 млн. лева на "Лукойл". Вече бил разработен план за разсрочено плащане, увери силовият вицепремиер. Категорично няма противоборство между Дянков и мен, каза той. "Защо смятате, че двама души трябва да имат винаги едно и също мнение." Не смятам, че темата сигурност трябва да превръща в тема за говорене в свободното пространство, добави Цветанов. Решението за спирането на даренията в МВР не съм го взел под натиск, категоричен бе той. "Решение никога не вземам под натиск. Това, което направихме, е да запознаем обществеността със спекулациите в публичното пространство относно даренията."

ЗОВ ЗА ПОМОЩ

НАПРАВИХА ЖИВОТОСПАСЯВАЩАТА ОПЕРАЦИЯ НА ВИКТОР АНГЕЛОВ

Животоспасяващата операция на журналиста Виктор Ангелов бе направена в нощта срещу събота във ВМА. Колегата ни имаше аневризма в мозъка, която е можела да се спуска във всеки момент. Екипът хирурзи не е дочакал събирането на сумата от 35 000 лева, която е нужна за консултативни.

Интервенцията е била под ръководството на д-р Мирослав Лилков, началник на Ангиографско отделение на ВМА, и доц. Тихомир Ефтимов, началник на клиниката по неврохирургия. В операцията се е включил и европейският специалист по интервенционална рентгенография проф. Роберт Южкат.

Кампанията за събиране на средства за лечението на Виктор Ангелов продължава.

Откритите банкови сметки са в СИБАНК
BIC: BUIB BG SF: IBAN

В лева BG25BUIB98884029347600

В евро BG07BUIB98884429347600

България втора по спад на населението в ЕС

България е на второ място по спад на населението в ЕС през миналата година. Това сочат данни на европейската статистическа служба Евростат. През 2010 г. българите са намалели с 59 000 души. По-голям спад е регистриран само в Литва, чието население е с 84 000 души по-малко. В същото време Великобритания е рекордьор по ръст - цели 409 000 души повече са регистрирани в

страната. Това е около 30% от общото нарастване с 1,4 милиона души на населението във всички 27 държави членки на ЕС. Ръстът се дължи на големия брой имигранти и на бейби бума главно сред имигрантите на Острова. Прогнозите показват, че до 40 години Великобритания ще има най-многобройното население на Стария континент, изпреварвайки Германия и Франция. Единствената дру-

га страна, чието население е нараснало с над 300 000 души, е Франция.

След Великобритания и Франция се нареждат Италия - увеличението с 286 000 души, Испания (164 000), Холандия (80 000) и т.н.. Най-голям спад след Литва и България е регистриран в Германия, чието население е намаляло с 51 000 души, и в Румъния, където е регистриран спад от 48 000 души.

Капон-Дал е възможна комбинация за президентския вот

Капон-Дал е интересна и вероятна комбинация за президентските избори. Това заяви пред журналисти председателят на Единната народна партия Мария Капон.

ЕНП подаде вчера следобед документи за регистрация за участие в изборите за президент и 15 хил. подписа. "Надявам

се да ви изненадаме с добра кандидатпрезидентска двойка, която да направи идентификация и да има едни успешни избори", каза Капон. Кандидатите на ЕНП ще се насочат към всички български граждани, защото президентът е държавен глава на целия народ, добави тя.

"Няма хора на ЕНП и няма хора на г-н Дал. Взимаме заедно решението, вървим по устав, по правила и в следващите дни всички кандидатури ще бъдат известни както за местната власт, така и за президентските избори", каза още Капон.

ЕНП ще участва предимно самостоятелно на

предстоящите местни избори. "Основният опонент за ЕНП е БСП, от една страна. От друга страна, основният опонент на новия модел е т.нар. статукво, ченгеларщината и всичко, което се случва в годините. Ние искаме да представим наистина този нов модел за България", добави Капон.

17-годишен в мозъчна смърт спасява четирима души

Органи на 17-годишно момче с черепно-мозъчна травма и в мозъчна смърт ще бъдат трансплантирани на четирима души, съобщиха от пресцентъра на МЗ вчера. До момента са извършени две трансплантации. Първата - в болницата "Св. Екатерина", където на 23-годишен пациент е трансплантирано сърце, а втората е на черен дроб и е извършена в клиничната база "Лозенец". До края на деня се очакваше да бъдат направени и трансплантации на бъбреци. Министерството на здравеопазването изказа благодарност на УМБАЛ "Д-р Георги Странски" в Плевен, открила донора.

Опашки за храните от ЕС в по-малките населени места

Голям интерес към раздаването на храни от втория транш от интервенционните запаси на Европейския съюз констатира БЧК. В по-малките населени места дори се образуват опашки от чакащи за получаване на храни, твърди зам.-генералната директорка на организацията Надежда Тодоровска. По-слаб бил интересът в София.

С началото на втория транш хората са наясно къде са разположени пунктовете и редовно идват да получават храните - брашно, ориз, постни лозови сърми, спагети, царевично нишесте, пшеничен

грис, обикновени вафли. Когато се изпълнява програма в рамките на над 12 000 тона общо количество стоки, е възможно да има някъде пропуск от страна на операторите, които ни изпращат храните. Но тези неща веднага се отработват, коментира Тодоровска.

Програмата се изпълнява за четвърта поредна година от Разплащателната агенция на Държавен фонд "Земеделие", а БЧК извършва дистрибуцията на храните. Тази година храни са раздадени на над 255 000 души от цялата страна.

България

Цитат на гения

Премьерът винаги взема ясна и категорична позиция, когато е необходимо

А когато не е необходимо, министър Плевнелиев?

www.duma.bg

ВАС върна седем партии в изборите

ЦИК отхвърли обвиненията на ДПС, че дискриминират партията

Върховният административен съд (ВАС) е отменил решението на ЦИК за заличаване на регистрацията на седем политически партии за местните избори.

Централната изборителна комисия реши, че 12 партии не могат да участват в предстоящия вот на 23 октомври. Политическите формации бяха заличени заради некоректни имена и подписи в списъците, подадени в ЦИК.

От тях седем подадоха жалби, а ВАС прецени, че те са основателни. По този начин се отменят решенията на ЦИК, с които беше заличена регистрацията. Указанията за допълване на подписките на седемте обжалващи партии вече са дадени и крайният срок изтича днес, обясни говорителят на ЦИК Бисер Троянов.

До този момент само Движение "Нашият град" е подало допълнителна подписка, включваща повече от 5000 избиратели, подкрепящи регистрацията на партията в местните избори.

Днес е и крайният срок, в който трябва да бъдат назначени 264-те общински из-

бирателни комисии. Над 200 от тях вече са попълнени и ще започнат работа от петък. До 28 август партии и коалиции могат да се регистрират в общинските изборителни комисии.

Досега в комисията са подадени документи за регистрация на 11 партии и 5 инициативни комитета за участие в изборите за президент и вице-президент.

В ЦИК са готови да приемат наблюдатели от департамента за изборите към ОССЕ, както предложиха във вторник от ДПС. Зам.-председателят на движението Людви Местан заяви, че в изборителната комисия се заформира нова коалиция от ГЕРБ, "Атака" и БСП, която елиминира ДПС от ръководни постове в ОИК. Законът предвижда кои политическите сили да бъдат включени в ОИК и съставът им е определен със закон, отговориха от ЦИК. Въпросът е от този състав от коя политическа сила ще бъдат в ръководството, но на практика не то взема решенията, обясни Негенцова.

Ралица Негенцова все пак призна, че

председателите на повечето общински изборителни комисии са от ГЕРБ. Според нея работата на ЦИК е достатъчно прозрачна и не се налага протоколите от заседанията на комисията, на които се вземат решения, да бъдат публични.

Ивайло Калфин:

Нужно ни е национално съгласие по основните приоритети

Доходите на хората, пенсионната реформа, здравеопазването, образованието и развитието на бизнеса трябва да са петте приоритета, по които е нужно национално съгласие в дългосрочен план. Това заяви евродепутатът Ивайло Калфин на среща с гражданите на Земен.

Калфин разкритикува управляващите от ГЕРБ, които по думите му не се интересуват от чуждото мнение и насаждат конфронтация в обществото. Ние искаме социалната справедливост и интересът на хората с ниски доходи да бъде максимално защитен, добави Калфин. По думите му е необходимо в страната ни да се създадат реални условия за развитие на предприемачеството.

Според евродепутата регионите в страната трябва да се развиват равномерно, да се създадат условия да влязат в тях инвестиции, да се поддържа здравеопазването и образованието. В противен случай обезлюдяването на някои райони ще струва много на данъкоплатците.

В рамките на посещението си в Пернишка об-

При посещението си в Земен Ивайло Калфин отбеляза, че за граничните региони са важни отношенията на България със съседните страни

ласт Ивайло Калфин се запозна с работния процес в завод "Ветпром" в Радомир. С хората от завода евродепутатът обсъди проблемите, които създава свиването на вътрешния пазар и влошеното състояние на животновъдния сектор в страната. Работещите в завода споделиха, че скъпото кредитиране им пречи

да кандидатстват за средства по европрограмите.

Днес и утре Ивайло Калфин ще посети Видинска област.

Вчера стана ясно, че партиите от Коалиция за България ще подпишат днес споразумение за подкрепа на кандидат-президента Ивайло Калфин. Параф, че ще рабо-

тят за кампанията на Калфин, ще сложат БСП, Партия "Български социалдемократи", Движение "Социален хуманизъм", Партия "Европейска сигурност и интеграция", Комунистическа партия на България, Земеделски съюз "Александър Стамболийски", ПП "Нова зора" и ПП "Евророма".

Прокуратурата освободи Станишев от наказателна отговорност

Предложение бившият премиер Сергей Станишев да бъде освободен от наказателна отговорност по обвинението за изгубване на документи, представляващи класифицирана информация, внесе прокуратурата в съда. Причината е чистото му съдебно минало. За престъплението, в което Станишев бе обвинен, Нака-

зателният кодекс предвижда до 2 г. затвор или проба, което означава, че ако обвиняемият има чисто съдебно минало, прокуратурата може да внесе предложение за освобождаването му от наказателна отговорност и санкциониране с глоба от 1000 до 5000 лв. Станишев бе обвинен през

юли 2010 г., че в периода от 4 ноември 2005-10 септември 2009 г. изгубил 7 документа, съдържащи държавна тайна. Три от тях са изготвени от ДАНС, два от МВР, един от министъра на отбраната и един от НАТО. Те били връчени на бившия министър-председател лично и срещу подпис, твърди прокуратурата.

БСП ОБЖАЛВА ОИК В БУРГАС

Красимир КРЪСТЪОВСКИ

БСП-Бургас внесе жалба до Върховния административен съд срещу решението на Централната изборителна комисия за сформирани на 5 от 13-те Общински изборителни комисии без членове от социалистите в ръководствата им. Когато политическите сили не постигнат споразумение, по закон ЦИК определя състава на комисии-те. В пет общини обаче тя е отстранила предложенията за социалисти в ръководствата. Неписано правило повелява в ОИК да има или зам.-председател, или секретар от опозицията. Законно регламентирано е председателят и секретарят да не са от една и съща партия. В повечето случаи в Бургаска област на мястото на секретар е избран коалиционен на управляващите партньор, твърди адвокат Евгени Мосинов, който е в листата за общински съветници на БСП и бивш председател на ОИК. Законът обаче не забранява председател и зам.-председател да са от една и съща политическа сила. От това си право управляващите са се възползвали на много от населените места, въпреки че нямат достатъчно подготвени кадри. Това е довело до избирането на хора от други населени места.

ОБЩИНА БЛАГОЕВГРАД

РЕШЕНИЕ № 193
от 28 юли 2011 г.

1. На основание чл.21, ал.1, т.8 от ЗМСМА, чл.1, ал.2, т.1, чл.4, ал.4, във връзка с чл.32, ал.1, т.3, чл.31, ал.1 от ЗПСК, чл.2, ал.1, т.1, чл.7 и чл.10, ал.2 от Наредбата за търговете и конкурсите, Решение № 91/29.04.2011 г. на Общинския съвет - Благоевград, Общинският съвет Благоевград

1. Приема анализа на правното състояние, информационния меморандум и приватизационната оценка на 7020 броя акции, представляващи 0,2015% от капитала на "Общинска банка" АД, в размер на 72 095,40 (седемдесет и две хиляди деветдесет и пет лева и четиридесет ст.) - без ДДС.

2. Дава съгласие да се проведе публично оповестен конкурс (на един етап) за продажба на 7020 броя акции, представляващи 0,2015% от капитала на "Общинска банка" АД.

3. Определя минимална конкурсна цена в размер на 100 000 (сто хиляди) лв. - без ДДС.

4. Одобрява конкурсната документация.

5. Конкурсната документация се закупува в стая 316 в сградата на Община Благоевград до 12.00 ч. на 2.09.2011 г., след заплащане на такса в размер на 1000 лв. (хиляда лева), с ДДС, платими в брой на касата на община Благоевград. При получаване на документацията кандидатът представя удостоверение за актуално правно състояние и документ за самоличност. Конкурсната документация съдържа декларация за неразгласяване на информация, чието подписване е условие за допускане до участие в конкурса. В случай на закупуване на конкурсната документация от името на друго лице се представя нотариално заверено пълномощно за закупуване на документацията и за подписване на декларация за неразгласяване на информация. Лицата, закупили конкурсна документация и подписали декларация за неразгласяване на информация, получават сертификат за регистрация и имат право да подадат оферта.

6. В срок до 14.00 ч. на 2.09.2011 г. лицата, закупили конкурсна документация, могат да отправят писмени искания за разяснения по процедурата за провеждане на конкурса.

7. Депозитът за участие в публично оповестения конкурс за продажба на 7020 броя акции, представляващи 0,2015% от капитала на "Общинска банка" АД, е парична сума в размер на 7200 лв. (седем хиляди и двеста лева) и следва да постъпи по IBAN сметка на община Благоевград щ BG 71 SOMB 9130 33 13725301, BIC - код SOMBBGSG в "Общинска банка" АД, клон Благоевград, в срок до 16.00 ч. на 3.09.2011 г.

8. Офертите за участие в конкурса се подават в срок до 12.00 ч. на 7.09.2011 г. в запечатан непрозрачен плик, върху който се изписват пълното наименование на обекта на конкурса, фирмата и адресът на участника. Офертите се представят лично от участниците или от упълномощено от тях лице с нотариално заверено пълномощно в стая 316 в сградата на община Благоевград.

9. Упълномощава кмета на община Благоевград да проведе конкурса съгласно Наредбата за търговете и конкурсите; да назначи комисия по провеждане на конкурса; да издаде сертификат за регистрация съгласно чл.35а, ал.1 от Наредбата за търговете и конкурсите; да удължи срока за депозиране на офертите в случаите по чл.35в от НТК; да одобри мотивирания доклад на конкурсната комисия; да определи спечелилия конкурсния участник и участника, класиран на второ място, и да сключи договор за приватизация.

Костадин Хаджигев
председател на ОбС Благоевград

България

Уволнен арсеналец приготвял „домашни“ бомби

Христо ХРИСТОВ

Работилница за оръжие и лаборатория за изготвяне на взривове при домашни условия разкриха казанлъшки полицаи при обиск в жилище на ул. „Балатон“. В продължение на близо денонощие униформени и експерти на ДОТИ-София описвали и уточнявали над 100 обекта, съдържащи опасни химикали, събщи зам.-директорът на ОД на МВР-Стара Загора Иван Любенов. Сред иззетите неща имало 6 тръби за ръчни противотанкови гранатомети, силен катализатор, огнепроводен шнур, 352 ракетни патрона - 26 мм, 109 патрона 7.62x54, 68 запалки МУВ, 92 димни гранати, пет баллистични изпитателни циви различни калибри, 22 стартови заряда за минохвъргачка и още десетки опасни изделия. Къщата, където били разположени лабораторията и работилницата, е наследствен имот на считания за топ-специалист по взривните работи в „Арсенал“ инж. Галин Зарков. 43-годишният мъж работел в заводската химическа лаборатория, за кратко е бил отговорник по качеството на изделията, но преди месец останал безработен след заповед за дисциплинарно уволнение. На този етап с полицейска мярка за неотклонение „задържане под стража за 24 часа“ е само ползвателят на сградата, за който също се знае, че е инженер-химик.

Част от иззетите при обиска на ул. „Балатон“ опасни вещи

„Държавен вестник“ е достъпен в интернет

Няма авторско право върху нормативни актове, коментираха юристи заповедта на Цеца Цачева

Веселка ВЕНКОВА

Цеца Цачева забрани със заповед цитирането на „Държавен вестник“, гръмнаха във вторник медиите. Абонатите, получаващи нормативната уредба по електронен път, нямали право да разпространяват по-нататък предоставените текстове, се разбира от написаното. Въпросната заповед е публикувана в неофициалния раздел на бр. 60 на „ДВ“ от 5 август.

От няколко години благодарение на застъпничеството на неправителствени организации „Държавен вестник“ е достъпен за свободно ползване в интернет, след като се оказа, че такава е практиката в страните от ЕС.

„Още в античността законите са публични и някога са се поставяли на площада, за да може всеки да ги чете“, поясни шефът на правния екип на ПДИ адв. Александър Кашъмов. Презумпцията, че незнанието на закона не извинява е свързана с факта, че всеки има възможност за достъп до законите и до останалите нормативни документи. Юристът коментира, че няма авторско право върху нормативни актове според Закона за авторското право и сродните му права. По тази причина трудно могат да бъдат поставяни условия в тази връзка, посочи Кашъмов.

Преглед на самата заповед на Цачева хвърли светлина върху „страха“ от ограничаване на права. Оказа се, че в т. 3 се определят цените „за по-

лучаване на „ДВ“ по електронен път или на магнитен носител в деня на издаването му и пускането му за разпространение без право на препродаване и преотстъпване на получената информация“ и пр. Главната редакторка на „Държавен вестник“ Искра Коева обясни за ДУМА, че става въпрос за времето от получаването на материалите в понеделник и четвъртък, до обнародването им във вторник и петък, а рестрикцията засягала само четирима абонати.

Създаването на документи би трябвало да означава яснота по съответната проблематика. Фактът, че се налагат куп консултации, за да стане ясно за какво иде реч и собственият „прочит“ говорят, че някой някъде не си е свършил законотворческата работа, коментираха юристи. Не е оправдание и това, че от 1996 г. въпросните заповеди съдържат „идентична информация“.

СИНДИКАЛИСТ ИСКА КОНТРОЛ ВЪРХУ ТЕЛК

Докладите от Брюксел няма да ни кажат нищо ново за България. У нас ранното пенсиониране е свързано само с общите условия на труд, заяви пред БНТ Димитър Манолов, вице-президент на КТ „Подкрепа“. Единствената

възможност за ранното пенсиониране у нас е при учителите чрез техния учителски фонд. Ако си признаем, че имаме проблем, трябва да го гледаме от нашата си гледна точка, за да вземем верните решения иначе ще водим безсмислени дебати, до-

пълни Манолов.

За инвалидните пенсии той каза, че с увеличението на броя на тези пенсии се допуска, че става дума за затегане на контрола за тези пенсии. Те се увеличиха до 3-4 пъти и инвалидните пенсионери станаха към

500 000. Не може изведнъж да се увеличи броят на хората с увреждания, и то три пъти, коментира Манолов и предложи да се затегне системата на ТЕЛК и НЕЛК. Органите, които пускат ранни пенсии, да станат част от осигурителната система.

Този, който плаща, да се занимава и с контрола на тези неща. Приехме съществуващия подход с идеята за разделение на властите - един да плаща, друг да контролира, но се оказа, че в България нещата работят наопаки, подчерта Манолов.

Осем забележителности сложиха столичани в „Непознатата София“

Веселка СПИРИДОНОВА

Демонстрационна карта „Непознатата София“ с осем интересни, но малко известни забележителности на столицата и околностите ѝ представи Станислав Червенков, ръководител на проект, осъществен от фондация „Център за предприемачество и управленско развитие-България“. Надгробният камък на Иван Вазов, храмът „Св. Николай Чудотворец“ на ул. „Калоян“, Къщата-музей „Яворов“, Късноантичен мавзолон в Южния парк, Славейковите дъбове под Духовната семинария, черквата „Св. Богородица животворен източник“ в кв. „Хаджи Димитър“, вила „Рустика“ и Курилският манастир, са обектите, избрани от гражданите чрез анкетни карти в интернет и на място.

Проектът „Непознатата София“ има за цел популяризиране и преоткриване на исторически, архитектурни, културни и художествени места и обекти на територията на София. Инициативата прави активни софиянци и гостите на столицата, посочи Червенков и обясни, че

Станислав Червенков показва картата с първите осем обекта

Станислав Червенков.

Той уточни, че 89 на сто от стойността на проекта в размер на 14 хил. лв. се финансира от Столичната община от бюджета на програма „Европа“, а 11% е от собствени приходи на фондацията, които до края на месеца трябва да бъдат отчетени.

ще се търсят още привлекателни места за включване в демонстрационната карта, а информационни табели за значимостта на обектите ще бъдат поставени пред всеки от тях.

Ще се съобразим с всяко предложение за включване на наистина значим обект независимо от неговото състояние. Така отговори на ДУМА ръководителят на проекта, попитан за мястото на литературните музеи в „Непознатата София“. Открит остава обаче въпросът как забележителностите ще се възползват от „попадането си“ в демонстрационната карта, за да бъдат ремонтирани и обновени. Целта ни засега е да идентифицираме възможните начини как да получим финансиране за реновирането на обектите, обясни Ста-

www.duma.bg

кратки

Спешен кабинет в общинската болница в Дупница

Спешен кабинет ще бъде открит в дупнишката общинска болница, съобщиха от здравното заведение. Кабинетът ще се помещава във фойето на хирургично отделение. Целта на ръководството на болницата е да се подобри обслужването на пациентите и да се облекчи работата на Спешния център. В новия кабинет ще се обслужват по-леки случаи, каза управителят на общинската болница г-р Любомир Таушански. Там ще работят щатните лекари в болницата, които ще дават дежурства по график. Средствата за допълнителните им възнаграждения са осигурени от бюджета на болницата.

Наг 20 паралелки в Пазарджишко останаха без ученици

Наг 20 паралелки в Пазарджишката област останаха без ученици. Недостатъчният брой деца за паралелките с прием след VIII клас в Пазарджишка област доведе до битка за ученици. Срокът за запълване на класовете е до 1 септември, но повечето от директорите са подали молби за удължаването му с надеждата, че след приключването на поправителните сесии през есента ще успеят да запазят паралелките.

Заспал шофьор обърна цистерна на пътя

Празна цистерна за транспортиране на пропан-бутан се преобърна късно във вторник вечерта и блокира автомагистрала „Тракия“ в района на Гловдив. При инцидента леко е пострадал шофьорът на цистерната. Смята се, че той е заспал на волана. Шофьорът е на 39 години и е от Стара Загора. По-късно движението по магистралата бе възстановено. Не е имало опасност от взрив.

Мъж обра зъболекарски кабинет

Криминално проявен мъж е задържан за кражбата на стоматологични инструменти в котелското село Мокрен. Инструментите са откраднати от кабинет в Здравната служба в селото. Извършителят е криминално проявен и осъждан. Той е на 51 години и е от Сливен.

АВТОБУСНИ ШОФЬОРИ ОТИВАТ НА ПСИХОТЕСТ ЗА КНИЖКА

Всички желаещи да вземат шофьорска книжка за шофьори на автобуси, тролей, трамваи и т.н. да се явяват на психотест непосредствено преди да подадат документи за издаване на книжката, предлагат от транспортното министерство. Това предложение е по искане на браншовите организации в областта на обучението на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС, уточняват от МТИТС. За целта се предлагат промени в две наредби, с които да се улесни явяването на изпит точно за категориите Ттб, Ттм, С, D и подкатегории С1 и D1. Към този момент е задължително желаещите да изкарат книжка в тези категории и да се явят на психотест преди изпита си.

Така реално, след като преминат обучението си, те трябва да изчакаят да излязат резултатите от психотеста и едва тогава могат да бъдат включени сред тези, които трябва да бъдат изпитани от ДАИ. Ако промените в двете наредби бъдат одобрени, всички кандидат-шофьори на автобуси, тролей, трамваи и т.н. ще могат спокойно да се явят на изпит дори и да не са психично годни. Едва след като успешно преминат изпита, те ще са задължени да преминат психотеста, ако искат да вземат книжка, защото удостоверението за психологическа годност ще се изисква при издаване на свидетелството за управление на МПС.

България

Лекарите нямали вина за отрязаната ръка на Милко Михалев

Медиците загатват какво е предизвикало усложненията, довели до ампутацията на крайника

Аида ОВАНЕС

Манипулацията коронарография на 42-годишния Милко Михалев от Провадия е по медицинските стандарти, категорични са лекарите от варненската болница "Кардиолайф" ООД. Те научили от медиците за това, че ръката на Михалев е била ампутирани и останали учудени от това, което Милко Михалев съобщава, каза д-р Владислав Пакеров, инвазивен кардиолог. Той е наблюдаващият лекар от екипа, който лекувал Михалев в специализираната кардиологична болница.

Вчера медиците представиха пред журналисти хронологията от постъпването на Михалев (на 8 юли) до изписването му (на 9 юли). Те са категорични, че коронарографията е направена по необходимост, а не "за да бъдат източени средства от касата". Това е засега най-прецизното изследване, което може да покаже дали пациентът има исхемична болест на сърцето (ИБС). Коронарографията е направена след като са излезли резултати от други изследвания и медицински колегиум решил тя да бъде направена, поясни д-р Исмед Мехмедов. Преди това е направен обичайният тест, който да покаже проходимостта на двете артерии на ръката. Процедурата на дясната ръка е минала гладко, твърдят от специализираната болница.

Световната практика в извършването на това изследване няма случай след коронарография да се стигне до увреждане на съдове и както е в този случай, до ампутация на ръка, посочи д-р Пакеров.

По време на престоя си в "Кардиолайф" пациентът не е имал оплаквания, а лекуващите го не са регистрирали нередности при извършените манипулации и проблеми в здравословното му състояние. Около 30 часа, след като е бил изписан от болницата, Михалев се е върнал с оплаквания от изтръпване на дясната си ръка. Тогава лекарите са го препратили към съдовата хирургия на болницата "Св. Марина" във Варна.

Екипът на специализираната клиника заявя, че не могат да предположат как са се появили усложненията на пациента, дали той е спазвал изискванията да не натоварва ръката си, както и какви действия са предприели колегите им от "Св. Марина". След процедурата "ръката е със запазени пулсации, нормален вид и процедура". Обяснили са му как да я

Снимка Мариета ТОМОВА

Д-р Исмед Мехмедов демонстрира как е направена процедурата

НПО ОСЪЖДА ОПИТИТЕ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ВИНА КЪМ ПАЦИЕНТИ

Национална пациентска организация грубо осъжда всички опити да се манипулира общественото мнение. "Считаме, че е цинично безпрецедентната загуба на крайник да се отдава на това, че пациентът е подлагал ръката си под главата след интервенцията и че умишлено не е спазвал дадените му указания", казват от НПО и твърдят, че не е извършена прогноза на риска, както и оценка на лабораторните и образнодиагностични изследвания. В медицинската документация не е отбелязано и наблюдение на ръката, на която е извършена интервенцията, което не е в съответствие с установените стандарти за наблюдение на пациента.

щаци и че при най-малкия дискомфорт трябва да съобщи. Михалев не се е оплакал по време на целия си престой в болницата, казаха лекарите. Но припомниха, че по време на престоя му една от сестрите направила забележка на пациента, когато го видяла да лежи върху ръката си, а когато го изписвали, взел багажа си с дясната ръка. Според лекарите такова натоварване не би трябвало да предизвика проблем като при Михалев, но определено може да допринесе за такъв. Докато Михалев бил в съдовата хирургия, лекарите му от "Кардиолайф"

търсили колегите си от "Св. Марина", за да следят състоянието на пациента си, но нямали информация да има усложнения.

Според лекарите, какво се е случило по-нататък, за да се стигне до ампутацията на ръката, трябва да каже националният консултант по съдова хирургия. Те обаче са категорични, че Михалев е немало да бъде изписан, ако са имали и най-малко съмнение. Припомняме, че изпълнителната агенция "Медицински одит" извърши проверка по случая. Сезирана е и етичната комисия на БЛС.

БРАТЯ РАЗИГРАВАТ БАНДИТСКИ ЕКШЪН

Двама братя, въоръжени и маскирани, разиграха бандитски екшън в Плевен. Само за нощ 22-годишният Мирослав и 19-годишният Георги обрели бензиностанция и павилион в града, а при второто нападение ранили продавача. Първият набег на братята станал половин час преди полунощ във вторник. Мирослав влетял в бензиностанция с насочено към касиерката оръжие. Жената обаче се уплашила и не могла да отвори веднага касата. Ядосан Мирослав стрелял във въздуха. След това взел 186 лева оборотни пари и побягнал. Четири часа по-късно братята нападнали павилион в плевенския квартал "Сторгозия". Този път в обира се включил и 19-годишният Георги, както и още едно момче. Продавачът в търговския обект обаче оказал съпротива и дори успял да избута нападателя извън павилиона. При последвалата борба единият от бандитите стрелял и ранил продавача в крака.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Десетки туристи посещават Палеонтологичния музей в Асеновград през летните месеци. Тук е показан уникалният скелет на "Дейнотериум гигантеум", който се смята за прародител на слонове. Скелетът е с височина 4,65 м и дължина 6,80 м. Предполага се, че теглото му е било над 10 тона. Находката е открита през 1965 г. до село Езерово край Първомай от учителя по биология Димитър Ковачев

ФЕЛДШЕРИТЕ ЗАМРАЗЯВАТ ПРОТЕСТА СИ

До края на месец септември съсловната организация на фелдшерите няма да излиза в протестни действия. Това каза Александър Александров, председател на Сдружението на медицинските фелдшери (бакалаври по медицина) в България (СМФБМБ). В началото на юли здравният министър д-р Стефан Константинов създаде работна група за изясняване проблемите на фелдшерите, с което отложи протестните им действия.

На 12 август се е провела работна среща между Александров и представителите на синдикатите. Срещата е била водена от зам.-министъра на здравеопазването д-р Кирил Добрев заедно с трима експерти от МЗ. Председателят на Българската асоциация на професионалистките по здравни грижи (медицински сестри) Милка Василева също е участвала в преговорите, тъй като едно от основните съображения на фелдшерите е те да бъдат отделени от тази организация.

Александров обясни, че работната група е обсъдила настоящия вариант на наредбата, уреждаща функциите и работата на фелдшерите в България. Става въпрос за законово постановените работни места, където бакалаврите по медицина практикуват дейността си. В сегашната наредба са упоменати спешните центрове, в системата на МВР и в местата за лишаване от свобода, но не и работа в социалните домове за възрастни и деца, както и в спасителните служби. Не са споменати и ведомствените здравни служби, където, така или иначе, работят фелдшери. Зам.-министърът устно изразил подкрепа тези промени да се случат с поправка на наредбата, поясни Александров. По думите му основният диалог остава във връзка с излизането на асоциацията на медицинските сестри. "Ако това се случи, ще бъдат защитени правата и интересите ни", смятат фелдшерите и съобщават, че синдикатите ги подкрепят. Също така е необходимо да се промени Законът за съсловните организации.

АРХЕОЛОЗИ ОТКРИХА ЗЛАТНИ ПРЕДМЕТИ И ПЕЧАТ КРАЙ КАЛИАКРА

Около 20 златни предмета са открити при археологическите разкопки на крепостта край нос Калиакра. Сред тях има накити или елементи от тях, както и сребърни бижута. Това съобщи вчера доц. д-р Бони Петрунова, ръководител на екипа от археолози и зам.-директор на Националния археологически институт с музей (НАИМ-БАН).

Находките са открити в района на богат некропол и са датирани от XII-XIV век след Христа. Сред предметите интерес представлява златна обеча с две перли, нанизани на нея, като изработката на бижутото е изключително изящна. Археологическите разкопки се извършват в района на църква номер 2, като до момента са разкрити 43 гроба.

От едната страна на печата е изобразена Богородица. Може би датата на откриването на печата не е случайна, защото това стана точно на празника Успение Богородично, отбелязва доц. Петрунова. От другата страна на печата е изобразен монограм на собственика, важен савновник. Находката е доказателство, че във времето V-VI век след Христа там се е водила оживена кореспонденция.

Печатът е даден за разчитане на проф. д-р Иван Йорданов, според когото той е рядко срещан. Времето, от което е датиран печатът, съвпада с периода на голямото въстание на федератите. Според сведенията водач на въстаниците е бил Витилиан, настанил се в крепостта Калиакра, разказа археологът. Сведенията твърдят също, че там е имало прабългарско присъствие, а според легендата около 60 000 византийски войници са намерили смъртта си, хвърляйки се от стръмните скали.

Доц. Бони Петрунова съобщи още, че археологическите разкопки ще продължат вероятно до края на месеца, защото мястото е интересно и има още какво да бъде разкрито и проучено. Средствата за научната работа са осигурени от община Каварна.

Икономика

90% срив в търговията с оранжерийна продукция

Загубите от намалените цени са за близо 10 милиона лева

Търговията с оранжерийна продукция е намаляла с 90 процента заради епидемията, причинена от бактерията Ешерихия коли. Това обяви председателят на Българската асоциация на производителите на оранжерийна продукция Пламен Сапунджиев. От браншовата организация се надяват държавата да компенсират производителите за загубите, причинени от срив в цените заради бактерията Ешерихия коли. Засега е ясно, че Европейската комисия ще компенсират само унищожената продукция на българските производители, като 96 от тях ще получат обезщетение, възлизащо общо на 5 милиона лева, каза Пламен Сапунджиев. По думите му реално засегнатите от епидемията с Ешерихия коли производители са много повече, но голяма част от тях работят в сивия сектор. Според Сапунджиев, ако държавата се съгласи да удовлетвори иска на производителите да бъдат компенсирани и заради срива на цените, заявления ще подадат между 120 и 150 от тях.

Сапунджиев обясни още, че заради епидемията зеленчуците са продавани на много по-ниска цена от реалната. По думите му по време на епидемията за 1 ден цената на килограм кра-

Представителите на Българската асоциация на производителите на оранжерийна продукция обявиха вчера на пресконференция, че у нас вече не се произвежда нито един сорт български домати

ставици е паднала от 1 лев до 20 стотинки. Производителите на оранжерийна продукция ще настояват пред земеделския министър да бъдат компенсирани за загубата от разликата в цените, каквито компенсации има в Дания и Белгия. Освен при краставиците по време на епидемията сериозни загуби е имало и от стойността на домати и пипера. По данни на Българската асоциация на производителите на оранжерийна продукция, загубите от намалените цени на продукцията са в размер на близо 10 милиона лева.

Производителите се оплакаха и от състоянието на бранша в момента. Преди 25 години 20 хил. декара са били отопляемите оранжерии. 25 % от продукцията в тях са били предназначени за страната, останалите за износ. Сега около 10 хил. декара са заети с оранжерийна продукция - 6 хил. дека неотопляеми и 4 хил. дека отопляеми оранжерии. Голяма част от оранжерийното производство обаче е в сивата икономика. Поне 50% от оранжерийните производители са в сивия сектор. През 2009 г. регистрираните оранжерийни производе-

ли са били едва 119.

В момента у нас не се произвежда нито един български сорт домати. Успокоителното е, че имаме поне български сортове краставици. Конкуренцията на вносната стока понякога се оказва непосилна за българските производители. Така например цените на едро на домати от Гърция варират от 20 до 70 цента. Тези от 20 цента се пласират у нас, както и евтини турски домати. Доматите в Македония пък на едро се пласират от 15 до 20 цента. Кило македонска диня пък струва едва 2 стотинки.

Пием с 39% повече вино

Слаб ръст от 1,1 процент бележи износът на български вина през първото шестмесечие на 2011 г., но вътрешната консумация е нараснала с близо 39 процента. Това сочат данни на Изпълнителната агенция по лозата и виното (ИАЛВ). В периода страната ни е експортирала 21 646 606 л, което е с 238 991 л повече от първото шестмесечие на 2010 г. Данните са от издадени придружителни документи на винарски предприятия в ИАЛВ за износ и реализация на вътрешния пазар на количествата вино и продукти от грозде и вино.

За периода януари - юни 2011 г. отново най-голямо количество българско вино се е изнасяло за Русия, което представлява 49,2% от общия износ. Отново има ръст във винения експорт към Румъния, Чехия и Унгария. В същото време агенцията съобщава, че реализираното количество вино на вътрешния пазар се е увеличило с 38,7 на сто през полугодieto в сравнение със същия период на

миналата година.

Тенденцията за нарастващото търсене на българските вина започна през миналата година, когато зад граница бяха реализирани над 57,6 млн. литра при 53 млн. лв. през 2009 г. Отново най-големите обеми се реализират на руския пазар, където се продават почти 80 на сто от общия износ. Значителният пробив винопроизводителите на вътрешния пазар стана, след като през миналата година понижиха цените си средно с 30%.

Голям принос за нарастващото търсене на вино има туризмът, съобщи шефът на агенцията по лозата и виното Красимир Коев. И допълни, че това се дължи основно на нарасналия брой пакети в почивките all inclusive. Лозарският бранш очаква изключително добра реколта от грозде през тази есен. "Климатичните условия са благоприятни и ако се задържат до гроздобера, винопроизводителите предвиждат добра година за бранша", обясни още Красимир Коев.

ГОДИШНАТА ИНФЛАЦИЯ ЗА ЮЛИ В БЪЛГАРИЯ - 3,4%, А В ЕВРОСЪЮЗА - 2,9%

Годишната инфлация в Еврозоната е 2,5 процента за юли 2011 година, което е спад спрямо 2,7 процента през юни, според данните на Евростат. Година по-рано равнището на показателя бе 1,7 процента. Месечната инфлация за юли 2011 година е минус 0,6 на сто. За целия ЕС е отчетена годишна инфлация от 2,9 процента през юли, което е спад спрямо 3,1 процента през юни. Година по-рано равнището е било 2,1 процента. Месечната инфлация е минус 0,5 на сто през юли 2011 година.

Най-ниски годишни равнища се наблюдават в Ирландия (1 процент), Словения (1,1 процента) и Швеция (1,6 процента), а най-високи - в Естония (5,3 процента), Румъния (4,9 процента) и Литва (4,6 процента). Спрямо юни 2011 година годишната инфлация е намаляла в 16 страни членки, останала е стабилна в две и се е ускорила в девет. В България годишната инфлация е 3,4 процента за юли 2011 година спрямо 3,5 процента през юни 2011 година и 3,2 процента за юли 2010 година, а месечната инфлация е 0,4 на сто.

Най-ниска средна 12-месечна инфлация до юли тази година е отчетена в Ирландия (0,3 на сто), Швеция (1,6 процента), Чехия и Холандия - по 1,9 процента, а най-високата е в Румъния (7,6 процента), Естония (4,9 процента) и Гърция (4,3 процента). За България е 3,8 процента.

www.duma.bg

кратки

Бум на електронната търговия в България

Бум на електронната търговия у нас. 10% от всички пратки към страната ни в момента са поръчки от сайтове за пазаруване, отчитат куриерските фирми. Българите все по-често предпочитат да купуват грехи, обувки и дори техника през интернет. Куриерите отчитат ръст на вноса за последните месеци, който според тях се дължи главно на интереса към електронната търговия. Интересното е, че отскоро и български фирми се опитват да продават български стоки през интернет. Засега обаче този експеримент не е дал добри резултати, заради сериозната конкуренция в чужбина.

„Виваком“ ще отговаря двойно по-бързо на жалбите

Потребителите на услугите на „Виваком“ ще получават двойно по-бързи отговори на жалбите си, след като операторът въвежда от септември 15-дневен срок за произнасяне по проблемите на своите клиенти. От телекома припомниха, че по закон отговорът на жалбите се дава в 30-дневен период. С промяната компанията ще отвърща най-бързо на жалванията на потребителите си. За целта ще бъдат наети нови служители. Наскоро компанията обяви и наг 2000 места в цялата страна с безплатен Wi-Fi.

Месо, мляко и миди бракуваха във Варна

66,5 кг месни продукти без етикети, 159,3 кг млечни продукти и 3 кг миди са бракувани за неспазване на изискванията за съхранение на храните, съобщават от Областната дирекция на Агенцията по безопасност на храните във Варна. За периода 8 - 12 август варненските инспектори на агенцията са извършили 214 проверки в обекти за производство и търговия с храни от животински и неживотински произход. Констатиран са несъответствия по материално-техническата база, не са водени записи към ДТП и НАССР и съвместно съхранение на различни групи храни. Написани са 11 акта и са издадени 36 предписания.

Спад в строителството в Пазарджишка област

Има спад в строителството в Пазарджишка област, обяви председателят на Камарата на строителите в Пазарджик Евтим Янев. През изтеклата година реализираната продукция е 37% по-малко от предходната. Работещите в строителните фирми в региона са намалели с 19%. Спадът в показателите, които отчита строителният бранш в Пазарджишка област, е резултат на икономическата криза, допълни Янев. Строителните фирми в Пазарджишка област, които имат законово право да изпълняват обекти, са 98. Новорегистрирани са само 7 фирми, а процедурата по регистрация не е приключила за 11 строителни фирми.

ОБЯВЛЕНИЕ

Община Благоевград, област Благоевград, на основание чл. 128, ал. 5 и чл. 121, ал. 1 от ЗУТ уведомява, че на 23.08.2011 г. /вторник/ от 10.00 часа в зала 101, ет. 1 на общината ще се проведе обществено обсъждане на ПУП - план за регулация и застрояване на жк "Запад", Благоевград, в граници: бул. "Св. Димитър Солунски", ул. "Марица" и ул. "Иван Михайлов".

Становища, предложения и др. могат да се изпращат по електронен път на адрес: kmet@blgmun.com и до отдел "Административно, информационно и техническо обслужване".

Проектът е изложен в зала 101, ет.1 на община Благоевград за предварително запознаване.

Тютюнопроизводителите от с. Долно Осеново прибират по ранни зори реколтата. 59-годишната Айше Каменова от дете е по нивите

Практично земегелие

www.duma.bg

ВЪТРЕШЕН ПАЗАР

308 лв. на тон е средната цена на пшеницата

В средата на месец август се отчита активна вътрешна търговия главно с пшеница и рапица, като закупените количества са основно за експорт. По-голяма част от зърнопроизводителите се въздържат от продажби в очакване на по-високи цени.

В Северозападния район на страната търговията с пшеница е слаба и сделки се сключват в ценовия диапазон от 280 до 300 лв./тон без ДДС за хлебната пшеница, а за фуражната - 260-270 лв./тон. Активно е търсенето на ечемик и това доведе до повишение на цената и сделки се осъществяваха в ценовия диапазон от 330 до 340 лв./тон или това представлява ръст с 8 на сто спрямо предходната седмица.

В Северния централен район се отчита активно търсене на пшеница и ечемик. Отчита се повишение на цената на ечемика с 6 на сто и реално сделки се сключваха на равнище от 330 лв./тон. При хлебната пшеница се отчита обратната тенденция - отчита се спад на цената с 3 на сто, като сделките се сключват най-често на ниво от 300-310 лв./тон, а в област Русе изкупуването е на ниво от 280 лв./тон без ДДС.

В Североизточния район на страната също се отчита активна търговия с ечемик. Цената в Добрич достигна до 360 лв./тон и тенденцията е на повишение. Лек спад е отчетен при цената на пшеницата и сделки се реализираха на равнище от 310-330 лв./тон. Цената на рапицата отчита спад и през седмицата изкупуването е на ниво от 810 лв./тон.

Изключително активен пазар се отчита в Югоизточния район на страната. Хлебната пшеница се търгува на ниво от 300-320 лв./тон, а фуражната - 290 лв./тон и това представлява ръст с 5 на сто спрямо предходната седмица. Търсенето и предлагането на ечемик остава на равнище от предходната седмица - 350 лв./тон без ДДС.

Зърненият пазар в Южния централен район е динамичен. Отчетен е спад с 5 на сто на цената на фуражната пшеница, а хлебната пшеница продължава да се търгува до 340 лв./тон. В района цената на фуражния ечемик достигна до 320 лв./тон, а пивоварния - 350 лв./тон.

По данни на САПИ средната цена на хлебната пшеница към средата на месец август за страната е 308 лв./тон

без ДДС. Цената на пшеницата с ниски хлебопекарни качества за страната е 288 лв./тон.

По данни на НСЗ общият размер на напусналата пшеница за реколтата 2011 г. за периода е 251 285 тона /238 298 тона за ЕС и 12 987 тона за трети страни/. За същия период на миналата година напусналата пшеница възлиза на 231 060 тона.

Цените на фуражния ечемик от нова реколтата отново търпят промяна и по данни на САПИ средната цена за седмицата е 325 лв./тон и това представлява ръст с 3% в сравнение с предходната седмица. При пивоварния ечемик от новата реколтата тази седмица цените са без промяна и се движат в рамките на 340-380 лв./тон без ДДС. Средната цена в страната е 343 лв./тон без ДДС.

Общото количество ечемик, напуснало територията на страната за периода, е 196 327 тона /99 002 тона за ЕС и 97 352 тона за трети стра-

ни/. Към същия период на миналата година напусналия ечемик е в размер на 273 320 тона. Анализът на баланса на ечемик показва, че до нова реколтата могат да се реализират извън територията на страната не повече от 200 хил.тона.

При рапицата през изминалата седмица се отчете значителен спад на средните цени, които за страната се движат в ценовия диапазон от 780 до 830 лв./тон без ДДС.

Цените на царевичната остават стабилни, но следва да се отбележи, че търговията е вяла. Причината за това състояние на пазара е изчерпването на количествата от старата реколтата. Сделки се сключват в ценовия диапазон от 420 до 500 лв./тон без ДДС. По данни на САПИ средната цена за седмицата за страната остава 434 лв./тон без ДДС.

По данни на НСЗ общото количество царевична от реколтата 2010 г., напуснало страната за периода, е 1 004 021

тона /874 842 тона за ЕС и 129 179 тона за трети страни/. Към същия период на миналата година напусналото количество е близо два пъти по-малко - 503 470 тона. Пре-

лв./тон без ДДС. По данни на САПИ средната изкупна цена за страната бележи леко увеличение от 4 лв./тон и достига до 822 лв./тон без ДДС. Причината за това състо-

ни/. Към същата дата на миналата година напусналото количество е 777 090 тона, което е със 174 531 тона повече. Преходният остатък за реколтата 2010 г. се оценява на 120

ходният остатък за реколтата 2010 г. се оценява на 250 хил.тона.

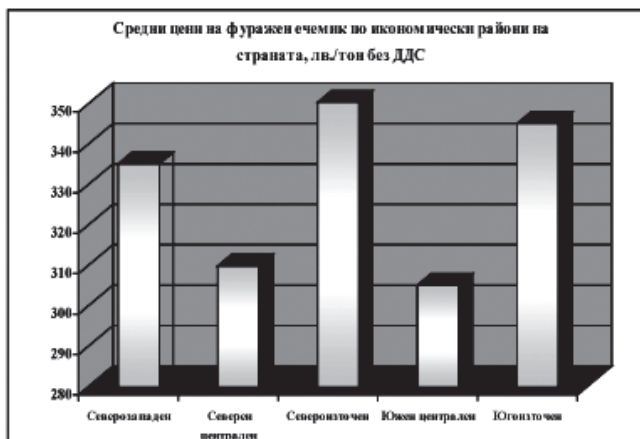
Търговията с черен маслодаен слънчоглед през изминалата седмица е вяла и в очакване на новата реколтата. Сделки се сключват в ценовия диапазон от 800 до 850

лв./тон, които са свободни за търговия извън страната.

По данни на НСЗ общото количество слънчоглед от реколтата 2010 г., напуснало страната за периода, е 951 621 тона /770 635 тона за ЕС и 180 986 тона за трети стра-

ни/. Към същата дата на миналата година напусналото количество е 777 090 тона, което е със 174 531 тона повече. Преходният остатък за реколтата 2010 г. се оценява на 120

хил.тона, които са свободни за търговия извън страната. Средните цени на брашната продължиха движението си надолу, но на хляба през месец юли отчетоха ръст, който се запазва и през месец август.

ПАЗАРЕН НАБЛЮДАТЕЛ

	Текущи цени			Прогнозни цени		
	юни 2010	юни 2011	юли 2011	август 2011	септември 2011	
Пшеница	хлебна, лв/т	202	438	318	310	330
	фуражна, лв/т	186	412	291	290	300
Ечемик	фуражен, лв/т	175	332	307	325	320
Царевича, лв/т	225	409	417	435	420	
Слънчоглед, лв/т	551	794	815	825	830	

Цените са без включено ДДС.

Икономика

Бедността в Европа и в Америка

Под линията на бедността в САЩ е 14,3% от населението, или 43,6 млн. души, в Европа този дял е 17%, което е близо 85 милиона души

Бедността е социален проблем, присъщ на всички страни по света. Например във Франция и Русия броят на хората, живеещи под прага на бедността, е една и съща (13%), докато в САЩ е повече от 14,3%, а в ЕС - 17%. Изненадани ли сте? Не, статистиката не лъже, но праг на бедност в различни страни по света означава много различни неща. Какво е бедност? Или какви критерии използват икономистите?

Бедността е икономическото състояние на дадено лице, в което то не е в състояние да удовлетвори своите минимални нужди за съществуване. Разликата тук е:

- Световната банка определя бедността в световен мащаб с доходи по-малко от 1,25 долара на ден.

- Но в САЩ, Германия, Франция, Великобритания и други богати държави в света има различни критерии за определяне на бедността.

Американският стандарт на бедност или защо 14% от американците ежегодно са "бедни и нещастни".

Под линията на бедността в САЩ според официалната статистика попада население от 14,3% или 43,6 млн. души. Изчислява се от жизнения минимум да съществува човек умножен по коефициент 2,5, което възлиза на малко повече от 1000 долара на месец.

- ✓ Гражданите, чиито доход е под равнището на бедност, получават различни форми на подпомагане от държавата, в която пребивават. На бедните помагат много социални и благотворителни организации. Освен това тази помощ не е задължително да дойде под формата на пари - бедните американци получават талони за храна, безплатни вещи, правото на свободен достъп до кафенета, ресторанти, кина, перални и др.

- ✓ Ако американец не получи най-малко 700 долара за един месец, той се отнася (неофициално, разбира се) до най-ниската категория на просяците;

- ✓ Но! Над 90% от официалните бедни и нуждаещи се американци имат домовете - къща или апартамент. Почти всички бедни хора в САЩ имат кола (понякога две или дори повече), разбира се, не е нова кола, но доста прилична за придвижване.

- ✓ Почти всички бедни използват мобилни телефони и имат домашен компютър, свързан с интернет;

- ✓ Половината от бедните са със здравно осигуряване (федерално или местно);

- ✓ 90% от децата на бедни семейства получават в училище безплатна храна, възможност (отново безплатно) да отидат със съучениците си на екскурзия, да посещават музеи, изложби, библиотеки. Вярно е, че висшето образование за бедните деца е по-трудно - той трябва да бъде или добър спортист, за да получи стипендия за обучение или да служи 5-7 години в армията.

- ✓ Сред пенсионерите (т.е. тези над

65 години) бедни са едва 6%. Това са най-вече онези, които нямат трудов стаж. Американските възрастни хора не плащат данък, ако доходите им са по-малко от 20,9 хиляди долара за година, (средна годишна заплата в САЩ е малко повече от 44 хиляди щатски долара). За храна в САЩ се харчат средно по 12,3%, така че американските пенсионери имат достатъчно пари за пълноценен живот (включително за туристически пътувания в чужбина, ваканционни селища, а у дома те официално са регистрирани като бедни, нуждаещи се от грижи от държавата и многобройни фондации).

- ✓ Приблизително 60% от американските домакинства с доходи под прага на бедност получават най-малко един вид нефинансова помощ, а 20% от тях - дори помощ под формата на пари. Не-

Сред пенсионерите в САЩ бедни са само 6%, а у нас - поне половината пенсионери са на минимални или социални пенсии

финансовата помощ - това са храни (един от девет американци купува стоки с карти за бедни), медицински услуги и т.н.

Но най-важното е, че правителството на САЩ дава на бедните възможност да избягат от лапите на бедността. Използването на този шанс не е от всички, въпреки че в Америка са широко разпространени безплатни програми за получаване на нови професии - старата истина е, че е по-добре да дадем на хората въдица, а не просто от време на време да даваме рибата. "Вие искате да помогнете? Работа!" - Това е принципът на националната система за социално осигуряване в САЩ. Трудещите се не само повишават нивото на доходите си, но и поради пенсионни вноски в момента осигуряват безпроблемно пенсиониране. Освен това помощта за обучение и заетост е за всички, включително и пенсионерите и хората с увреждания. Общо 2,6% от работещите американци живеят под прага на бедността. Така че е трудно е да се сравнят животът на американския беден човек и живеещия в бед-

ност човек в развиващите се страни.

Какво означава бедност в Европа?
Бедността в Европейския съюз, който включва 27 страни, е малко по-висока отколкото в

САЩ - 17%, което се равнява на близо 85 милиона души (повече от населението на най-голямата европейска държава - Германия).

- ✓ Най-бедните са в бившите социалистически страни - Латвия (26%), Румъния (23%), България (21%), Литва (20%). Най-малко бедни хора, парадоксално, има в бившата социалистическа страна Чехия (9%). Златната среда се заема от Германия (15%), Швеция, Дания, Австрия (12%).

- ✓ Бедните в ЕС са онези граждани, чиито доходи (включително социално осигурените) са по-малки от 60% от заплатите в страната на пребиваване. Заплатите в страните от ЕС са различни, така че бедните в Люксембург, получават по-малко от 18 500 евро на година. В Дания, равнището на бедност е 14,5 хиляди, Ирландия - 13,7 хил., Великобритания - 13,1 хил., Швеция - 12,1 хил., Финландия - 11,8 хил., Германия - 10,9 хил. Най-ниският праг на бедност е фиксиран в Румъния (1,1 хил. евро) и България (1,3 хил. евро).

- ✓ Бедността в Европа не се определя от доходите, а по наличието на материални блага. Евростат определя девет вида на богатство: възможност да се яде месо (пилешко, риба) най-малко през ден, притежаването на автомобил, пералня, телевизор, телефон, поне една седмица почивка, прекарана извън

дома, възможност за заплащане на непредвидени разходи (т.е. наличието на спестявания), способността да се поддържа необходимата температура на жилищата и т.н. Ако най-малко 3 от тези неща не са на разположение, то семейството трябва да се счита за бедно.

- ✓ Бедните европейци получават финансова помощ от държавата. В Германия например безработни семейства с две малки деца не само получават помощи (повече от 1,1 хил. евро на месец), но апартамент от 90 квадратни метра, безплатни услуги и много други привилегии. В този случай за разлика от американците работещите германци невинаги се чувстват по-добре от безработните, следователно 1,3 милиона германци в допълнение към заплатата получават социални помощи.

- ✓ В скандинавските страни (Финландия, Швеция, Норвегия, Дания) работят по социален модел, където бедните са истински аутсайдери (например наркомани). В тези страни има "обществен договор" - богатите плащат за бедните (в Дания например 2/3 от БВП се преразпределя чрез данъчната система). Един на всеки пет от тези страни живеят от социалните помощи (безработица, инвалидност и др.) Концепцията за "дългосрочна бедност" е необичайна за всички скандинавци.

- ✓ Европейците харчат за храна, колкото американците например във Франция - 14% от доходите, във Великобри-

Почти всички бедни хора в САЩ имат кола. Понякога две или дори повече, макар и стари

тания - 11%. В Европа бедните разполагат с достатъчно пари да си купят не само стоки за дълготрайна употреба (битова техника и дори нова кола), но също така и да спестят, да си осигурят образование и здравни услуги.

Свят

Снимка БГНЕС

Служителите в полските железници проведоха стачка, в резултат на което около три хиляди регионални влака преустановиха пътуванията в продължение на едно денонощие. Синдикатите настояват за повишаване на заплащането и за внасяне на промени в организацията на труда. Синдикатите предупредиха, че ако до 24 август техните искания не бъдат изпълнени, ще има нови протести

Ромпой става „мистър евро“

ЕС ще го бъде, евроето е валутата на бъдещето, а спекулантите и безгрижните правителства ще имат все по-малко свобода

Париж и Берлин ще предложат през септември на партньорите си от Евросъюза да бъде създадено „правителство на еврозоната“, както и да се учредят данък върху финансовите трансакции, съобщиха френският президент Никола Саркози и германската канцелерка Ангела Меркел.

Според двамата лидери засилената икономическа интеграция на еврозоната е единственият път за възстановяване на доверието в евроето след спасителните планове за потънали в дългове Гърция и Португалия и упоритите слухове, че може да се наложи Италия и Испания също да бъдат спасявани. Идеята е бъдещото икономическо правителство да бъде с мандат от две и половина години и ще заседава два пъти годишно под председателството на сегашния президент на ЕС Херман ван Ромпой, обясни Саркози на пресконференция след разговора с Ангела Меркел в Елисейския дворец. Както стана известно, лидерите на двете най-силни европейски икономически са изпратили специално писмо до бившия белгийски премиер Ромпой, в което официално го канят да оглави

новото икономическо правителство на еврозоната. „Евроето е основата на нашия икономически успех и символ на политическото обединение на нашия континент“, подчертаха Меркел и Саркози.

„Финансовите министри на двете страни ще депозират още през септември пред европейските инстанции общо предложение за такъв данък“, посочи Саркози. Що се отнася до Франция, премиерът Франсоа Фийон ще установи необходимите контакти с различните политически сили в страната, за да провери дали е възможен консенсус, за да се въведе това „златно правило“, уточни той. Този данък е „очевидна необходимост“, подчерта от своя страна германската канцелерка. Една от възможностите, популяризирана от икономиста Джеймс Тобин, е да се наложи много малък данък върху международните движения на капитали. Саркози и Меркел заявиха също, че въвеждат френско-германски „общ съгласуван данък върху компаниите“. Канцелерката подчерта, че двете страни възнамеряват да дадат пример в това отношение. Освен това те ще предложат на 17-те страни от еврозоната да приемат преди лятото

на 2012 г. правило за балансиран бюджет, което вече е в сила в Германия и е в процес на въвеждане във Франция. В същото време те се обявиха против създаването на еврооблигации, които да заменят съкровищните бонове, емитирани от всяка държава - мярка, препоръчвана от много други страни и от ЕК за успокояване на пазарите.

Междувременно германската опозиционна Социалдемократическа партия разкритикува френско-германската среща на върха за това, че е отхвърлила идеята за общи европейски облигации, но не е предложила адекватно решение на дълговата криза, предаде „Ройтерс“. В тази връзка шефът на парламентарната група на социалдемократите Франк-Валтер Щайнмайер заяви, че предложенията, направени от двамата лидери, са в правилната посока, но не предлагат решение.

Представители на британското правителство коментираха, че „всеки данък върху финансовите трансакции ще трябва да бъде приложен в световен мащаб, в противен случай засегнатите трансакции просто ще бъдат прехвърлени към страни, в които данъкът не важи“.

Юшченко свидетелства срещу Тимошенко

Бившият президент на Украйна Виктор Юшченко обвини експремиера Юлия Тимошенко за срива на газовите контракти с Русия през 2009 г. и това, че е пренебрегнала исканията му за пълни подробности по договора. Канцеларията на Юшченко успяла да получи копие на договора едва след като на националната разузнавателна служба на Украйна било наредено да се добие с този документ с „други средства“. Юшченко даде показания в Печорския районен съд по „газовото дело“ Тимошенко.

Юшченко предложи на съда да разпита премиера на Русия Владимир Путин и ръководителя на „Газпром“ Алексей Милер в рамките на делото срещу бившия премиер Юлия Тимошенко. Според Юшченко няма да бъде възможно да се установи истината, без да бъдат изслушани и участниците в преговорите от руска страна.

Юшченко, който беше начело на страната по време на газовата криза между Киев и Москва, твърди, че не е отзовавал украинската делегация по време на преговорите в руската столица. От обкръжението на Юлия Тимошенко настояват, че Юшченко се е опитал да провали преговорите и с намесата си е провокирал газовата криза.

„Преговорите се провалиха, тъй като руската страна предложи твърде висока цена“, заяви бившият президент на Украйна пред съда.

Хага с два процеса срещу Младич

Прокуратурата на трибунала за военни престъпления в Хага съобщи, че ще започне два отделни процеса срещу бившия военен лидер на босненските сърби генерал Ратко Младич. Според предложението на прокуратурата първият процес ще бъде за геноцид в Сребреница, а вторият за прогонването на несръбско население на територията на Босна и Херцеговина, за престъпления в Сараево и взимане на заложници.

Венецуела прехвърля резервите си в Русия

От два месеца правителството на Венецуела планира да разположи международните си валутни резерви в Русия, Китай и Бразилия, като ги изтегли от банки в Европа и САЩ, съобщи депутатът на венецуелския парламент Хулио Монтотоя. По думите му предложението за прехвърляне на резервите е било разгледано миналата седмица от президента Уго Чавес. Обсъжданият документ предвижда също връщане на венецуелското злато от Великобритания, Канада, САЩ и Швейцария в хранилища на националната територия.

www.duma.bg

кратки

Горби недоволен от Русия

Последният съветски ръководител Михаил Горбачов заяви, че е недоволен от развитието на Русия 20 години след неуспешния пуч срещу неговата перестройка. Той разкритикува най-вече монопола на властта и липсата на свободни избори. Той заяви още, че подкрепя бившия президент и настоящ премиер Владимир Путин, въпреки някои авторитарни тенденции, но критикува партията му Единна Русия, заявявайки, че тя прилича на Коммунистическата партия от времето на СССР.

Кагафи искал да бяга

Либийският лидер Муамар Кагафи е сериозно болен, съобщиха базираните в Лондон арабски таблоид Asharq Alawsat. Според изданието Кагафи е изпратил специални пратеници в Мали и на остров Джерба, Тунис, за да разберат дали официални представители на Великобритания и Франция ще му предоставят възможност да напусне Либия със семейството си.

Черногорската азбука с две нови букви

Новата учебна година ще донесе в черногорските ученици две нови букви в азбуката, като вместо досегашните 30 букви, азбуката ще се състои от 32 букви. Новост са буквите, които ще се произнасят като меко ш и меко з. Двете нови букви ще се използват само в учебниците по черногорски език и литература.

Япония пусна ядрен реактор

Японските власти разрешиха пускането в експлоатация на първия ядрен реактор след катастрофата в АЕЦ „Фукушима“. Трети реактор на централата Томари, построена на остров Хокайдо, беше пуснат в търговска експлоатация, съобщиха операторът Хокайдо Илектрик Пауър (Хепко). Близко три четвърти от 54-те японски реактора в момента са спрени за ремонтни работи или по съображения за сигурност.

Оправдаха Стивънсън по „Мърдокгейт“

Бившият директор на Скотланд Ярд Пол Стивънсън, който беше принуден да подаде оставка през юли заради скандала с подслушванията, беше оправдан от независимата комисия за оплаквания от полицията. Но един от заместниците му Джон Ийтс ще бъде разследван. Комисията беше сезирана заради отношенията на много високопоставени представители на Скотланд Ярд с компанията на Мърдок и ролята им в разследването на подслушванията от „Нюз ъв дъ Уърлд“.

Снимка DAILYMAIL.CO.UK

Руснаци ще строят първия хотел в Космоса. Той ще се намира на 350 км от Земята и ще разполага със седем стаи за гости. Петдневен престой ще струва около 100 000 паунда, към които ще се прибавят и 500 000 паунда за пътуването

Свят

www.duma.bg

Техеран прие „плана Лавров“

От Иран зависи кога ще бъдат подновени преговорите с „шесторката“

Руският министър на външните работи Сергей Лавров изрази надежда, че преговорите между страните от „шесторката“ - САЩ, Русия, Китай, Великобритания, Франция и Германия - и Иран за ядрената програма на Техеран ще бъдат подновени скоро, предаде „Ройтерс“. Лавров направи това изявление след среща с иранския си колега Али Акбар Салехи.

Според министър Лавров, Иран проявил „жив интерес“ към руската инициатива за „взаимност и поетапност“ при подновяване на преговорите, посочва Ройтерс. През юли при посещението си в САЩ Лавров представи руската инициатива и на Белия дом. Според руския първи дипломат както САЩ, така и останалите страни в „шесторката“ приемат предложениите от Русия принципи на подхода към подновяване на преговорите - предвижда се всяка отстъпка, направена от Иран, да бъде компенсирана с частично премахване на санкциите, наложени на Техеран.

„Всъщност срокове за подновяване на преговорите по ядреното досие на Иран не могат да бъдат посочени. От Иран вероятно зависи повече, отколкото от когото и да било, кога страните ще могат да седнат и да подновят преговорите“, подчерта Лавров на пресконференция заедно със Салехи. На срещата на Лавров със Салехи е било обсъдено и пускането в действие на иранската АЕЦ в Бушехр. Салехи изрази убежденост, че АЕЦ ще бъде пусната в действие „много скоро“, предаде „Ройтерс“. Според него атомната електроцентрала на практика вече е в действие, а Русия и Иран съгласуват последните технически детайли на пускането в действие на Бушехр.

Президентът на Иран Махмуд Ахмадинежад обяви във вторник след среща със секретаря на Съвета за сигурност на Руската федерация Николай Патрушев, че Техеран „оценява положително“ руското предложение за подход „стъпка по стъпка“ към възобновяване на преговорите по ядрената про-

грама на Техеран. Според руски наблюдатели тези думи на Ахмадинежад не бива да бъдат приемани като стопроцентово „да“. В тази връзка заместник-външният министър на Русия Сергей Рябков е коментирал, че същината на предложения план е поетапност и взаимност. Според него въз основа на тези принципи може да се преодолее взаимното недоверие между Иран и западните страни. Процесът трябва да протече успоредно и да се състои от „на срещни стъпки“, е подчертал дипломатът.

Западни експерти оценяват стремежа на Русия да предотврати евентуален въоръжен конфликт в съседния регион. Ако Иран бъде доведен до чертата, примерно чрез перманентно засилване на санкциите, ще успее за няколко месеца да се сбодие с ядрено оръжие и ще може да бъде спряно само със сила. Според тях обаче далеч по-голям би бил ефектът от международните санкции, тъй като икономическата ситуация в Иран се влошава, а държавното ръководство затъва в кавги.

Берлинчанка оглежда щетите по обгорения си автомобил. От години анонимни нощни палежи вгорчават живота на собствениците на коли в германската столица. В същата нощ още седемнадесет превозни средства бяха унищожени при палежи

4 г. затвор за погстрекатели на бунтовете

Съд в английския град Честър е осъдил на по четири години затвор 22-годишния Пери Сатклиф-Кинън и 20-годишния Джордън Блэкшоу за подбужда-

не към размирици и вандалски действия, разпространявани по социалните мрежи в интернет. Двамата създали във фейсбук групи, призоваващи по-

требителите на мрежата да се присъединят към погромите. Близко 1200 души са били изправени пред съд във Великобритания заради размириците от ми-

налата седмица. Една пета от подсъдимите са на възраст между 10 и 17 години. Останалите са пълнолетни. Някои съдилища са работили денонощно.

Лечение чрез просвещение

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Валерий ВИЖУТОВИЧ

Следствието по делото за безредиците на Манежния площад приключи. Материалите са предадени в прокуратурата за утвърждаване на обвинителното заключение и предаването им в съда. Обвиняемите са петима. Обвинението срещу тях е хулиганство, употреба на сила срещу представители на властта, включване на непълнолетен в извършването на престъпление, а също така призови към масови безредици.

Някои казват - сбиване, други - погром, трети - изблик на агресивна ксенофобия. Но както и да го наречеш, случилото се на 11 декември на Манежния площад, е извънредно събитие. През последното десетилетие не е имало такъв мащабен стихийен взрив на негативна енергия.

Какво беше това? Бунт на футболни фенове, възмутени от убийството на приятеля им? Провокация? И какви са причините за случилото се (ясно е, че убийството на Егор Свиридов е било само повод)? Доколко справедливи са твърденията, че омразата към имигрантите от Кавказ, Централна

Азия е предизвикана от самите тях, от поведението им? И какво могат да направят властта и обществото, за да не може подобни трагедии да се случат и на други места?

„Разлика в културата на поведението“ - такова тълкуване на сблъсъците между младите хора от Москва и кавказците предложи Следственият комитет, като по този начин даде да се разбере, че събитията на площада са имали не национален, а социален произход. По същество наистина е било така. Както каза, коментирайки тези събития, известен режисьор, литовец, днес оглавяващ един от московските академични театри: „В Русия има две нации - нация на богатите и нация на бедните“. Струва ми се, че той най-точно изрази същността на случилото се на Манежния площад. А случи се следното: на площада се събраха младежи от градските покрайнини, разгневени на живота, в който няма справедливост. Невиждащи за себе си никакви шансове да се отласнат от социалното дъно. Отричащи този световен ред, при който „който е бил кой“ „който е бил кой“ си и остава. И неумеещи да

открият друга причина за своето безпросветно съществуване освен вечното, универсално - чужденците, дошли тук.

А „пришълците“ си имат свои проблеми. И един от тях е безработицата. Трудовите имигранти са по-малко защитени от законите, отколкото гражданите на Русия: тези хора е лесно да бъдат уволнявани. Някои твърдят, че безработицата сред имигрантите е социален динамит. Но да погледнем на нещата от друга страна и може би положението ще ни се стори не толкова драматично. В голямото строителство са заети близо

един милион имигранти. Още толкова се трудят на частни строежи, ремонтират вили и апартаменти. Малко повече от милион работят в търговията, при това легално. Мнозина са си намерили работа в сферата на услугите. При това, забележете, всички тези хора работят легално. За какво им е тогава да ходят да ограбват местното население?

Риториката на националпатриотите и хорските клюки създават лъжливото впечатление, че скъпите къщи, парцели в Русия се изкупуват само от имигранти от Средна Азия или Кавказ. Въпреки че с това успешно се справят и до-

шлите от Тюменска област, другите богати региони на Русия. Но за тях никой не казва: „Надойдоха тук!“

Каквото и да твърдят участниците в „руските маршове“, националистическата истерия, масова психоза в Русия няма. Нея я нагнетяват. Вождовете на радикалите - за постигане на политическите си цели. Участниците в „руските маршове“ - за изразяване на недоволството си от живота. Това недоволство се трансформира в лозунги, които лесно се разбират от маргиналната част на населението. Напрежението в отношенията се създава не от

нациите. Напрежението се създава от обществото, в което има немалко противоречия (например разрывът между 10-те процента от най-бедните и 10-те процента най-богатите е вече 15 пъти). И това се проявява ту като агресивна ксенофобия, ту като религиозен екстремизъм.

Ксенофобските настроения най-често обхващат жителите на мегаполисите. Разбирайки това, правителството на Москва разработи програма от мероприятия за реализирането на държавната политика в сферата на междуличностните отношения в столицата. През тази година за тази програма ще бъдат похарчени 110,6 милиона рубли. От тях 22 милиона са отделени за социална реклама „Не боледавай от расизъм“. Столичните власти смятат да лекуват от расизъм и ксенофобия чрез просвещение.

В многонационална Русия не е трудно да сприятелиш руснака с чеченец, таджика с арменец. Проблемът е да се създаде в страната обществен климат, при който недоволството от условията на живота няма да прерасне в междуличностни сблъсъци. Такъв климат не се появява с решение на органите на властта. Той се появява с развитието на демократичните институции, и колкото по-устойчиви са те, толкова по-малко са поводите за взаимна вражда.

Млади футболни фенове си спомниха за Егор Свиридов по повод 40 дни от смъртта му през януари т.г.

Грета Ганчева:

Зарежда ме добрата енергия

Бъдещето са децата. Затова избрах и мотото на моя юбилей да бъде „Пея за децата - нашето бъдеще“, казва известната певица

Вече пет години имам възможността да наблюдавам децата на Русия, България, Казахстан, Украйна, Беларус и Куба и знам, че бъдещето ни е в сигурни ръце, казва Грета Ганчева, която отбелязва половин век на сцената. По думите ѝ расте едно поколение, което заслужава доверието на възрастните. Това са таланти, умни, красиви деца и ние трябва да сме отговорни към тях, утрешните лидери на историята, смята юбилейката. Бъдещето на планетата са децата. Затова избрах и мотото на моя юбилей да бъде „Пея за децата - нашето бъдеще“. Празничният концерт е днес от 20 ч. в СОК „Камчия“ сред 1200 деца и гости, с които Грета Ганчева ще изпълни своя юбилейен спектакъл. Проявата се организира от СОК „Камчия“ ЕАД и фондация „Устойчиво развитие за България“ с ръководителка Станка Шопова. Те ми дават възможност не толкова хората да си спомнят, че е имало някаква певица на име Грета Ганчева, а за това, че с моите песни аз мога да защита една гражданска позиция, заявява артистката.

ГРЕТА ГАНЧЕВА е завършила актьорско майсторство във ВИТИЗ „Кръстьо Сарафов“ и участва в множество театрални постановки и филмови продукции. През 1961 г. в зала „България“ е първата ѝ музикална изява на сцена.

- Концертът ми ще е около час и половина, 40 минути от програмата ще бъде с деца от Русия, България, Казахстан, от други детски лагери в Москва. Моят най-голям шлагер ще бъде изпълнен от най-малката изпълнителка, която е българка на 7 години. Тя ще изпее „Тумбалалайка“. Това означава, че има приемственост.

□ С какво са свързани спомени-те ви? Хубавото или лошото на-делява през годините?

- Претендирам, че съм добър човек и всичко лошо забравям. Сигурно мно-го лошотии са ми направили в живота,

съм с голямо удоволствие навсякъде из цялата ни страна. Естествена съм. Не се гримирам, пея без грим. Имам бръчки. Не се срамувам от тях, даже искам да направя армия на бръчките... (Смее се). Мъдрите хора остават с бръчките.

□ Всеки човек има трудни пери-оди в живота си, в кои моменти ви е било най-тежко и как се справя-те с това?

- Не знам. Нямам сили... Зарежда ме добрата енергия. Вярвам в нея, защото през последните пет години съм заобиколена с добра енергия. Не искам да мисля за лошата енергия.

□ Каква е гражданската ви по-зиция?

- В света трябва да живеем с любов и мир. Добротата на хората трябва да излиза на преден план. Но най-вече никога не трябва да загърбваме Русия. Трябва да бъдем благодарни на Русия за това, което е направила за нас, и това, което продължава да прави. Защото тя продължава да върши, независимо от всичко, много хубави неща за България като един по-голям брат.

□ Подготвяте ли други срещи с публиката във връзка с вашия юби-лей? Ще имате ли още изяви?

- Не. Няма да имам никакви срещи. Това е единственият ми концерт. Продължавам да работя тук с децата през ваканцията. То не е работа, а удоволствие. Имам желание към миналото си, нито към успехите си. Обръщам се към моите песни, към децата...

□ А книга?

- Нямам такива намерения.

- Благодаря ви и хубав празник!

Интервю на Надежда УШЕВА

□ Защо посветихте юбилейния си концерт на децата? Каква е иде-ята?

- Избрах децата, защото вече съм натрупала достатъчно опит на сцена-та - 50 години, и ако има някакви зна-ния и мъдрост в мен, ако има нещо, останало от моя талант, искам да го предам на младите. Защото те са бъдещето на планетата. Пет години вече

Слушаме текстове и музика, която не развива нито въображението, нито мисълта, нито интелекта ни

имам възможността да наблюдавам децата на Русия, България, Украйна, Куба, Беларус, Казахстан и съм с пре-красни впечатления. Тук, в СОК „Кам-чия“, има 1200 малчугани, които са безкрайно умни, красиви - толкова красиви деца не съм виждала, и много таланти. Спокойна съм за бъдеще-то на планетата. Зависи от нас какво ще им оставим, но зарядът, с който ние ще ги заразим, с мъдростта, която евен-туално ще им дадем, могат да станат достойни хора за тази земя, която вече се разкъсва от глупости. Живеем в труд-но време, а се оказва, че непрекъсна-то искаме, в нас господства глупостта и разни други такива неща, които мла-дите не бих желала да възприемат - тази мръсотия, тази кал. Имах възмож-ността много да говоря с тях и трябва да ви кажа, че са безкрайно интели-гентни. И много точно намират рецеп-тата за бъдещето, което е много важ-но. Затова реших концерта да посветя на децата. По-същественото е, че тези деца ме обнадеждават и ми казват: Вие сте бъдещето с нас в бъдещето, и вие ще бъдете с нас в бъдещето. Което означава, че съм направила нещо за тях. Из не се обръщам към миналото си, нито към успехите си. Обръщам се към моите песни, към децата...

□ Какво включва програмата? Кажете за песните и участници-те в нея.

но имам воля, първо, да не се замис-лям за тях и, второ, съм ги забравила. Мисля само за хубавите неща - за добротата, за таланта, за това, че жи-веем свободно, за Емил... Спомням си първите години, първата си младост и по-късно, когато станахме отново при-ятелни. Връщам се към хубавите си пери-оди в театъра, към хубавите си тур-нета - с мои колеги сме обикаляли из цяла България. В общи линии гледам да не мисля за нищо лошо. Защото лошото е нещо ужасно. Като че ли самите лоши мисли предизвикват лоши неща. Много обичам музиката. Пяла

Трябва да бъдем благодарни на Русия за това, което е направила и продължава да прави за нас

Общество

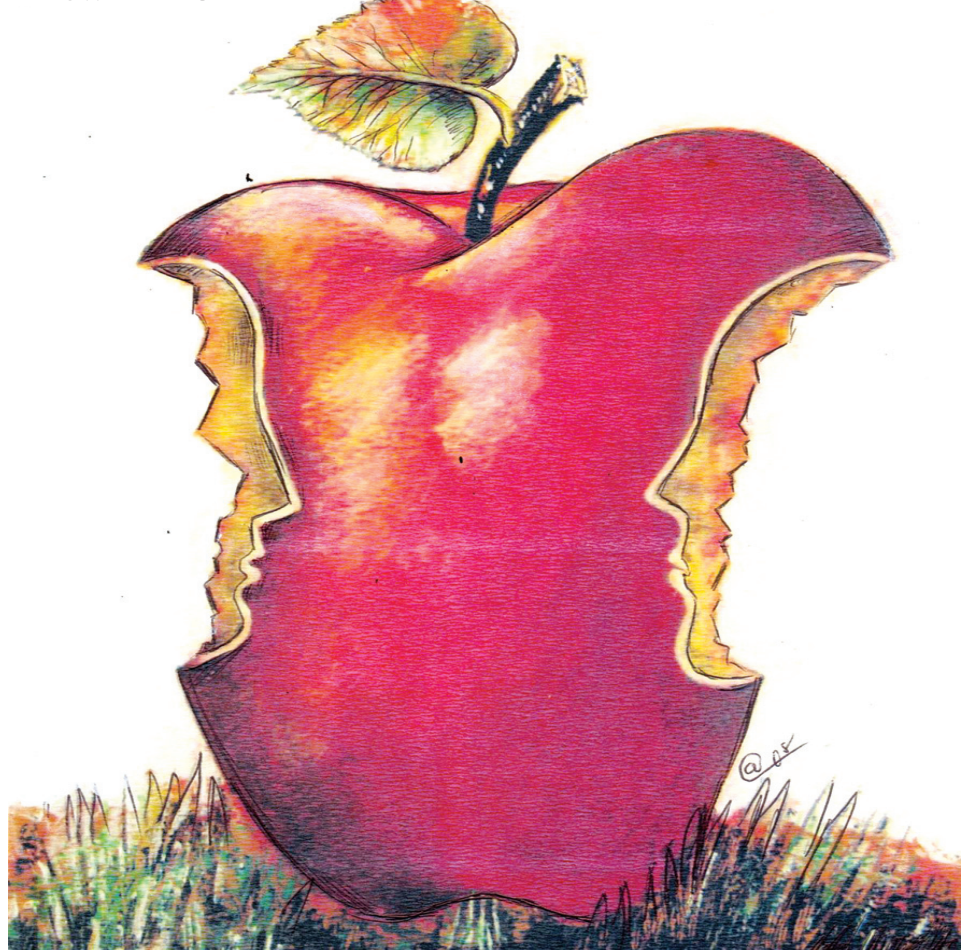
ЮРИЙ БОРИСОВ

След срещата си в Елисейския дворец във вторник Никола Саркози и Ангела Меркел поискаха финансовите трансакции да бъдат облагани с данък. Същото поиска през март Европейският парламент, като изчисли, че така ще бъдат събирани по 200 милиарда евро годишно. Идеята е стара. През 70-те години я формулира Джеймс Тобин. От края на деветдесетте на въоръжение я взе алтерглобалисткото движение, като я нарече с неговото име - "данък Тобин". Същността ѝ е проста - искаш ли да печелиш от обмен на валути, ще си плащаш.

Пазарите обаче не я харесали, информираха световните агенции. Защо ли? Да систематизираме какво всъщност харесват пазарите.

Пазарите харесват големите печалби, които се получават от просто умно-

Анатолий СТАНКУЛОВ

Ябълката на раздора

Какво харесват пазарите

жаване на парите. Не е задължително да произвеждаш стоки и услуги. Не са необходими инвестиции, земя, машини и хора. Просто следиш курсовете на валутите, купуваш, продаваш и печелиш. Този удобен и бърз начин започна да върти близо 300 трилиона щ. д. които са всъщност шест пъти повече от реалното богатство на света.

Пазарите не обичат парите да са обезпечени със злато, тоест т. нар. "златен стандарт". Защото, ако парите са вързани с нещо реално, не могат да набъбват от само себе си. Което означава, че няма как да трупаш милиони, докато спиш например. Когато няма "златен стандарт", световните валути като долара и еврото могат

да се самопечатат и след това да си купуват отвсякъде каквото си поискат. С други думи, някой някъде се е бъртал да произведе нещо, ти го харесваш, напечатваш си хартийки и му го вземаш. Това си е безспорно за харесване...

Пазарите не обичат някой да им казва, че обикновените търговски банки, които държат депозитите на хората, не могат да се занимават с финансови спекулации. Както им го казваше законът "Глас - Стийгъл", въведен през 1933 г. след Голямата депресия. И отменен от Бил Клинтън през 1999 г. След което вече никой не можеше да им попречи да взимат спестяванията на хората, да дават необезпечени кредити, след това

да застраховат ипотеката, после да я препродават, после друг да я "опакова" по нов начин, и презастрахована, пак да я препродава. В края на "умната" игра нещото, което се получава, струва примерно 100 лева, а зад него реално стоят 2.

Когато пазарите се издънят и всички разберат, че всъщност има 2 лева, а 98 ги няма, същите тези пазари най-обичат да се намесят правителствата. Как? Като намерят 98-те лева, за да ги върнат на банките. Така, за да се харесат на пазарите, правителствата вземат от хората - увеличават косвените данъци, намаляват заплатите, повишават пенсионната възраст, орязват социалните помощи и парите за

образование и здравеопазване. Криза е, обясняват правителствата на хората. А "умните" пазари са доволни. Защото парите пак са при тях.

Това, което харесват пазарите, се харесва и на богатите. Което е едно и също. Това, което се харесва на богатите, се харесва на влиятелните медии, защото вторите принадлежат на първите. Това, което се харесва на първите и вторите, в крайна сметка се харесва на влиятелните политици. Защото политическата им кариера зависи от тях.

Какво ще се случи конкретно с идеята, към която се присъединиха Саркози и Меркел и която пазарите изначално не харесват? Ще поживеем, ще видим.

За Плевнелиев и кърлежите

МАЯ ИВАНОВСКА

Действията на регионалния министър Росен Плевнелиев, който е хукнал по плажовете барабар с данъчните да прави проверки на концесионерите, много ми напомнят на "добре" свършената работа по пръскането на градинките срещу кърлежи и бълхи. В наша-

та община обикновено през август или септември в парка се появяват съобщения, че "тревните площи са третирани" против опасните гадина. Та думата ми е, че и да се пръскали, и да не са - все тая, щото бълхите и кърлежите вече са нахали и нас, и децата ни, и кучетата ни.

Същият е ефектът от работата на Плевнелиев, който в края на летния сезон е тръгнал да прави проверки. Министърът брой квадратни метри, смята гъсто натикани чадъри и шезлонги, удивлява се на купищата непочистени боклуци, гневни се на незаконно набъбналите барове по

плажа, на цените в тях, констатира концесионни нарушения, пише разни там протоколи, мери плажната ивица със сложни джиесем програми, размахва пръст на нарушителите и се "надява" кметовете да се научат да спазват правилата. И както повечето министри от това правителство - най-обича да го прави пред камерите на телевизиите.

Това поведение на властта в негово лице е безпардонно, същевременно - и смешно. Още по-лошото е, че от подобни пиески на драгия турист - българин или чужденец, не му става нито по-уютно, нито правата

му са зачитат повече. Като например да може свободно да бодне чадъра си на пясъка, а не да го принуждават насилно да плати за шезлонга и сянката сума, равняваща се на почти половината минимална заплата в България. Същите тези управляващи обявиха туризма за приоритет. От бранша прогнозират към 11 на сто ръст за сезона и са изчислили, че тази година от тях ще дойдат към 12 на сто от БВП-то на икономиката. Е, ако така се работи за приоритет и така се мамят клиенти, то нека не се чудим, ако у нас идват основно любителите на алкохолен туризъм.

Датума

18

www.duma.bg

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА МОРСКИТЕ ФАРОВЕ.

За първи път е отбелязан в Шотландия през 1994 г., а днес над 450 фарове в 50 страни по света, в т.ч. и от България, подкрепят инициативата. Нейната цел е да се запозаят и възстановяват морските фарове. Празникът дава възможност хората да научат повече за тяхната роля в осигуряване на безопасността на морския транспорт през вековете. С напредъка на навигационната техника днес морските фарове остават на заден план. В момента работещите са не повече от 1500 и са основно туристическа атракция.

ДЕН НА МИНЬОРА.

През 1903 г. по предложение на пернишките миньори с указ на цар Фердинанд денят е обявен за професионален празник на работещите в мините. Празникът е възстановен с постановление на Министерския съвет през 1996 г. Отбелязва се в деня на църковния празник Успение на свети Иван Рилски - покровител на миньорите. Празнуват още геолозите и работниците от енергийно-суровинния отрасъл.

1227 - УМИРА ЧИНГИС ХАН, ОСНОВАТЕЛ НА МОНГОЛСКАТА ИМПЕРИЯ (Р. ОК. 1162 Г.).

Всички сведения за него имат легендарен характер, като най-често е наричан най-великият завоевател. През 1206 г. основава най-голямата държава в световната история, включваща територии от Югоизточна Азия до Източна Европа. Докато в по-голямата част от света Чингис хан е описван като кръвожаден завоевател, в Монголия той е смятан за национален герой и е наричан "баща на монголската нация".

1750 - РАЖДА СЕ АНТОНИО САЛИЕРИ, ИТАЛИАНСКИ КОМПОЗИТОР (УМИРА 1825 Г.).

Един от най-големите за времето си дейци на европейската музикална култура. Името му се свързва с това на Волфганг Амадеус Моцарт и създадената легенда в художествени произведения, където Салиери е синоним на завистник на талантливите и дори убиец на Моцарт. През 1997 г. в Милано се провежда необичаен съдебен процес с 200-годишна давност, на който Салиери е оправдан.

1850 - УМИРА ОНОРЕ ДЪО БАЛЗАК, ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ (Р. 1799 Г.).

Един от създателите на класическата форма на романа. Автор е на дълга поредица романи и разкази ("Човешка комедия"), описващи съвременното му френско общество. Сред най-известните негови творби са "Шагренова кожа", "Иожени Гранде", "Дядо Горио", "Братовчедката Бет" и др.

1932 - В СОФИЯ СЕ РАЖДА МОРИС АЛАДЖЕМ, КОМПОЗИТОР (УМИРА 2004 Г.).

Свири на саксофон, флейта, кларнет, аранжира и композира инструментална и популярна музика. Автор на над 300 популярни песни, между които "Янтра", "Юношата", "Жалба за младост", "Да обичаш не е грях". Има над 1000 аранжирани за различни музикални състави. Носител е на престижни награди у нас и в чужбина.

1964 - ЮАР Е ОТСТРАНЕНА ОТ УЧАСТИЕ В ОЛИМПИЙСКИ ИГРИ.

Това е първата олимпиада, на която Международният олимпийски комитет забранява на Южноафриканската република да участва в проявата, заради режима на апартейд, който страната води. XVIII летни олимпийски игри се провеждат от 10 до 24 октомври в Токио, Япония. България печели общо 10 медала и е на 11 място в класирането по нации. Олимпийски шампиони стават Боян Радев (борба класически стил), Продан Гарджев и Еньо Вълчев (борба свободен стил).

MONDE

diplomatique

БЪЛГАРСКО ИЗДАНИЕ

дипломатик

18 август 2011, година 8, брой 8 (81)

lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com

www.bg.mondediplo.com

8 стр.

Да сменим системата

Игнасио Рамоне

НАЙ-въодушевените европофили повтарят безспир, че ако няхаме еврото, последствията от кризата щяха да са много по-лоши за много европейски страни. Обождат еврото – силно и закрилящо. Такава е доктрината им и те я защитават фанатично. Би трябвало обаче да обяснят на гърците и на ирландците, и на португалците, и на испанците, и на италианците и на много други европейски граждани, разтърсени от т.нар. *необходими реформи*, какво разбират под „много по-лоши последствия“. На практика тези последствия са толкова непоносими на социално равнище, че в много страни на еврозоната се надига – и не без основание – една дълбока враждебност към еврото и към Европейския съюз.

Не им липсват аргументи на тези *възмутени* хора. Защото еврото, парична единица на 17 държави с 350 милиона жители, е инструмент с едно-единствено приложение – да заздравява неолибералните догми (1), на които се основава Европейският съюз. Тези догми, установени с Пакта за стабилност от 1997 г. и утвърдени от Европейската централна банка, са основно три – стабилност на цените, бюджетно равновесие и конкуренция. Никакво отношение към социалните въпроси, никакъв стремеж да се намали безработицата, никаква политическа воля за поддържане на растежа и естествено никакво усилие в защита на Държавата на благоденствието.

В сегашния водовъртеж гражданите започват да разбират, че както Европейският съюз, така и еврото, са били примамка, целяща да ги вкара в неолибералния капан, от който не се излиза лесно. Сега са в ръцете на пазарите. Защото така искаха съвсем явно политическите ръководители (и от дясно, и от ляво), които от три десетилетия изграждат Европейския съюз. Те систематично обезсилваха държавата, за да осигуряват все повече пространство и възможности за пазарите и спекулантите.

Затова се реши, под натиска на Германия, Европейската централна банка да бъде „напълно независима“ от правителствата (2). А това означава, че банката всъщност е извън периметъра на демокрацията. По този начин нито гражданите, нито избраните от тях правителства могат да затруднят действията на неолибералите.

Днес безсилието на политиците и независимостта на Централната банка са отчасти отговорни за неспособността на Европа да реши драмата с гръцкия дълг. Другата причина е, че под привидното единство Европейският съюз (в този случай еврозоната) е разделен на два лагера, почти непримирими един към друг. От една страна са Германия и зоната ѝ на влияние Бенелюкс, Австрия и Финландия, а от другата – Франция, Италия, Испания, Ирландия, Португалия и Гърция.

Знае се произходът на гръцкия дълг, както и този на останалите периферни страни, засегнати от кризата на държавния дълг. Когато Гърция бе приета в еврозоната (3), финансовите институции веднага „прецениха“, че тази малка държава, очевидно крехка и с недостатъчни ресурси, въпреки това предлага всички необходими гаранции, за да ѝ бъдат отпуснати много и евтини заеми. Над Атина заваляха оферти за финансиране със съвсем ниски лихви, особено от страна на немски и френски банки, които подтикнаха гръцките управници да задлъжнеят на ниска цена и за дълъг период, за да купят военни снаряжения (4), главно от Германия и Франция...

Финансовата криза, избухнала през 2008 г., обхвана бързо и в европейската банкова система. Финансовите учреждения останаха без пари в наличност и съкратиха драстично заемите. Това заплахваше да задуши цялата икономика. За да избегнат това, държавите наляха масо-

во пари в банките. И ги спасиха. Така задлъжняха още повече, защото купиха пари на международния пазар, тъй като Европейската централна банка отказа да ги подпомогне. В този момент неочаквано се намесиха оценъчните агенции, които осъдиха прекомерното задлъжняване на държавите. А то стана именно за да се спасят банките! Лихвите на заемите за най-задлъжнелите държави се стрелнаха нагоре... И настъпи кризата на държавния дълг.

Сам по себе си гръцкият дълг е незначителен, като се има предвид, че брутният вътрешен продукт (БВП) на Гърция представлява по-малко от 3% от БВП на еврозоната. Технически погледнато, проблемът трябваше да се реши без големи трудности преди повече от година. Но консервативното немско правителство, което беше изправено пред сложни местни избори (в крайна сметка загубени), реши, че няма на бъде *морално справедливо* гърците, обвинени в „корупция“ и „мързел“, да се измъкнат толкова бързо от това лошо положение. Трябваше да бъдат наказани, та „лошият пример“ да не зарази и други.

Една прекалено бърза помощ за Атина *ще има отрицателен ефект и други страни в трудно положение ще престанат да правят усилия*, заявя Ангела Меркел (5). Затова с помощта на съюзниците си Берлин започна да създава пречки от всякакво естество. А месеците минаваха.

Пазарите, възбудени от несъгласията в Европейския съюз, използваша това, за да се ожесточат срещу Гърция. Тогава всичко се усложни. В крайна сметка Германия прие един непълен план за помощ на Гърция с условието да се включи и Международният валутен фонд (МВФ). Защо? По две причини. Първо, защото се смяташе, че европейските институции нямат достатъчно строг палач, който да накаже гърците. Второ, защото МВФ от 40 години се е специализирал да изисква антисоциални усилия от задлъжнелите страни. Рецептите му, прилагани с ярос в Латинска Америка през 70-те и 80-те години, са все същите – вдигане на лихвите по потребителските кредити, брутално оръзване на държавните бюджети, стриктен контрол на заплатите, повсеместни приватизации... (6)

Правителството на Папандреу се примири да приложи един дивашки план за икономии. Но злото вече беше сторено. Ритъмът на европейската политика е бавен и дълъг, а на пазарите е непосредствен и бърз. Спекулантите разбраха, че Европейският съюз е гигант без политически мозък, а еврото е „силна валута“, зад която – както никога досега в историята – не стои никаква политическа

власт. Нападнаха Ирландия, всичко се повтори и те пак спечелиха. Нападнаха Португалия и отново спечелиха. Нападнаха Испания и Италия и правителствата на тези страни забързано си самоналожиха непопулярните рецепти на МВФ.

Сега из цяла Европа се шири „експанзивна доктрина за строги икономии“. Нейните пропагандатори я представят като универсален икономически еликсир, а в действителност тя причинява истински злини в социалния сектор. И още по-зле – тази политика на съкращения на бюджета задълбочава кризата, задушава малки и големи предприятия, като оскъпява финансирането им и погребва всяка перспектива за бързо икономическо възстановяване. Блъскат държавите по спиралата към собственото им унищожение, приходите намаляват, няма растеж, безработицата се увеличава, нежеланите рейтингови агенции намаляват оценките, лихвите по държавния дълг се увеличават, общото положение се влошава и държавите отново търсят помощ (7). Гърция, Ирландия и Португалия, единствените три държави, „подпомогнати“ досега от Европейския съюз чрез Европейския фонд за стабилизиране и от МВФ, бяха блъснати от тези, които Пол Кругман нарича „фанатичите на страданието“ (8), по тази фатална пързалка.

„Пактът за еврото“, сключен през март, също не решава нищо. В действителност той е още едно затягане на гайката за икономии, едно споразумение за „конкурентоспособност“, което предвижда нови оръзвания на обществените разходи и повече мерки за фискална дисциплина. И ощетява главно и отново трудещите се. Заплашва с наказания държавите, които не изпълняват Пакта за стабилност (9). Предлага опекунство за публичния дълг и постоянен ритъм на намаляването му, тоест ново намаляване на суверенитета. *Европейските страни трябва да имат по-малко свобода да сключват дългове*, твърди Лоренцо Бини Смаги, член на управителния съвет на Европейската централна банка. Някои европократи (европейски бюрократи) отиват още по-далеч, като предлагат от правителствата, неспазващи Пакта за стабилност, да се отнеме отговорността да ръководят собствените си финанси...

Всичко това е абсурдно и гнусно. Резултатът е обедняване на европейските общества в полза на банките, големите предприятия и международните спекуланти. Засега законният протест на гражданите се насочва срещу собствените им управници, благосклонни марионетки на пазарите. А какво ще стане когато решат да насочат гнева си срещу истинския виновник, тоест срещу системата или самия Европейски съюз?

(1) Фиксирани в Договорите от Маастрихт (1993), Амстердам (1999), Ница (2003) и Лисабон (2009).

(2) Сред многото други ограничения е и това, че Европейската централна банка не може да дава пари назаем на държавите, а само на частни банки.

(3) Благодарение на един отчет за икономическото състояние, фалшифициран и натъкмен от предишното консервативно правителство с помощта на американската банка „Голдман Сакс“.

(4) Гърция е най-големият вносител на оръжия в Европейския съюз и е държавата, която отделя за отбраната най-високия процент от БВП, поради напрежението в отношенията с Турция.

(5) *El País*, Madrid, 18 юли 2011.

(6) Вж. Philippe Askenazy, „L'austérité imposée à la Grèce, de Charybde en Scylla“ (Икономисте, наложени на Гърция от Сцила и Хариубда), *Le Monde*, Paris, 19 юли 2011.

(7) Въпреки че бе посрещнат с облекчение от либералната преса, новият план за спасяване на Гърция, оповестен на 21 юли, няма да послужи за нищо. Пазарите и фондовете лешояди усетиха кръвта и няма да преустановят атаките си, докато не бъдат спрени с истински структурни промени.

(8) Пол Кругман, „Cuando la austeridad falla“ (Когато икономисте не вършат работа), *El País*, 24 май 2011.

(9) Пактът фиксира границата на бюджетния дефицит до 3% от БВП, а на държавния дълг – до 60% от БВП.

УГНЕТЯВАЩ ДОКЛАД

МВФ с шапката на глупака

ИНСТИТУЦИОННО ориентиран изследвания“; „идеологически хитрини“; „автоцензура“; „предубедени заключения“; „оскъдно разнообразие на теоретични и още повече на емпирични подходи“; „ограничени възгледи“; „аналитична рамка, несъответстваща на действителността в проучваните страни“; „трайна неспособност да се цитират трудове на местни изследователи“... За мислите глави на Международния валутен фонд (МВФ) като цяло щеше да е по-добре на прицел в новинарските хроники да бъде взет техният генерален директор, арестуван на 14 май 2011 г., вместо последния доклад на Независимото бюро за оценка на Фонда, публикуван сред всеобщо безразличие седмица по-късно.

В момент, когато международният кредитор, отпускат заеми срещу тежки залози, отново – след финансовата буря и кризата с дълга – е възседнал коня и налага ограничения на все повече страни, омотани в мрежите му (1) (Латвия, Украйна, Румъния, Унгария, Ирландия, Ирландия, Гърция, Португалия...), това проучване, посветено на „Изследователската работа в МВФ – състоятелност и употреба (2)“, хвърля светлина върху икономическата „наука“, на която се позовават всички генерални директори на МВФ при даването на уроци за добро поведение във всяко кътче на света.

Проучванията и изследванията – интелектуалната опора на Фонда, са градивният материал на докладите „Перспективи на световната икономика“, „Доклад за финансовата стабилност в света“ и на други като „Консултации по член IV“, четени с внимание от световните лидери и с ужас от ръководителите на държавите длъжници. Плановите за структурно преустройство, наложени на развиващите се страни или на страните в криза, им дължат много. На теория изследванията допринасят за развитие и осъвременяване на теоретичните модели и на инструментите, които са в основата на анализите на МВФ. За да се убеди, че е така, Независимото бюро за оценка прегледа внимателно анализите, изфабрикувани в продължение на едно десетилетие от вашинг-

тонските експерти (1999-2008), като се опираше на солидна методология – преразглеждане на статиите и докладите от университетски икономисти съобразно действащата процедура в академичния свят, предоставяне на въпросник на финансовите и на валутните власти в страните членки, както и на икономистите, работещи в МВФ, провеждане на поредица от индивидуални интервюта. Изводите подсказват, че изследователската работа далеч не подхранва стратегическото мислене на Фонда, а служи за легитимиране на неговите идеологически предпоставки.

Много от интервюираните авторитети изразиха мнение, че проучванията на МВФ са били в голяма степен предвидими и не са позволявали изразяване на алтернативни гледни точки. Това мнение се отнася за цялостното аналитично производство на Фонда, обясняват докладчиците. Освен това проучванията на МВФ създават впечатление, че следват предварително изработено мнение и понякога препоръките не произтичат от анализа. Това впечатление споделят много външни университетски преподаватели, натоварени да дадат експертна оценка на този куп сива литература. Според тях Фондът е обсебен от един тип послание и не обръща никакво внимание на други гледни точки. Нещо лошо, за научния ум, свикнал да поставя проблема преди да е намерил решението, повечето изводи и препоръки, изложени в поредиците „Работни документи“ и „Общи въпроси“, не бяха подкрепени от събитията. В хода на преглеждането на трудовете, свързани с бюджетната политика, един докладчик установява мания за намаляване на данъците и се учудва, че най-използваният теоретичен модел не отделя никакво внимание на преразпределението и на безработицата.

Но най-смущаващата критика идва от лоното на самата институция. От седемстотин и четиринадесетте икономисти на МВФ, които са отговорили на въпросника, 62% „много често“ или „доста често“ са се чувствали принудени да поставят изследванията и изводите си в съответствие с позициите на МВФ. Интервютата потвърдиха тази тенденция – повече от полови-

ната служители заявиха, че са участвали или знаят за случаи, в които резултатите са били нагаждани към това, което се възприема като институционална гледна точка по въпроса. С цел никой да не бъде изкушен да сравнява интелектуалния авторитет на Фонда с този на светските статистики, известни с готовността си да изпреварват желанията на властта, докладчиците препоръчват на ръководителите да насърчават интелектуалното отваряне към други перспективи. И смятат за полезно да уточнят, че изследователите би трябвало да могат да разглеждат проблемите, без да правят предубедени заключения и без да прокарват послания.

Съветът звучи като последно предупреждение. През януари т. г. друг доклад на Бюрото за вътрешна преценка относно работата на МВФ в периода, предшествал световната финансова и икономическа криза (3), вече постави на Фонда шапката на глупака. В докладите можеше да се прочете: *Способността на МВФ да разкрива умело рисковете, които се разрастваха, беше блокирана от висока степен на доктринерско мислене, от предварително заложили интелектуални положения. Или: Преобладаващото мнение сред персонала на МВФ – сплотени групи от макроикономисти – беше, че дисциплината и саморегулацията на пазара ще са достатъчни да отстранят всеки голям проблем на финансовите институции. Докладчиците безмилостно припомнят, че МВФ издигна като мото предимствата на титризацията (4) и цитират доклад за Съединените щати, публикуван през 2007 г. няколко месеца преди фалита на „Лемън Брадърс“ и колапса на западната банкова система: *Търговските и инвестиционните банки в буквалния смисъл на думата са в напълно добро финансово състояние и системните рискове изглеждат слаби. Човек се прекланя пред такава далновидност.**

ПИЕР РАМБЕР

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

(1) Вж. Arnaud Zacharie, „La troisième vie du FMI“ (Третият живот на МВФ), Монд дипломатик, май 2009.

(2) Independent Evaluation Office of the International Monetary Fund, „Research at the IMF: Relevance and utilization“ (Изследователската работа в МВФ – състоятелност и употреба), Вашингтон, 20 май 2011 (www.ieo-imf.org). Както се отбелязва в доклада, изследването в широк смисъл обхваща по-голямата част от аналитичните публикации на МВФ.

(3) Bureau indépendant d'évaluation, „Evaluation de l'action du FMI au cours de la période qui a précédé la crise financière et économique mondiale“ (Преценка за дейността на МВФ в периода, предшествал световната финансова и икономическа криза), Вашингтон, 10 януари 2011 (www.ieo-imf.org).

(4) Финансова техника, при която различни видове дългове, имащи силата на договори, като ипотека, заем за покупка на автомобил или задължения по кредитни карти, се преобразуват в ценни книжа и се предлагат за продажба на различни инвеститори – Бел. прев.

ЕДНА РЕГИОНАЛНА СТОЛИЦА
ВСТРАНИ ОТ РАЗВИТИЕТО НА ИНДИЯ

Бенгалският мегаполис се възползва в по-малка степен от икономическия растеж в сравнение с Ню Делхи или Бомбай. Липсата на динамизъм възпрепятства възхода на средните класи. Мизерните предградия продължават с нестихващо темпо да поглъщат масовата миграция от селото към града. Това усещане за относителен упадък обяснява изборното поражение през май тази година на комунистите, „износени“ от управлението си, продължило повече от тридесет години.

СПЕЦИАЛЕН ПРАТЕНИК
СЕДРИК ГУВЕРНЬОР*

ЛЕТИЩЕТО в Калкута изглежда доста старомодно в сравнение с летищата от стъкло и стомана, построени през последните години от Ню Делхи до Бангалор, като се мине през Хайдерабад, полусите на икономически растеж в „Бляскавата Индия“ (Shining India). „Добре дошли в града на радостта“, гласи едно табло в залата, препращайки към романа на Доминик Лапиер (1). В телефонен разговор Лапиер обяснява, че това заглавие е целяло да изрази смелостта, издръжливостта и жизнелюбието на жителите от мизерните квартали, чието ужасяващо всекидневие описва: *Както казва Рабиндранат Тагор (2), злощастията е голямо, но човек е още по-голям. Една трета от четири и половина милионното население на Калкута (градът и околностите наброяват повече от тринадесет милиона) живее в мизерни квартали. Това съотношение достига до 55% в Бомбай, който все пак е икономическият двигател на страната (3)...*

ЧОВЕШКА ТЯГА И
МОБИЛНИ ТЕЛЕФОНИ

Калкута не спира да привлича селското население от околността, тъй като е единственият мегаполис в цялата източна част на Индия. Това явление се наблюдава още от създаването на града от англичаните в края на XVII век – икономически мигранти, избягали от глада през 1943 г. и от войната (1947 г., 1971 г.). Град, предвиден за триста хиляди жители, припомня Лапиер, в който милиони хора бяха прогонени от войните и климатичните катаклизми и където всички възможности за нови жители са изчерпани. Понякога на петстотин хиляди души се пада само една тоалетна, една единствена чешма. Икономическият растеж не ограничи това масово преселение – според неправителствената организация „Самаряните“ днес около хиляда нови мигранти се установяват всеки ден в

*Журналист.

(1) Dominique Lapiere, *La Cité de la joie* (Градът на радостта), Robert Laffont, Париж, 1985, екранизация през 1992 г. от Ролан Жофе. Благодарение на приходите от авторските си права Лапиер създава мрежа от диспансери, училища и санитарни кораби (www.cityofjoyaid.org).

(2) Рабиндранат Тагор (1861-1941), бенгалски писател, драматург, художник и философ. Получава Нобелова награда за литература през 1913 г.

(3) Данни от преброяванията през 2001 г. и 2011 г., *Census of India*.

(4) Партизанска борба на маоистите, която се възражда в необлаготелстваните селски

агломерацията. Селяните искат да избягат от икономическия застои в селата, от липсата на перспективи, от влиянието на кастите и религията, понякога и от насилието – конфликти между семействата, злоупотреби от страна на влиятелните личности, от партизанското движение на наксалитите (4). Едно от малцинствата идва от съседен Бангладеш – границата се преминава нелегално за 3000 рупии (около 47 евро), езикът е същият и бакшишът за полицията спасява от експулсиране. Градът позволява да се изгради нов живот и нова самоличност, да се измъкне човек от конформизма. Тук е важен единствено социалният статус, споделя Патрик Гоуз, преподавател и добър наблюдател на своя град. *Ако произхождате от нисша каста, можете законно да смените името си за 700 рупии [около 11 евро] (5). Следователно тук всеки може да се установи и да се чувства като у дома си.*

Макар в Калкута да има пропорционално по-малко фавели в сравнение с Бомбай, мизерията е без съмнение по-очевидна. Най-яркият пример за това са рикшиите с човешка тяга. В самия център на града, на улица „Майка Тереза“ (6), недалеч от ресторант на „Макдоналдс“, сух, загорял от слънцето и босоног възрастен мъж тегли на високата си ръчна количка закряглен младеш, облечен по западен маниер, който почуква с пръсти по своя смартфон. Тази двойка представлява своеобразен сблъсък на Бляскавата Индия с най-печалната експлоатация. Преди десетина години властите са се опитали да забранят тази отживелица от XIX век. Начинанието завършва с неуспех. Поради липсата на други възможности хиляди водачи на рикши са се противопоставили на изчезването на тяхната професия.

Макрандж, на 42 години, тегли рикша от петнадесет години и разказва, че някога е бил селянин в съседния на Бихар щат. Лошите реколти са го подтикна-

райони. Вж. „En Inde, expansion de la guérilla naxalite“ (В Индия, разрастване на наксалитското партизанско движение), *Le Monde diplomatique*, декември 2007.

(5) В Индия бащиното име често разкрива и кастата.

(6) Agnes Gonxha Bojaxhia, наречена Майка Тереза (1910-1997). Индийска монахиня от албански произход, която от 1948 г. се посвещава на най-бедните. Получава Нобелова награда за мир през 1979 г. Провъзгласена за светица през 2003 г. Приветствана за своето себепотричане, тя е също критикувана заради противопоставянето си на абортите и липсата на медицински грижи в умиралните в Калкута.

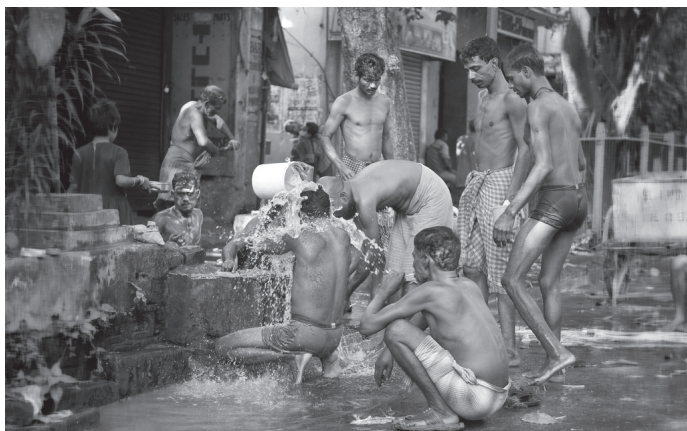

Изоставената Калкута

ли да дойде тук. Рикшата не е негова, наема я срещу 150 рупии (2,30 евро) на седмица. От превоза на клиенти и стоки печели между 150 и 200 рупии дневно. Споделя една и съща стая с още трима водачи в къщата на богато семейство. Те не плащат наем, но вършат домакинската работа, пазаруват и се грижат за градината. Макрандж спестява и всеки месец изпраща между 3000 и 4000 рупии в селцето, където живеят съпругата му и четирите им деца. Понякога е изнудван от полицията и малтретиран от клиентите. Макрандж смята все пак, че има късмет – семейството му живее в къща на село, а не по тротоарите в мегаполиса.

Малко по-нататък Лакшми и семейството ѝ са опънали брезен-

та си на улицата. След като моливания си съпруг да замълчи, тя се съгласява да ни разкаже живота си. Работи като прислужничка в къщите на богатите за 100-200 рупии дневно. Измършавелите

и деца събират и сортират отпадъците и продават всяко кило за 1 рупия. Едно от децата е с умствен недъг, а братчето му има лоша инфекция на окото. Често полицията ги гони и те се уста-

новяват другаде. От пет хиляди и петстотин мизерни квартала в Калкута повече от три хиляди и петстотин са все още незаконни (7). Някои хуманитарни активисти, пожелали да запазят анонимност, споделят, че някои полицаи заплашват с експулсиране, за да получат сексуални услуги.

Животът на улицата следва определена рутина. Сутрин хората се мият при помпите за вода. Седнали на тухла, със стоката си в нозете, поставена в чувал от юта, търговци и занаятчии дебнат за клиенти – бръснари, обушари, шивачи, ваксаджии, дърводелци, перачки, продавачи на дребно... Според неправителствените организации установилите се на улиците хора били двеста и петдесет хиляди. Гладко обръснати и с изгладени ризи мъже закусват пред улична барачка. В Калкута можете да ядете ориз и зеленчуци за 5 рупии, риба – за 16 рупии. В Ню Делхи или в Бомбай е три пъти по-скъпо, обясняват „Самарянците“. След това всеки тръгва за работа. Повечето жители на бедните квартали имат работа, официално или не, от събирането на отпадъци до малки фирмички. Поради гъстата им населеност и по-малкото производствени разходи бедните квартали често се самоосигуряват – продуктите и услугите се произвеждат и консумират от жителите им (8). Силата на социалните и човешките връзки смекчава тежките условия на живот. В бедните квартали на Бронкс в Ню Йорк видях бедни хора, без култура и наистина отчаяни, разказва Лапиер. Не и в Калкута, където въпреки бедността, се случват толкова много празници и веселия, колкото никъде другаде.

труд е недооценен, а по думите на трудещите се – по-зле платен от другаде. Макар Калкута да е била дълго време културната столица на Индия, индийските и чуждестранните артисти вече я напускат в полза на Ню Делхи и Бомбай. Образованите средни класи в Бенгал се оплакват от липсата на динамизъм и често предпочитат да емигрират към метрополиите, които по-добре биха отговорили на техните очаквания.

Все пак в Калкута има добре поддържано метро, климатизиранни търговски центрове и средища за развитие на икономическа дейност, където процъфтяват неизбежните телефонни центрове и фирмите за информационно инженерство, така емблематични за индийския капитализъм. Според Лапиер това относително развитие не облагодетелства никак по-бедните: Модернизацията на кварталите ги прави твърде скъпи за обитателите им, които трябва да мигрират. Метро ли? Прекалено е скъпо. Консумацията на електричество за климатизацията на огромните търговски центрове води до спиране на тока в целия град.

През 1985 г. много от по-заможните жители на Калкута казваха, че не познават положението в мизерните квартали. Тяхното състояние не се е променило особено. Триста и петдесет милиона индийци си лягат всяка вечер с полуразрен стомах, твърди Лапиер. Реалност, която средните класи в новата „Бляскава Индия“ предпочитат да пренебрегват. А благодарение на телевизията неологодетелстваните вече знаят как живеят богатите. По-добре да не си представям какво ще се случи в деня, когато някой водач от ранга на Ганди ще ги призове към бунт.

Диди или политика с големи отклонения

ДОСТА либерални медии се присмяха на изборния провал от 13 май 2011 г. на комунистическото правителство, което управляваше Калкута и Западен Бенгал от 1977 г. Но Левият фронт няма много общо с марксизма-ленинизма – от едно десетилетие насам тази коалиция от

представящите се като леви партии възприе неолиберална програма. Това доведе до появата на Мамата Банерджи и на нейния „Тринамул Конгрес“ (All India Trinamool Congress, TMC), местна фракция от Партията на Конгреса, които смятат, че те представят по-добре интересите на народа.

Избирателите отхвърлиха преди всичко една склерозирала система. След изборната си победа през 1977 г. Марксистката индийска комунистическа партия (PCI-M) осъществи широка аграрна реформа, която облагодетелства милиони селяни. После малко по малко започна да залита към клиентелизма, корупцията и изборната измама. До 2001 г. отхвърляше умело инвеститорите, но после правителството рязко отстъпи пред интересите им и прогони селяните, за да отвори място за индустриални проекти. На 14 март 2007 г. четиринадесет протестиращи, които оспорваха една специална икономическа зона, бяха убити от полицията в селото Нандиграма.

Левият фронт не беше вече нищо повече от име, смята Биплаб Халим, борец за човешките права, член на избирателната комисия в Западен Бенгал. Народът се почувства предаден. Дори левите интелектуалци гласуваха за Мамата. Що се

отнася до инвеститорите, те разбраха, че грубите действия на Левия фронт не водят доникъде и че беше по-добре да подкрепят Мамата, за да защитят интересите си.

Силна личност, импулсивна, волева, произлязла от народните среди, живееща сама с майка си, Мамата съумя да обедини около себе си избиратели от различни слоеве на бенгалското общество, обобщава Собхандеб Шатопадй, водач на народните представители от „Тринамул Конгрес“ в парламента на Западен Бенгал. Той определя „Тринамул“ като лявоцентристка партия. Хората искаха промяна и откриха в Мамата личността, която да я олицетвори.

Плакати, знамена, песни – Мамата Банерджи е обект на истински култ. „Didi“ (сестра) увеличава медийните си изяви – след избирането си, министър-председателката прави изненадващи посещения в болници и полицейски участъци и след като установява безредието в обществените служби, наказва някои от виновните. Бенгалците, които ежедневно негодуват срещу високомерието на корумпираните бюрократи, одобряват това. Но ласкаенето на избиратели с различни интереси тласка „Didi“ към големи отклонения в политиката – по този начин тя подкрепи (някои ще кажат си присвои) недоволството на селяните срещу индустриалните проекти, наложени неумело от Левия фронт. В отговор на бунта на селяните, водени от „Тринамул Конгрес“, в края на 2008 г. компанията „Тата“ се отказа от построяването на автомобилен завод в Сингур, недалеч от Калкута. Евтините автомобилите „Тата Нано“ се произвеждат сега в щата Гуджарат, където са създадени около десет хиляди преки и непреки работни места. Това не пречи на Мамата Банерджи да обещава днес, че ще привлече инвеститори и ще превърне Калкута в град, равностоен на Лондон или Хонконг.

С. Г.

По ръба на икономическото развитие

Но Калкута не се изчерпва с бедността. Средните класи и елитите се дразнят от това клише. Все пак бенгалският мегаполис, най-вече заради присъстващите навсякъде снимки, паметни плочи, гравирани в мрамора цитати... на Майка Тереза, поддържа образа на нищетата с риск да се окарикури сам. Чували ли сте за „Ориентализмът“ на Едуард Саид (9), пита Авик Сен, писател и културен журналист в всекидневника Телеграф. Е, добре, една част от Индия се нагажда към Запада съобразно очакванията на западниците. Множество бенгалци упрекуват комунистите, на власт в Калкута и в щата Западен Бенгал от 1977 г. до май 2011 г., че никога не са се опитвали да променят облика на града за външния свят. Това била една от причините за поражението им срещу партията „Тринамул Конгрес“ на Мамата Банерджи преди три месеца (виж карето) – заради своя консерватизъм, комунистическото правителство било допринесло за известен упадък на града.

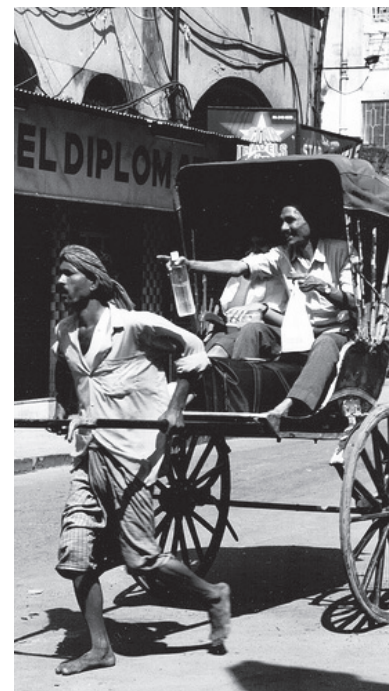
В действителност Калкута не се е възползвала от десетилетието на силен икономически растеж както други индийски метрополиите. Редица от сградите ѝ във викториански стил се рушат, понякога върху главите на минувачите, като придават на града порутен вид. Квалифицираният

(7) Nitai Kundu, „The case of Kolkata“ (Случаят Калкута), Institute of Wetland Management and Ecological Design, 2006.

(8) Kalpana Sharma, *Rediscovering Dharavi* (Да преоткрием Дарави), Penguin Books India, Ню Делхи, 2000. Тази книга представя икономически анализ на мизерните квартали в Бомбай.

(9) Edward Said, *L'orientalisme. L'Orient créé par l'Occident* (1978) (Ориентализмът. Изтокът, създаден от Запада), Seuil, Париж, 2005.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Галина Михова

СПОМЕНЪТ ЗА ИЗГУБЕНОТО ЕДИНСТВО СЕ ПОЯВЯВА ОТНОВО НА БАЛКАНИТЕ

Разходка в „Югоносталгия“

От Югославия през 1989 ...

ПРЕЗ пролетта на 2011 г. червената звезда на югославските партизани се появи върху евро монетите. Словения – първата страна от Социалистическа федеративна република Югославия (СФРЮ), която се присъедини към Европейския съюз, и първата сред „новите членки“, приети през 2004 г., които възприеха общата валута – изсече монета от две евро с лика на Франк Розман – Стане, прочут партизански командир, починал през ноември 1944 г. при съмнителни обстоятелства. Тази инициатива предизвика възмущението на словенската десница, но монетата е упорито търсена от колекционери и все така многобройни „югоносталгици“.

На 25 май т.г. тържеството *Щафета* („Пламък на младежта“) беше отпразнувано в Белград с невиджан от двадесет години насам размах. Още сутринта хиляди души се събраха пред Къщата на цветята – вилата на Тито в луксозния квартал „Дединий“, където е погребан президентът. Тълпата развяваше червени знаменца и лозунги на бившата социалистическа Югославия и очакваше с нетърпение пристигането на щафетата, която тази година тръгна от Умаг в Истрия, Западна Хърватия. Щафетата е един от най-важните ритуали, създадени през 1945 г. в бивша Югославия. Всяка година щафетното бягане започва от различен град на федерацията, за да стигне в Белград на 25 май – рожденият ден на Тито, преименуван в Ден на младежта. Щафетата била връчвана на маршала по време на грандиозна церемония на стадион „Югославска народна армия“.

След смъртта на Тито на 4 май 1980 г. традицията оцелява до 1987 г. Възстановена е преди три години и поражда растящ ентузиазъм. Тази година сред разнородната тълпа имаше много ветерани, обясняващи, че никога не са пропусkali пристигането на щафетата. Имаше и деца, дошли със своите родители, с дядо или баба, както и много младежи на около двадесетина години. Липсваше само „средното поколение“ между 30 и 50-годишна възраст, преживяло края на бивша Югославия и израснало през годините на разпад и война.

Тълпата благоговейно изслуша записи на Тито, преди неговият внук и съименник да вземе думата. Йосип Броз управлява една нова Комунистическа партия, образувана наскоро със сливането на различни комунистически групи в Сърбия. Той прикани да се приветства дълго делегацията на либийското посолство, преди да увери, че обединена Югославия ще възкръсне от пепелта и че Сърбия никога няма да се присъедини към НАТО. Евентуалното присъединяване на страната към Атлантическия алианс всъщност е на дневен ред, дванадесет години след бомбардировките през 1999 г.

* Главен редактор на сайта „Le Courrier des Balkans“. Последната му книга (заедно с Лорен Жеслин) е „Пътуване в страната на Горани (Балкани, началото на 21 век), Cartouche, Париж, 2010.

Партията на Броз все още никога не се е явявала на избори и нейните привърженици остават загадъчни, също като тези на Централния комитет на Комунистическата партия в Хърватия, която организира старта на щафетата в Умаг. През 2010 г. най-важните тържества по повод на щафетата се състояха в Тиват, Черна гора, в един по-игрови, не толкова политизиран контекст.

„Етикетът Тито“ в ресторантите и нощните клубове

Всъщност съществува голяма разлика между оскъдното доверие, с което се ползват организациите, провъзгласили се за наследници на бившата Лига на комунистите от Югославия в различните републики, и силно разпространеното чувство на „югоносталгия“, дори на „титоносталгия“, според неологизма, изкован от словенския социолог Митя Великоня (1).

Дали не става дума по-скоро за културна, отколкото за политическа „мода“? Ресторант „При маршала“ е популярно място в Скопие, столицата на Република Македония. Сервитьорите посрещат клиентите във военни униформи с червена кърпа около врата, а залата е украсена със снимки на Тито. Във всички републики заведенията от този вид, кафенета и ресторанти, се умножават. В Сараево, както и в Белград, има дори нощни клубове, чиято слава се основава на тази титовска концепция. Великоня изказва предположение, че „етикетът Тито“ се е превърнал в маркетингов продукт, както образът на Че Гевара...

Съществува и една „виртуална Югославия“. Множество сайтове в интернет се надпреварват да предлагат снимки, видео или звукови записи на маршала или на големите митинги на режима. Достатъчни са няколко щраквания, за да получиш „паспорт от Социалистическа федеративна република Югославия“, издаван от множество сайтове, като например „генералното консулство на СФРЮ“ (2).

Тази „виртуална Югославия“ е родната и на някои изгнаници като Велибор Колич, роден в хърватско семейство от Босна и Херцеговина. Бежанец в Бретан от 1993 г., след като се борил, за да защити страната си, Колич е безотечественик и отхвърля всяко друго „национално“ определение освен „югославско“. Последните му книги са написани на френски (3), но предишните – на сръбохърватски, тъй като писателят отказва да определи езика си като „хърватски“ или „босненски“. Сръбохърватски или хърватско-сръбски език вече не съществува – той е заменен от хърватски, босненски, черногорски и сръбски, според названията, които са в сила във всяка от републиките. Голяма част от лингвистите еднородно признават, че става дума за един и същ език, въпреки регионалните различия в произношението

Двадесет години след трагичното разпадане на Социалистическа федеративна република Югославия, в републиките наследнички се съживява носталгията по бившата обединена държава. От Словения до Македония „другарят Тито“ все още е идол. Какво представлява чувството, в което се смесват съжалението за една мощна, уважавана на международната сцена държава и идеализираните спомени за един социализъм с „човешко лице“?

СПЕЦИАЛЕН ПРАТЕНИК
ЖАН-АРНО ДЕРАН*

... до Балканските държави през 2011 г.

и речника. Но да кажеш днес, че говориш или пишеш на сръбохърватски, се приема като политическо твърдение. Затова хората придобиха навика да използват заобикалки, говорейки за „наш език“, дори за „майчин език“.

Филмът *Cinema Komunisto* беше големият успех на годината в Белград. Този документален филм разказва историята на югославското кино, но също и за страстта към киното на Тито, който вероятно е изгледал осем хиляди филма през живота си. Личният му кинемеханик разказва за усилията си, понякога отчаяни, да намира всяка вечер нов филм. Документалният филм разкрива огромните средства, хвърляни за най-успешните филми на югославското кино, а именно филмите за партизанската война (4) и за самия Тито, който се съгласява да бъде пресъздаден на екрана от Ричард Бъртън (5). Филмът, посрещан триумфално на всяка прожекция, е дело на младата режисьорка Мила Турайлич, която е била на десетина години, когато се разпада федералната държава.

Може ли да бъде направена типология на „югоносталгията“ по републики? Тя със сигурност е по-силна в републиките, чиято национална идентичност беше поддържана в рамките на обединена Югославия, като например Босна и Херцеговина, Македония и дори Словения. Преди да се превърнат в републики в рамките на Югославия през 1945 г., Словения и Македония никога не са имали държавен опит. Македонският език е кодифициран след Втората световна война, а режимът на Тито придава стойност на македонската национална идентичност, до голяма степен за да измъкне Македония от сръбските и българските претенции. Националистите от тези две страни обвиняват Тито, че *е изфабрикувал един македонски език и една македонска нация*. По същия начин югославският режим призна и утвърди специфичната идентичност на босненските мюсюлмани (6).

Сръбският писател и убеден националист Добрица Косич приписва на един от героите в своите романи следното размишление: *Югославия беше най-голямата грешка на Сърбия*. В сръбския или хърватския националистически дискурс югославският експеримент възпирал националистическите стремежи на тези два народа, а благоприятствал появата на македонската, словенската и босненската национални идентичности. В Хърватия и Сърбия „югоносталгията“ се свежда до противопоставяне на национализма, докато в други републики тя може да се проявява като допълнение на националното чувство. Националната принадлежност на Тито представлява допълнителен елемент за разграничаване. Родният му град Кумровец в Западна Хърватия, недалеч от словенската граница, стана отново място за

(1) Mitja Velikonja, *Titostalgija. Študija nostalgije po Josipu Brozu*, (Титоносталгия. Изследване на носталгията по Йосип Броз), Mirovni Institut, Любляна, 2009.

(2) www.konzulatsfrj.com

(3) Именно в неговото последно произведение *Исус и Тито* (Gaïa, Montfort-en-Chalosse, 2010) се споменава за една „щастлива югославска младеж“ и силна почит към бившата държава.

(4) През Втората световна война югославските партизани, ръководени от Тито, се борят срещу немските, италианските и българските окупатори, от една страна, а от друга – срещу хърватските усташи (сътрудници на нацистите) и срещу четниците (сръбски националисти монархисти, които първоначално са в съпротивата, но постепенно стават колаборационисти). След 1943 г. партизаните получават британска помощ и сами освобождават по-голямата част от югославската територия.

(5) *Петата офанзива (Сутјеска)*, осъществена през 1973 г. от Стипе Делч.

(6) Една мюсюлманска националност беше официално призната през 1971 г. Тогава се говореше за мюсюлмани в национален смисъл, различни от мюсюлманите, верни на исляма. След независимостта на Босна терминологията се промени – вече се различават бошняци (славяни с мюсюлманска традиция) от босненци (сърбкупността от жители на Босна и Херцеговина).

поклонение (7). Но през 90-те години някои сръбски националисти на драго сърце твърдяха, че тридесет и пет години Сърбия е била управлявана от човек, който „дори не говореше сръбски“, имайки предвид акцента на маршала.

Въпреки тези разлики идеализацията на бившата федерация обхваща всички републики. Единствено албанското малцинство (преобладаващо в Косово и доста значително на места в Македония и Черна гора) изглежда относително пощадено от вълната на „югосталгията“ и „титосталгията“. Това се дължи най-малко на три причини – дългите периоди на потисничество, които е преживяло Косово, неговият статут на обикновена автономна провинция, а не на република, част от Югославия, и накрая, едно символично и свързано с идентичността различие – Югославия беше страната на „южните славяни“, а албанците не са славянски народ.

да напуснат сръбската столица, по която изпитват силна носталгия.

Кога и защо СФРЮ престана да съществува? В края на май по покана на Комитета на сръбските ветерани от войната за национално освобождение един семинар събра в Белград главните управляващи на бивша Югославия. Бившата словенска комунистическа ръководителка Соня Локар, която през януари 1990 г. напусна разпалена залата на XIV-я и последен конгрес на Лигата на югославските комунисти, призна че бившите управници *били изненадани* от констатацията, че нямали *никакво виждане за бъдещето*. Босненецът Раиф Диздаревич, предпоследният президент на колективното президентство на федерацията (8), също твърди, че разпадането на режима се дължи на вътрешни проблеми във функционирането на федерацията, а не на „външни врагове“, споменати от други участници.

В анализ, публикуван от сръбския седмичник „Време“, Деян Йович, политолог и съветник на хърватския президент социалдемократ Иво Йосипович, разглежда това деградационно в контекста на краха на комунистическите режими (9). Дори и югославският социализъм да претендираше, че е „различен“, той беше пометен от изблика, който предизвика падането на Берлинската стена.

„Защо толкова ни говорят да се присъединяваме към Европа?“

Югославската идея, тоест идеята за обединение на южнославянските народи, е била изкована през XIX век от хърватски интелектуалци. Следователно тя не е непременно свързана със социалистическото си осъществяване през следващия век. Но поне в символичен план споменаването на Титовата Югославия е свързано със спомена за „доброто старо време“, в което самоуправляващият се социализъм гарантираше на всички относително благоденствие, в контраст с насилието и социалната суровост на дългите години на „преход“. „Югосталгията“ дори може да се представи като алтернатива на европейската интеграция, в която теоретично ще влязат всички страни в региона. *Защо толкова ни говорят за присъединяване към Европа? Трябваше Европа да се присъедини към Югославия, още когато Тито беше жив*, убедено заявява един турски бръснар от стария пазар в Скопие.

Тези, които изпитват „югосталгия“, са на фронтовата линия в битката за паметта, която продължава да се води във всички републики. Някога всяка република отбелязваше с празничен ден годишнината от „първия антифашистки бунт“, който се е състоял на 7 юли 1941 г. в Сърбия, на 13 юли в Черна гора, на 27 юли в Хърватия и т.н. Тези дни вече не се празнуват, освен в Черна гора, където на 13 юли се отбелязва и годишнината от първото признаване на независимостта на страната, на Берлинския конгрес през 1878 г. Това позволява „многозначен“ прочит на тази дата.

В Хърватия от началото на 90-те години 27 юли е изтрит от календара на

официалните празници. Беше ден на възпоменание за нападението над селцето Сръб (в голямата си част сръбско, разположено в Крайна) от военни части на колаборационисткия режим на усташите (10), възхваляван все още от най-националистическите среди на хърватската десница. Въпреки това на 27 юли 2010 г. Йосипович, избран няколко месеца преди това за президент на Републиката, участва в мемориалните чествания, организирани в Сръб от сдруженията на ветераните антифашисти и от Националния сръбски съвет в Хърватия. Те бяха съпроводени с освирквания на няколко стотици бунтовници националисти. Целта на Йосипович беше двойна – символично да впише съвременна Хърватия в една антифашистка традиция и в същото време да направи шедър жест към сръбското малцинство в Хърватия (11).

В Сърбия 70-та годишнина от въстанието през 1941 г. стана повод за много семинари и оживени спорове (12). На 7 юли 1941 г. един бивш интербригадист комунист от Испанската война, Жижица Йованович – Спанац, убива двама жандармери от сръбското колаборационистко правителство. За някои хулители на комунизма този акт не е действие на съпротива срещу немския окупатор, а „братоубийство“. В действителност историографският спор се отнася до анализа на двете съпротивителни движения, съществували в Сърбия – партизанското, управлявано от Комунистическата партия, и четническото движение на генерал Дража Михайлович, вярно на сръбската монархия. По времето на Югославия, споменът за четниците, както и за усташите е поруган, поради преминаването на тяхното движение към колаборацията с немците. Тази смяна на курса, закъсняла и нееднаква в различните региони, била в отговор на военното превъзходство на партизаните (13).

След падането на режима на Милошевич през 2000 г. 7 юли вече не е празничен ден в Сърбия и учебниците поставят на равна нога четниците и партизаните. Закон, гласуван през 2004 г., им осигурява равни пенсионни права (14). По преценка на социолога Йово Бакич в Сърбия намира продължение *една обща за останалата част от Европа тенденция, при която социализмът и фашизмът са поставени на равна нога*. Въпреки че, смята той, тази „антикомунистическа вълна“ може би приближава своя край.

Може ли носталгията да се превърне във фактор за политическа промяна? От няколко години насам се говори за раждането на „югосфера“. Изразът е измислен от британския журналист Тим Джуда и обозначава възраждането на връзките от всякакъв вид (икономически, политически и културни) между републиките. В строго политически план отношенията между бившите противници, настоящи президенти – на Сърбия Борис Тадич и на Хърватия Йосипович, са на път да се нормализират, тъй като този процес беше недвусмислено ускорен през последните две години. Търговският обмен, макар да не е незначителен, все пак е ограничен, поради това че икономиките се допълват слабо и се отвориха към масов внос, особено от Европа. В замяна на това в културен план връзките никога не са прекъсвани, дори в годините на войната, поне между

артистите и интелектуалците, враждебни на национализма. Поводи за срещи в бившите републики или другаде в Европа никога не са липсвали.

В края на юни в Подгорица, Черна гора, един литературен фестивал събра в книжарница „Карвър“ няколко десетки писатели, журналисти и издатели от всички „следюгославски“ републики. Разговорите се въртяха около идентичността на „региона“, неутрален термин често употребяван за означаване на Титова Югославия дори на Балканите. А и това географско понятие с несигурни граници също е предмет на множество спорове (15). Ненад Попович – директор на престижните издателства „Дюрбе“ в Загреб, завърши с протестно слово: *Един регион е част от една държава, но ние вече нямаме обща държава!* Все пак как да наречем „следюгославски“ света, който споделя същите исторически спомени, смее се на същите шегги и говори – в голяма степен – същия език?

Всяка година хиляди екскурзанти се събират в Македония, за да изкачат връх Тито, най-високата точка на СФРЮ в планинската верига Шар. Те уверяват с охота, че мотивацията им не е политическа, въпреки че се радват на възможността *да срещнат толкова хора, дошли от всички републики* (16). Между хърватските, босненските, сръбските и черногорските екскурзанти не съществува никаква езикова бариера, дори понякога най-младите македонци или словенци да срещат затруднения да говорят на „сърбохърватски“, който не са учили в училище. По стръмните склонове на Шар се възражда един общ диалект (*койне*), една южнославянска културна общност, далеч от всякакви политически искания.

(7) Вж. Drazen Nemet, „Josip Broz Tito, mort et survie en Croatie“, (Йосип Броз – смърт и оцеляване в Хърватия) в Daniel Baric (пог ртк. На), *В Памет и история в Централна и Източна Европа*, Presse universitaire de Rennes, 2010.

(8) След смъртта на Тито федерацията беше управлявана от колективно президентство от осем члена (от шестте присъединени републики и от две автономни провинции), като всеки от тях ръководи федерацията на годишен ротационен принцип.

(9) *Vreme*, Белград, 23 юни 2011.

(10) Хърватско крайнодясно освободително движение, създадено през 1929 г. При основаването му основната му цел е обявяването на Независима хърватска държава (*Бел. пр.*)

(11) Вж. „Croatie: commémorations du soulèvement antifasciste de Srb“ (Хърватия – възпоминание на антифашисткия бунт от Сръб), „Le Courrier des Balkans“, 27 юли 2010.

(12) Вж. госяето на седмичника *Vreme*: „Zašto Srbija nema antifašistički praznik?“ (Защо Сърбия няма антифашистки празник?) („Pourquoi la Serbie n'a-t-elle pas de fête antifasciste?“), 7 юли 2011.

(13) Roland Vasić, *Mihailović entre révolution et restauration. Yougoslavie 1941-1946*, (Михайлович между революция и възстановяване. Югославия 1941-1946 г.) L'Harmattan, Париж, 2009, предлага един много балансиран анализ на това движение.

(14) Вж. Sonja Drobnac, „Serbie: égalité pour les anciens partisans et les anciens tchétniks de la seconde guerre mondiale“ (Сърбия – равенство за бившите партизани и бившите четници), „Le Courrier des Balkans“, 10 януари 2005.

(15) Maria Todorova, *Imagineaire des Balkans*, (Да си представим Балканите), преведена от английски от Rachel Boyssou, издание на l'HESS, Париж, 2011.

(16) Вж. Béatrice André, „Macédoine: toute la Yougoslavie se retrouve au sommet du Mont Tito“, (Македония – цяла Югославия среща на връх Тито), „Le Courrier des Balkans“, 4 юни 2009.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Зорница Павлова

Все пак би било погрешно да мислим, че всички албанци поругават публично предишния режим. Прешево е албански град в Южна Сърбия, бедна и опустошена община, чиито жители от десетилетия търсят късмета си под друго небе. През 50-те години миграционните потоци се насочваха преди всичко към Белград, а след това – към западните страни. Г-н Байрактари е работил дълго време по строежите в Белград преди да емигрира в Белгия, където активно е участвал в сдруженията на югославските работници. Завърнал се в страната си, за да си прекара спокойно старините, той проповядва непримирим албански национализъм, въпреки че остава запаянко на белградския футболен клуб „Цървена звезда“. Заедно с няколко свои приятели изживява тази своя страст дискретно, дори почти нелегално. Да поддържа публично „Цървена звезда“, би означавало да се изяви като „сърбин“, но господин Байрактари споделя: *Белград, Югославия и „Цървена звезда“ са моята младост*. До края на 80-те години няколко десетки хиляди албанци живеяха в Белград без особени затруднения. С идването на власт на Слободан Милошевич те бяха принудени

Мъчителни дни в Сирия

Скорошните сблъсъци между сунити и алауити в Хомс онагледиха напрежението в различните вероизповедания и риска от гражданска война. При все това мнозинството от протестиращите отхвърля тези отклонения и настоява за демокрация. Властта твърди, че желае сериозни реформи, но достоверността ѝ е разкламена от жестоки репресии.

**СПЕЦИАЛЕН ПРАТЕНИК
АЛЕН ГРЕШ**

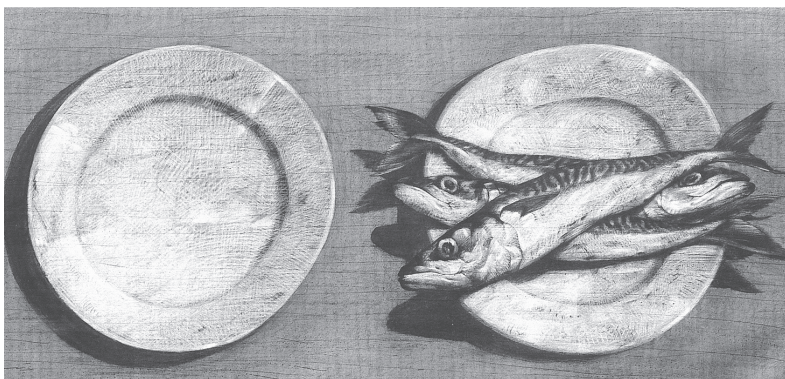
ХАМА не е цяла Сирия. Този петстотинхиляден град, размирнен от независимостта през 1946 г. насам, смазан от бомбите през 1982 г. след въстание на „Мюсюлманските братя“ и низвергнат след това, съсредоточава вниманието върху себе си от избухването на бунтовете през март. Министър-председателят на Турция Реджеп Тайип Ердоган беше предупредил Дамаск да не се повтарят кланетата от 1982 г. Всички международни медии търчат след най-невероятни слухове относно този град символ и ги разпространяват, без да ги проверяват.

Да се стигне до града, разположен на двеста километра на север от Дамаск, по една добре поддържана магистрала, е по-лесно, отколкото се предполага. Входът се охранява само от един военен пропускателен пункт. В предградията половин дузина танкове са маскирани край пътя.

Хама е безлюден. Няколко таксита превозват напускащи града семейства. Колата ни трябва да заобикаля препятствията, струпани пред входа на всяка улица – безпорядък от павета, клони, парчета тухли, кофи за боклук... Тук – изгорял автобус, там – останки от кола. Крехките барикади целят да възпрат изненадващо нападение от страна на силите на реда в този „освободен“ град. Надраскани по чаршафи лозунги гласят: „Народът иска падането на режим!“ „1982 г. няма да се повтори!“

Колата ни е блокирана и трябва да даваме обяснения на младежите, които контролират преминаването. Един от тях ни прекарва през лабиринт от улички. Първа спирка – предлагат ни да седнем, обграждат ни, отговарят на нашите въпроси. Десетки хора се присъединяват към разговора и се обръщат към нас. Някои носят снимки на мъченици (брат, братовчед, приятел), други показват сцени, записани с мобилен телефон, някои от които трудно поносими – разпилян мозък, строжена глава... Човек показва изображение на две тела, според него – премазани от танк. Но съседът му го поправя: *Не, не, от голяма кола е, вижте следите.*

Защо улиците са празни? Извън петъчните дни за протест всеки се затваря у дома си. Мъжете пазят на смени, като едните спят през нощта, другите през деня. Много от жените са евакуирани, както и други жители, боящи се от евентуално повторение на 1982 г. А този изгорял автобус? *Силите на реда ги подпалват и искат да хвърлят отговорността върху нас. Твърдят, че искаме да създадем*

YOUSSEF ABDELKÉ. – „Две блюда“, 2006

ислямистко емирство. Опитват се да скрият оръжия в джамиите, за да ни обвинят.

Нашата революция е мирна [silmiyya] – най-доброто оръжие на манифестиращите от Египет до Бахрейн, като се мине през Йемен. Нито един от хората, с които се разминаваме, не носи оръжие, освен някоя смешна тояга. Въпреки че в други области вилнеят въоръжени групи, подкрепяни от „арабски бойци“ от Ливан или Ирак и въпреки че е имало местни отмъщения срещу офицери и войници, тези явления са редки. В позив от 1 юни в Хама се дават точни указания на протестиращите – избягвайте всякакви безредици; зачитайте обществените сгради; въздържайте се да обиждате или да предизвиквате силите на реда. Протестираме срещу потисничеството, не искаме да потискаме никого.

Кои са хората, скупчени около нас? Единият е дипломиран философ, другият – лекар, третият – инженер. Всички те ни уверяват, че желаят установяването на един „цивилизован“ режим и най-вече край на произвола и униженията, зачитане на тяхното достойнство (*karama*). Всичко могат да ни отнемат, но не и достойнството. Арестите, малтретирането и мъченията са оставили трамвайски спомен. *Решиме, че повече няма да влизаме в затвора, намеси се един от тях. Не ни остава друг избор, освен между гробището и свободата.* В Хама има стотици политически затворници, а в страната общо – между десет и петнадесет хиляди. Докато разговаряме, млади доброволци събират кофите за боклук по улицата.

Един от отговорниците внася малко ред в пороя от свидетелства и вметвания и проследява хронологията на събитията в града от началото на размириците в Сирия. Все още парализирана от призрака на 1982 г., Хама изчакала, преди да се включи в движението. В края на април – първи протести и първи жертви. Но диалогът е все още възможен. *Делегация от града се срещна с президента Башар ал Асад на 11 май. Той ни обеща, че отговорниците за убийствата ще бъдат съдени и че войската няма да влезе в града. И след това дойде 3 юни.*

Седнали на сянка при температура около 45 градуса, слушаме свидетелствата, които понякога се разминават в подробностите, но съвпадат за основното. В петък, 3 юни, „ден на децата на свободата“, хиляди мирни манифестанти излизат на улицата с цветя, които искат да дадат на войниците и офицерите. На цветята се отвърща с куршуми. Преброени са между 150 и 230 загинали. *Въпреки това, продължава нашият събеседник, три дни по-късно се съгласихме да се срещнем с президента. Той отново обеща да накаже виновниците.*

Началникът на репресивните сили, Мохамед Муфлих, беше извикан в Дамаск за разследване.

Групите за координация се борят срещу езика на омразата

Следва период на спокойствие след оттеглянето на силите на реда. До огромната манифестация на 1 юли в петък – осемстотин хиляди души според някои медии (един и половина пъти повече от броя на населението!), без съмнение по-скоро двеста хиляди. Журналист, близък до властите, признава, че са били седемдесет хиляди. Режимът изпада в паника, сменя от длъжност губернатора Ахмед Абделаиз, привърженик на мирните решения, и възстановява Муфлих на поста му, след като го повишава. Всички очакват общ щурм, когато на 4 юли, понеделник, и на 5 юли, вторник, силите на реда се опитват да влязат в града, арестуват десетки хора и убиват четирима. *Отблъснахме ги. Посещението на посланиците на САЩ и Франция на 7 юли ни помогна да осуетим плановете им. Доверие то е нарушено. Президентът на два пъти в речите си заяви, че армията няма да стреля срещу населението. Единственият губернатор, който изпълни заповедите му, беше отстранен! Днес ние искаме режима да падне.*

Друго кръстовище, друга среща, едни и същи ужасяващи разкази и пламенен призив към международното обществено мнение, и същото отхвърляне на всякаква чуждестранна военна намеса. И същото гостоприемство – набързо ни взимат табуретките, за да ни настанят във фотьюили, предлагат ни напитки, сандвичи и дори цветя. *Не сме салафити, обяснява един от домакините ни, ние сме привърженици на „умерения“ ислям.*

Наистина градът е много консервативен, но хората твърдят, че са отворени, особено към християнското малцинство. *Ние сме като пръстите на една и съща ръка. Един християнин, шофьор на камион, разказва: Младите, които виждате, са мои деца, казват ми „чичо“. А позициите на висшето християнско духовенство, което подкрепя властта? Духовниците имат авторитет за нещата, свързани с религията, не с политиката. В семейството ми съжителстват множество политически ориентации и не е Църквата тази, която може да решава.*

Една такава картина е твърде идилична. Скришом се разпространява езикът на омразата, особено срещу алауитите (шиитско малцинство, от което произхождат много от управляващите), но той е заклеймен от групите за координация, *tansiqiyat*, както ги наричат тук.

В християнския квартал „Баб Тума“ в Дамаск няколко хиляди души са се събрали около сцена с музикална група в подкрепа на президента Ал Асад. Множество младежи, момчета и момичета, с фланелки с образа му и увити в сирийски знамена, пеят, танцуват, викат. Когато християните виждат, че стотици хиляди едновременци от Ирак бягат в Сирия, започват да се безпокоят за бъдещето. На малко знаменце, което ни подари един бизнесмен, се изобличават *лъжите на „Ал Джазира“, „Ал Арабия“ и подобните им.* Двете сателитни телевизии, едната финансирана от Катар, а другата от Саудитска Арабия, са обвинявани в пристрастност, в разпространение на непроверена информация, в това, че се превръщат в инструмент за сваляне на режима. Това не е напълно погрешно, но ограниченията, наложени на чуждестранните журналисти, улесняват всякакви измислици. Режимът дори е забранил ливанските всекидневници *Ал Акбар* и *Ал Сафир*, които винаги са подкрепяли Дамаск и „Хизбула“ срещу Израел, но осъждат убийствата.

Фасадата на гарата в Хеджаз припомня, че през 1908 г. Османската империя прокарва железопътна линия между Дамаск и Медина. Пред сградата хиляди хора осъждат посещенията на американския посланик в Хама, западните намеси в сирийските дела. Денят е неработен и тези младежи не са нито държавни служители, нито ученици, принудени на манифестират. Тъй като режимът продължава да има поддръжници, макар и оредели (1), например, част от малцинствата обезпокоени, че ислямистите може да вземат властта, или буржоазията, включително и сунитската, за богатяла от десетина години насам благодарение на икономическото отваряне. Нито в Дамаск (където манифестациите са основно в периферията), нито в Алеп има истинско раздвижване. Парадоксално е, че бедните области, например Дераа, откъдето партията БААС черпеше сили през 60-те и 70-те, се мобилизираха, тъй като се смятат изоставени от десетина години.

Дамаск се е променил. По тротоарите са се настанили стотици сергии и никой не се осмелява да изгони амбулантните търговци. Коли профучават с пълна скорост, без да спазват ограниченията. Издигат се незаконни постройки. Полицията е заета другаде и страхът от закона отслабва, но една рекламна кампания отправя призив към гражданите: „Голям или малък, аз спазвам закона“, „Оптимист или песимист, аз спазвам закона“.

Куршумите убиха страха, казва един от нашите събеседници. В ресторант на открито половин дузина противници на режима са седнали вечерта на маса, „на яве“, без да се боят от доносници. Всеки знае, че може да бъде арестуван, но интелектуалците, както и забранените партии, сега действат открито. Трябва ли да участват в националния диалог, свикан от правителството, който започва утре? Повечето са скептични и само един е съгласен да отиде, *за да ме чуят.* Какъв е смисълът да се обсъждат нови закони, пита се друг, *ако нищо не се променя на дело? Наистина ли се нуждаем от нови текстове, за да дадем още днес свобода на действие на партиите или да поискаме независими личности да ръководят един от трите „офи-*

циални“ всекидневника (2)? Трети пък говори за амнистията: Бях в затвора и въпреки първия закон за амнистията, не бях освободен, а единственото обвинение беше мое изказване по чуждестранна телевизия. Конституцията забранява мъченията, но въпреки това те се практикуват всекидневно.

Улицата е истинският участник в революцията

Бойкотиран от цялата опозиция, националният диалог се предава пряко. За първи път по националната телевизия сирийците могат да чуят множество хора, изобличаващи „избора на сигурност“, злоупотребите на полицията и на милицията „Шабиha“, често съставена от престъпници, които тероризират хората. Режимът се оправдава, като говори за чуждестранен заговор. Би било наивно, ако не разбираме, че отслабването и дори свалянето му е цел на Съединените щати, Израел, Саудитска Арабия и десните сили в Ливан (3). Но кризата е преди всичко вътрешна и изисква вътрешно решение.

Според Мишел Кило, отдавнашен противник на правителството, прекарал много години в затвора, се налага преход, който може да започне само при две условия: *Прекратяване на репресиите, участие на „улицата“, тоест координационните групи, които организират съпротивата във всеки квартал и град. „Улицата“ е истинският революционер, опозиционните партии или личностите представят малко хора.*

Да я наречем Фаридата. Тя е млада, образована и въпреки известна доза нервност (полицията я издирва) тя оповестява вярата си в бъдещето. Участва в националното ръководство на групите за координация, което съчетава своите позиции и действия благодарение на интернет. *Не искаме да се превръщаме в политическа партия. Ролята ни е да присъстваме на място, да съгласуваме лозунгите и гледните точки, да развиваме информационната дейност. Научаваме се да се опознаваме отвъд предразсъдъците и да работим заедно. Всеки изразява безпокойствата и стремежите си по различен начин. Еди-кой си е от „Мюсюлманските братя“, друг е светско лице, трети – арабски националист, но всички искат едно и също – гражданска държава. И отхвърлят насилието.* Тя заключава: *През август е Рамадана – най-свещеният за мюсюлманите месец. И през този месец всяка вечер ще има общи молитви, всеки ден ще бъде петък.*

(1) Най-добрият анализ на сирийската криза и на основните действащи лица в нея се намира в двата доклада, публикувани през юли 2011 г. от International Crisis Group, „The Syrian people's slow-motion revolution“ (Бавната революция на сирийския народ) и „The Syrian regime's slow-motion suicide“ (Бавното самоубийство на сирийския режим), www.crisisgroup.org

(2) Ал Баат, всекидневник на партия БААС, Тишрин – на правителството, и неговото по-либерално издание Ал Таура. Друг всекидневник, Ал Ватан, е собственост на Рами Маклуф, братовчед на президента, един от най-богатите и най-мразени хора в страната.

(3) Парадоксално една част от ливанската християнска десница споделя опасенията на част от сирийските християни и отказва да се противопостави на режима в Дамаск.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Мила Атанасова

Амазонската мечта на Хенри Форд

Той обожаваше реда и пълнозърнестия хляб, мразеше кравите и синдикалистите. В зората на XX век американският индустриалец Хенри Форд налага своя мироглед в сферата на автомобилостроенето с амбицията да разпростре „рационализма“ и „стандартизацията“ върху всички човешки дейности. Като създава Фордландия в сърцето на Амазония около стопанство за производство на каучук за гумите на неговите автомобили, той започва да осъществява мечтата си.

ГРЕГ ГРАНДЕН*

ПРЕЗ 1927 г. Хенри Форд обявява, че компанията му се е сдобила с концесия за каучук в Амазония колкото щата Кънектикът и че възнамерява да построи град в сърцето на джунглата. Американският печат тържествено отбелязва събитието като среща на две еднакво неустойими сили. От една страна, най-могъщият индустриалец в света, на когото дължим изобретяването на поточната линия и триумфа на новите правила за производство на все по-опростени и еднакви детайли. От друга страна, най-голямата речна мрежа на планетата, която носи животелна влага на девет държави и заема една трета от Латиноамерика – зона толкова дива и гъмжаща от живот, че водите, граничещи с купената от Форд територията, са населени от повече видове риби, отколкото всички европейски реки, взети заедно.

Нещата са представени като битка между американския капитализъм, възплащан от Форд, и един непокорен древен свят, символизиран от неувяхващото величие на река Амазонка. За списание *Тайм* (24 октомври 1927 г.) няма съмнение, че Форд ще подобрява условията за добив на каучук до пълното индустриализиране на цялата джунгла, за най-голямо щастие на амазонските племена. Скоро чернокожите индианци, въоръжени с остри сечива, ще сринат отколешните си колиби, за да се включат в производството на чистачки за автомобили, на платници и на автомобилни гуми. Според *Вашингтон пост* Форд ще занесе в джунглата магията на белия човек, за да развие не само производството на каучук, но и събиращите му (12 август 1931 г.).

Настояването на американския бизнесмен в бразилския Север съвпада с края на времето на авантюристите и началото на века на търговията. Форд избягва цветистите определения, харесвани от изследователите на Амазония. Джунглата е лично предизвикателство не за да властва над природата, а от амбиция да наложи представата си за тази Америка, която предизвиква възторга на печата в страната му. Представата му за живота не е лишена от романтизъм, той популяризира салонни танци, но не е бил увлечен от приключенията. *Мъж, който работи здраво, има нощда от удобно кресло, от запалена камина и от приятна обстановка*, споделя той. За бразилските си

*Автор на *Fordlandia: The Rise and Fall of Henry Ford's Forgotten Jungle City* (Фордландия: Възход и падение на забравения в джунглата град на Хенри Форд), Metropolitan, Ню Йорк, 2009.

работници Форд построява сред джунглата къщички, достойни за буржоазно градско предградие, и изисква от тях да отглеждат цветя и зеленчуци в градинките си.

От 1927 г. до 1945 г., когато отстъпва терена си на бразилското правителство, Форд влага милиони долари за изграждането на два града по американски модел в дебрите на джунглата. Първият е изоставен, след като растителен паразит унищожава една плантация. Обитателите му са разполагали с облагите на цивилизацията – площи, тротоари, водопровод, болници, зелени площи, кина, басейни, голф игрища, асфалтирани улици и разбира се автомобили „Форд“. При посещение във Фордландия след пътуване през Амазония майор Лестър Бейкър, американски военен аташе в Бразилия, открива с изумление „рай“ като в Средния Запад, снабден с *електрически*

Идеална среда за хлебарките

ПРЕЗ декември 1930 г. два месеца след „революцията“, която довежда Жетулио Варгас на власт, избухва бунт. Крещейки „Смърт на американците!“ и „Бразилия за бразилците!“, работниците опустошават част от съоръженията и предявяват исканията си. Американските служители знаят, че за работодателя им организацията на трудещите се представява най-страшното бедствие, което някога е сполетявало планетата. Те се обръщат към бразилската армия и получават подкрепата ѝ – протестиращите са уволнени, магазинчетата в околността – затворени.

Но идва ред на природата да се разбунтува. Форд държи каучуковите дървета да бъдат засадени в плътни редици по подобие на прочутия модел на заводите му в Детройт, където машините са така подредени, че ограничават максимално движението. Така създава идеална среда за хлебарките и болестотворните гъбички, които не закъсняват да опустошат насажденията.

Фордландия е като прокълната заради сполетелите я беди през първите години, но и защото, след като редът е щогоде възстановен, флората категорично отказва да се подчини на фордистката дисциплина. Все пак човек изпитва известна тъга, когато посети останките от Фордландия. Въпреки безмилостното използване на огъня от първите плантатори и разрушаването на най-голямата в миналото дъскорезница в Латинска Америка, мястото напомня за обезлесяването, но и за друг вид

крушки, телефони, перални, грамофони и хладилници.

Първите години обаче са белязани от насилие и поквара, по-характерни за крайграничен град, отколкото за Дисниленд. Малария и жълта треска предизвикват скок на смъртността. Небето чернее от облаци пепел, бълвани от най-унищожителните пожари в Амазония, причинени от човешка ръка. Отчаяно търсещи работа преселници, главно от безплодните и сполетени от глад земи на Северозапада, прииждат на таласи в трудовите лагери, привлечени от мълвата, че Форд наема десетки хиляди работници срещу 5 долара на ден. Те водят жени и деца, лели, чичовци и братовчеди, които се тъпчат в бараките, сглобени от дървени каси и брезент.

Работниците, бягащи от плантацията, разказват истории за крамоли с ножове, за бунтове и американски босове, които превръщали девствената гора в кално поле, опожарявайки обширни парцели джунгла, без никаква представа как се отглеждат каучукови дървета. За останалите дисциплинирането по фордистки е трудно – работно време, разчетено до секундата въпреки горещините и дъждовете, хранителен режим, наложен дори за кърмачетата, на които се дава само соево мляко (Форд мрази кравите), забрана да се посещават местните вертепи и да се употребява алкохол.

загуба – деиндустриализацията. Разядената от ръжда водна кула и развалините на дъскорезницата са смущаващо аналогични с индустриалните руини на Желязната планина в Мичиган, друг бивш „град Форд“.

На около два километра от речното пристанище на Фордландия, се намират останките от американския квартал. Дървените къщи със строг протестантски облик са запазили покривите си от дървени летви, паркета, гипсовите стени, декоративните корнизи, облицованите бани, стенните лампи и хладилниците. Порутени и проядени от растителността, те подслоняват колонии от прилепи, покрили стените и подовите с изпражнения.

Близо до реката бразилците, сред които няколко ветерани от времето на Форд, продължават да живеят в скромни бунгала, подредени по протежение на три улици. Електроцентралата и дъскорезницата разделят работническото селище от някогашната жилищна зона за бели. Турбините и генераторите са изчезнали от машинната зала, но индустриални отпадъци продължават да се търкалят по земята. Обрасъл с трева къс от релса напомня за железопътната линия от пет километра, по която трупите са били пренасяни до централата.

Преди петдесет години в книгата си *rrand into the Wilderness* (Мисия в дивия свят) историкът Пери Милър обяснява защо английските протестанти са предпочели да отплават за Новия свят вместо към по-познат край като Холандия. Според

него това, което ги мотивира, е не само желанието да предпазят потомството си от *корупцията на един гибелен свят*, възплащан от англиканската църква, но и от желание да спасят християнството в цяла Европа. В *ненаселена страна, без (корумпирани) институции, без владици и царедворци* на заселниците им предстои да започнат *всичко отново*. Те не бягат от родината си, а се стремят да възстановят истинската вяра, като създадат отвъд Атлантика *модела* на по-морално общество.

Една дълбока *загриженост* и чувството, че *нещо е тръгнало към поквара*, предизвикват началото на експанзията към Америка. Фордландия се опира на подобна

От утопията до безмитната зона

ФОРДИЗМЪТ съдържа кълновете на собственото си унищожение. Раздробяването на производствения процес на все по-самостоятелни задачи редом с бързото развитие на транспорта и на комуникациите позволява на работодателите да прекъснат установената от Форд връзка между рентабилен пазар и добро заплащане на труда. Тъй като стоките вече могат да бъдат произведени на едно място и продавани на друго, мотивацията на собствениците да заплащат добре труда на работниците си, така че те да могат да купуват продуктите, които произвеждат, угасна.

Тази деградация е особено видима в амазонския град Манаус, разположен на около петстотин километра западно от Фордландия. Процъфтяващ през XIX век, когато в него се изсипват печалбите на каучуковия „бум“, Манаус преживява втория си златен век в края на 60-те години, когато бразилският военен режим му дава статут на безмитна зона. Градът се превръща в най-големия пазар в Бразилия. В дълбоководното му пристанище всеки ден акостират препълнени товарни кораби от Съединените щати, Европа и Азия.

През 1969 г. *Ню Йорк таймс* отбеляза с възторг *трескавото благополучие* и ордите бразилци, пристигащи с чартърни полети от Рио или Сау Паулу на пазар за безмитни стоки – играчки, радиоапарати, климатици, телевизори... По това време военното правителство оказва мощна подкрепа на бразилската индустрия (субсидии, намаляване на износните мита) и превръща Манаус в индустриална зона за мултинационалните компании по подобие на мексиканските фабрики *maquiladoras*, които се ролят по границата със САЩ. В наши дни Манаус приютява стотици заводи с марките „Хонда“, „Ямаха“, „Сони“, „Нокия“, „Филипс“, „Кодак“, „Самсунг“ или „Санио“. През 1999 г. „Харлей Дейвидсън“ откри първия си делокализиран завод. Там е и най-голямата южноамериканска производствена верига на „Жилет“.

Благодарение на рекордния за Бразилия демографски растеж населението на Манаус

равносметка, че нещо „е тръгнало към поквара“ в САЩ.

Градът в джунглата възприема и хубавото, и лошото от американския живот, който Форд искаше да преобрази. Политиката и културата в САЩ предизвикват у него много недоволство – войната, синдикатите, Уолстрийт, енергийните монополи, евреите, модерните танци, кравето мляко, фамилията Рузвелт, цигарите, алкохолът, намесите на федералното правителство...

И нещо по-лошо от всички тези злини – силите на индустриалния капитализъм, за чието отприщване принос има Форд, заплашват да отнесат света, който той мечтаеше да възроди.

нараства от двеста хиляди души в средата на 60-те години до три милиона днес. Градът се разраства отвъд Амазонка подобно на чудовище с пипала и поглъща ден след ден зелената на джунглата. Като много градове в третия свят, той е жертва на непрекъснато растяща бедност и престъпност – детска проституция, претоварен трафик, замърсяване и умираща система на здравеопазване. Поради липсата на пречиствателна станция отходните води се изливат направо в Рио Негро.

Манаус представлява 6% от индустриалното производство на Бразилия с близо сто хиляди работни места. Колкото и фантастични да са печалбите на износителите, градът не може да осигури работа на всички преселници от селата, които търсят препитание. Пристигащият със самолет посетител с един поглед обхваща луксозните здания, извисили се самодоволно над рифове от фин пясък, и бедните квартали в подножието им, кацнали върху нестабилни пилони, за да се предпазят от капризите на реката – сгъстено неравенство в една от страните с най-големи социални контрасти в света. Социалната пропаст, която разделя американския квартал във Фордландия от работническия, изглежда почти нищожна.

В отрязък от около петстотин километра южната част на Амазонка разкрива историята на модерния капитализъм. На единия край – Фордландия, паметник за прослава на неизпълнените обещания на раждащия се XX век. На другия – Манаус, с градските напасти, които Форд искаше да предотврати, но които се подхранват от изобретената от него система. Амбицията да се възпроизведе Америка в Амазония приключва с изхвърлянето там на американската сгурия.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

КОГАТО ОСТРОВ СИТÉ
СЕ ПРЕВРЪЩА В ТЕМАТИЧЕН ПАРК

„Изгубеното очарование на Париж“

БЕНОА ДЮТЬОРТ*
*

В КВАРТАЛНАТА хлебарница повечето туристи се изразяват на „глобиш“. Още щом влязат в магазина, промърморват няколко думи на английски, за да си поръчат сандвич. Някои по-приказливи американци се впускат в дълги изречения с пълната самоувереност, че са представители на доминиращата култура. Щом се озовавам на опашката, понякога се осмелявам да им обърна внимание, че във Франция основно се използва френски и учтивостта предполага първо да се попита „Говорите ли английски?“. Някои ме поглеждат смаяно и разбирам, че са изненадани, тъй като всичко изглежда направено така, че да им спести подобни неприятности. Кафенатата, предрешени като типични бистра, излагат цените на предлаганите *аптайзер* и *френч мерло* на големи плочи. Автобусите, минаващи на всеки пет минути, за да превозват посетителите от един паметник до друг, също са избрали английските надписи. Накратко, на две крачки от катедралата „Нотр Дам“ туристът, дошъл да открие двойната дестинация „Париж-Евродисни“, може да си помисли, че се намира в продължение на глобализирания увеселителен парк.

Трябва да внимавам да не се оплаквам твърде много. Събеседниците ми напразно сякаш да ми напомнят, че да живееш на остров Ситé е привилегия, чиито неудобства трябва да приемеш. Ето защо предпочитам да се забавлявам като разграничавам поведението на туристите от Италия, Германия и Испания, които въпреки всичко успяват да запазят някоя характерна културна черта. Забелязвам също и ускореното преобразяване на центъра на Париж. Във всички исторически центрове на Европа (Прага, Венеция, Рим...) скоро ще срещаме същата търговска зона, денем посветена на върволицата от посетители, а жилищата, подложени на растящите цени на недвижимите имоти, постепенно са изкупувани от няколкото заможни местни жители.

През 1988 г. сградата, в която току-що се бях нанесъл, все още беше относително евтина, с обитателите си пенсионери, студенти и млади двойки, пребиваващи там за година-две, преди да се преместят в по-благоприятни за семейства райони. На улицата сред магазините за сувенири все

още се срещаша месарници, оптики, аптеки, хлебарници, будки за вестници и едно безстопанствено кабаре – „Ла Коломб“, където Ги Беар бе започнал кариерата си през 50-те. Още с пристигането си установих дискретната промяна, която вече замества бруталното „обновяване“ от 60-те – постепенна промяна на декорите, която допринася за префасонирането на квартала според нормите на една организирана живописност.

Навремето множество бистра бяха посещавани от персонала на близката болница „Отел Дьо“, за да поръча дневното меню или да пие кафе. Впоследствие, с всяко следващо обновяване, заведенията изчезваха, а залите бяха преустройвани в уютни *lounges*, където трябва да питаш, за да седнеш, и стоплените на микро-въглова фурна ястия струват скъпо. Новите управители никак не се радват на стоящите на бара клиенти с тяхното къде повече, къде по-малко алкохолизирано дърдорене. Предпочитат чужденците, готови да посетят част от ваканционния си бюджет, за да изживеят илюзията за Париж. Оттук и скорошното нашествие на неофренски декори, съчетаващи псевдоимпресионистични фрески и каририани покривки, или сервитьори, дегизирани като ханджии от XIX век, за да примамват клиенти от улицата. В същото време цените са поне два пъти по-високи. Месарницата е превърната в ресторант за бързо хранене, след това навлязоха и марките със сладоледите „Häagen-Dazs“ и слънчевите очила „Solaris“, а аптеката отстъпи място на веригата „L'Occitane“ с автентичните и сапуни от Прованс (има ги също в Токио или в Чикаго, но е по-добре да си ги купиш от Франция).

ДРУГАТА фаза в промяната на квартала, започнала с царуването на бившия кмет на Париж Жан Тибери, когато не можем да упрекваме напълно, се състоеше в разширяването на тротоарите, за да се засадят розови кестени, като в същото време се забрани спирането на автобуси. След задължителното подновяване на сградите, преобядисани една след друга, тази функционална улица стана почти очарователна. Виждат се приятни двуместни колички, теглени от местни велосипедисти, които разхождат влюбени двойки из града. Забранените автобуси бяха заместени от частни микробуси

и лимузини, предназначени за заможни клиенти. След това настъпи бумът на двуетажните автобуси, странно наподобяващи лондонския транспорт. Те задръстват квартала почти колкото и предишните, но пък човек може да вземе речния транспорт, осигурен от Айфеловата кула до Ботаническата градина. Все пак за разлика от венецианеца, който хваща вапорето (корабчетата на венецианския градски транспорт - *вел. ред.*), парижанинът няма достъп до речния транспорт с билетите за метрото – трябва да си осигуриш „пропуск“, предвиден специално за туристическа клиентела.

Благоустройството на улица „Аркол“ позволи да се удължи туристическия маршрут, като създаде непрекъснато движение от „Нотр Дам“ до площада пред кметството „Отел дьо Вил“, където се организират безчет забавления (ледена пързалка през зимата, дива градина през пролетта, празници на въздуха, на водата, на кръвта, на солидарността, на устойчивото развитие и т.н.). По маршрута има сигнални табла, които подканят минувачите да се насочат към кулата „Сен Жак“ или към музея „Орсе“, без риск да се загубят. Единственият неуместен елемент по дължината на тази идеална разходка, където всеки консумира и дърдори на английски, е тъмният силует на „Отел Дьо“. Дори се чудим как тази сграда без всякакъв чар, с неизчистена фасада, все още работи според непосредственото си предназначение в сърцето на града – да приема спешните случаи, да лекува болните в стаи, които, ако имаха хотелски тарифи, биха стрували цяло състояние. Сигурно затова Службата за социални грижи мечтае да превърне тази „тъжна болница“ в офис сграда или пък, защо не, в луксозна резиденция.

На островите Ситé и Сен Луи (където моята сграда в момента се откроява като изключение) не е трудно да се забележат множеството апартаменти със спуснати кепенци, затворени 11 месеца в годината от инвеститори и собственици, решили

RENÉ MARTIN RIMBERT.
– „Изглед към улица Рен“, около 1924

да ги превърнат във временни квартири. От 60-те години насам населението на Париж е намаляло с 600 000 души, най-вече от работническата и средната класа. Всички магазини се приспособиха към новите условия. Например в бирарията, в която доскоро човек можеше да вечеря късно през нощта, днес обслужването се прекратява след като туристическата вълна премине. Малко по-нататък на улица „Сен Луи-ан-л'Ил“ същата еволюция превърна всички магазини в художествени галерии, както в „най-красивите френски села“, откъдето сякаш изтънчените занаятчийски работилнички отстраниха примитивните форми на съществуване.

ВСЯКА сутрин преди пристигането на клиентелата цяла гвардия чистачи във флуоресцентни гащеризони, въоръжени със зелени автомобили, щателно почистват галското село. Полицията също бди. Когато времето е хубаво, един фургон пазители на реда се разполагат в средата на Малкия мост, за да попречат на импровизираните изпълнения на кълкборите, макар да съответстват на традицията на този средновековен площад. В замяна на това обаче никой не смята за непристойно огромното

рекламно платно, което покрива средновековната част на Съдебната палата „Консиержъри“ – обновяването на историческите паметници позволява на Dior или Apple да се рекламират в сърцето на историческия квартал, сякаш за да противопоставят модерните си емблеми на архаизма на болницата „Отел Дьо“ с плакатите на Общата конфедерация на труда, призоваващи към *спасяване на обществените услуги*.

В този изкуствен Париж, няколко истински клетници са се наели да възобновят Двора на чудесата. На изхода на „Нотр Дам“ шепа роми се впускат в зрелищна конкуренция, за да осребрят недъзите си. Изтегнати на земята, те умоляват туриста хриптейки, и протягат ръка. Девойки в дълги рокли с вид на Есмералда ви обсаждат с малки текстове (включително на английски), в които твърдят, че са босненски политически бежанки. От известно време се множат акордеонистите. Някои, като един възрастен румънец в инвалидна количка, настанил се под прозорците ми, знаят само три ноти, което им позволява да свирят непрестанно само *Живот в розово* и *Под мостовите на Париж*. Веднъж не издържах и го попитах дали не може малко да разноеобрази репертоара си. Със страдалчески вид той ми посочи двойките японци, които плащат само за баналните рефрени на Едит Пиаф. Така те поддържат впечатлението си, че откриват „романтичния“ град и един автентичен парижки акордеонист.

Париж на сладникавите мечти, пресъздаван в киното и рекламите, но с противоречия. Човек си дава по-ясно сметка за това посред лято, когато изкуственият Парижки плаж заеме кейовете, точно отсреща, а цялото население, превърнало се в туристическа маса, идва да търси усещане за ваканция... Малко по-нагоре колите, връщани към кейовете поради затварянето на крайбрежните булеварди, се натрупват в постоянно задръстване, като някаква мрачна действителност, съпътстваща мечтата. Те активно замърсяват с изпарения, които дискретно обгръщат тълпата, дошла да вкуси свежия въздух и спокойствието покрай реката.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломатия“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от SA Le Monde diplomatique, в което акционери са SA Le Monde, Асоциация Gunter Holzmann и Асоциацията на приятелите на Le Monde diplomatique.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Maurice LEMOINE

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предидущи директори : François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

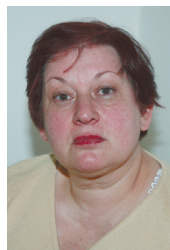
Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

За контакт с българската редакция:
София –1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(Монд дипломатик – българско издание)
тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

На фокус

www.duma.bg

Боряна
КОСТОВА

Войната на рейтингите

И Първанов уж беше неизбираем, пък вече гва мангата е успешен президент

Социологията е наука за структурата на обществото и законите на неговото развитие. А социолозите изследват и изучават общественото мнение. Така е на теория. Но към това се придържа и практиката в нормалните държави.

България обаче не е нормална държава. Тук всичко е наопаки. Не правят изключения и социолозите ни. Мнозина от тях отдавна са загърбили честта на професията и са я превърнали във високодоходен бизнес, като угаждат на политиките. Според сполучливото обобщение на един блогър, "у нас социологията е точна наука - за колкото си платиш, за толкова и ще ти прогнозираш".

Как иначе се получава така, че напълно игнорирана от социолозите партия става четвърта парламентарна сила, както се случи с "Атака" през 2005 г. Или как друга партия, месеци наред лансирана като много успешна, не успява да прехвърли и 4-процентовия изборен праг, както стана с НДСВ през 2009-а?

Сега сме на прага на нови избори. Много важни президентски и още по-важни - местни. Златно време за социолозите! Които обаче са се вторачили най-вече в кандидатите за държавен глава. Може би защото постът е по-престижен или просто тарифата за този тип анкети е по-висока. Повече от половин година ту една, ту друга агенция вади експресни проучвания за настроенятия на електората. А те

се люлеят като махалото на Фуко

Ето, Галъп" огласи януарско изследване, което беляза силен отлив от ГЕРБ - одобрението към тях се е сринало до 27,3%. Коалиция за България е на крачка - с 9% по-малко. И при евентуални избори освен тях в НС влиза само ДПС. "Атака", Синята коалиция и РЗС гледат парламента "през крив макарон". Ама дали ще е тъй? "От последните парламентарни избори имаме трайна тенденция за преобладаващи отговори, че България върви по-зле", обявява Първан Симеонов по БНТ. Три месеца по-късно "Галъп" засича нов спад за ГЕРБ (26%) и скок в одобрението за БСП - от 18 на 21%. И ни в клин, ни в ръкав агенцията вади тезата, че в обществото имало силни симпатии към Меглена Кунева, чиято кандидатура за президент още не беше издигната. Изникнала буквално от нищото, след доста голямо затишие в политическата си кариера, Кунева като по някакво чудо се сдобила с 38% доверие. Защото нали не си мислите, че като никому неизвестен помощник на еврокомисаря по транспорта тя е генерирала популярност! Обаче според "Галъп" Кунева дори се изравнява с любимеца на ГЕРБ Росен Плевнелиев. Как стават тия работи, само "Галъп" си знае. Не мисля да е случайно, че малко по-късно и Слави Трифонов, барабар с построената си редкология, обявя Кунева за най-достойния бъдещ президент - честен, работохолик, отговорен и отгоре на всичко... надпартиен(?) А едва ли на екипа не му е било известно, че тя последователно е работила за БКП, за СДС и за НДСВ. И винаги най-вече за себе си. Емоционалните залитания на Слави не са от вчера, спомнете си само как възпяваше още недошлия на власт Бойко Борисов, който щял "да дойде и да изхвърли боклука". После бързо-бързо се разочарова от "боклучията" и сега пак се гневи в нова песен - "Няма такава държава". Може само да се гадае колко дълго ще трае възторгът и от новата му любимка. Но ако за човек като Слави това е про-стено, то знайно е, че

В „Галъп“ не работят шоумените

Там просто си играят играта, която в този момент се нарича "Кунева". Това е причината априори да обявят Калфин за губеща фигура. Уж такива били настроенятия на избирателите.

Ами ако наистина са такива, защо расте одобрението към Коалиция за България, която го е издигнала? Знаем какво ще кажат: партиите са едно, личностите - друго. Макар че досега избирателите у нас са гласували все партийно.

Снимка БГНЕС

Само Бойко Борисов е някакво странно изключение. Може партията му да загива, може рейтингът му да се срива, обаче стане ли дума за избор, той все е първенец. Тази негова неувязимост е уникална. И все пак стават чудеса. Някои социолози още през пролетта съобщиха, че той започва да губи одобрение. Според "Галъп" само 39% го подкрепят, според "Медиана" това са 42%, а според "Алфа Рискърч" - 40%. Само НЦИОМ традиционно наддува цифрата до 56,3 на сто. То не може и да бъде иначе. За разлика от другите агенции НЦИОМ се води към парламента, той й плаща заплатите и той "поръчва музиката".

В началото на юни "Галъп" даже си позволи да каже, че доверието към Борисов е паднало до 38%, а недоверието се е качило на 44%. Още по-жестоко смъква одобрението към него агенция "Алфа Рискърч", според която то е само 35%. И малко след тези убийствени оценки социолози обявиха, че ако Борисов се кандидатира за президент, със сигурност ще спечели и може би още на първия тур. Друг такъв парадокс едва ли някъде има!

През февруари, когато Цветан Цветанов още беше най-сигурната кандидатура на ГЕРБ за президент, социолозите Кольо Колев ("Медиана") и Юлий Павлов (Център за анализи и маркетинг) така страстно си оспорваха резултатите от проучванията, че се уловиха на бас. Колев твърдеше, че Цветанов ще загуби от кандидата на БСП (който и да е той), а Павлов - точно обратното. Цветанов отдавна не е актуална фигура, но изненадващо в анкетите за президентските избори влезе Кристалина Георгиева. Българската социология вкупом й поднесе палмата на първенството. Макар и с различна подкрепа - НЦИОМ със 71,3%, "Медиана" - 58%, "Галъп" - 60%. И тук има една съществена подробност. Кристалина може да е много успешен еврокомисар, но по конституция няма право да участва в надпреварата за "Дондуков" 2, тъй като не отговаря на изискванията на закона. Тогава защо беше вкарана в играта? Дали за да се прави пиар на ГЕРБ, които я пратиха в Брюксел? Или се очаква първосигнална асоциация у избирателите с предишната ни еврокомисарка Меглена Кунева?

В края на юли отпадна една голяма въпросителна за социолозите - Коалиция за България официално издигна кандидатурата на Ивайло Калфин за президент. И още на 4 август "Галъп" обявя, че

мачът Калфин - Кунева

бил с предизвестен резултат и щял да завърши с 16%:31%. Между Кунева и Плевнелиев - с 27%:29%, а между Плевнелиев и Калфин - с 35%:17%. По-голяма манипулация от тая, здраве му кажи! Защото въобще не е сигурно кой състезател ще извади ГЕРБ, а както се говори под сурдинка, той нямало да е член на кабинета и щял да е безпартиен. Понеже оня дърдорко Росен "Софиянски" бил доста уязвим. Върху бюрото на премиера Борисов няма как всеки ден да не се сипят публично необявявани прогнози, които, по всичко личи, много-много не му се харесват. Това ще да е причината тия дни Бойко да "разиграе" публично баснята за лисицата и киселото грозде, с твърдението, че президентският пост не бил толкова важен за ГЕРБ. А след седмица по татовски се пошегува, че хората като не давали нито той, нито Плевнелиев да се кандидатира, понеже били много ценни за правителството, ами "да вземем президентския пост да го закрием". Преди това, явно огорчен от социолозите, каза, че си имал своя си социология. Макар обяснението да беше изключително цинично: "Подслушването е гаранция, че има демокрация, няма недосегаеми... При нас демокрацията цъфти. Аз си имам социология. При откриването на залата оня ден от 12 хиляди 10 хиляди са си купили билети. Хората ме поздравяват по улиците. Това е моята социология".

Борисов обаче е достатъчно хитър и не би направил такава изявление, ако очакваше съкрушителна победа.

Колкото до Ивайло Калфин, засега това е загадка с много неизвестни. Само за няколко дни хората не биха могли да преценят какви качества или слабости има, кое от тях надделява и какви ще са плюсовете и минусите от евентуалния му избор за президент на България. Всички знаем, че август е мъртъв месец за политиката. Както и че най-силните си удари кандидатите правят последните 40 дни преди изборите, тъй като тогава общественото е като попивателна и общественото мнение се оформя окончателно. Така че кампанията на Калфин тепърва започва. Макар да е добре познат с фирнеса и премерените си действия като външен министър и като евродепутат, той има да каже и да покаже още доста неща, с които да привлече интереса на избирателите. А уклончивите отговори в ранните анкети вероятно са били дадени от участниците просто машинално. Основателни съмнения буди и огромното разминаване между последните данни на "Медиана" и Центъра за анализи и маркетинг на Юлий Павлов. Според Павлов ГЕРБ е единствената политическа сила, която качва рейтинг. Той твърди, че ако парламентарните избори са сега (август 2011), хората на Борисов ще получат 30,8% одобрение, а БСП 16,8%. "Медиана" пък посочва, че БСП почти застига ГЕРБ и между двете партии има само 5% разлика. А като контра излазоха нови изследвания, които уж свиват шансовете на Калфин до 7 на сто.

Обществото е в пълен шаш! А дали това не е целта на социолозите - да "извадят" по-лесно предварително набелязаната рибка от размътената до крайности вода. Впрочем за изминалите 22 години демокрация точно заради такива игрички новата българска социология претърпя

госта провали и комични ситуации

Често се случваше агенциите да си правят сметката "без кръчмар" и като хитрата сврака "да хлътват с двата крака". Бегло споменах за издънката с "Атака", която бе създадена през април 2005 г. и почти до парламентарните избори на 21 юни остана незабелязана от социолозите, които я смятаха за аутсайдер.

Прогнозни и действителни резултати за евроизбори 2009 г.

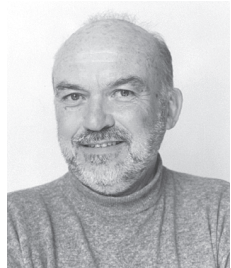
Източник	Дата	Прогн. активност	ГЕРБ (в проценти)	БСП	ДПС	Атака	Синя коал.
Алфа Рискърч	14-19 май	38,0	32,6	24,5	12,0	10,0	5,2
НЦИОМ	19 май	35,0	32,4	26,8	12,1	11,0	6,2
Сова Харис	19-25 май	40,0	35,8	26,9	10,4	9,8	8,4
МБМД	24 май	35,0	30,6	25,4	19,4	8,1	6,7
Скала	27 май	39,0	32,0	20,8	13,6	9,7	10,2
Действителни резултати	7 юни	37,0	24,4	18,5	14,1	12,0	8,0

□ Позиция

www.duma.bg

Барабар Петко с императорите

Трагедията на Наполеон Трети се състои в обстоятелството, че амбициите му надвишават възможностите. Боже, колко актуално!

Константин
ИВАНОВ

“Лекомислието е скъпо струващо удоволствие за един държавник и неговата цена рано или късно се плаща. Действия, предизвикани от моментни настроения и неподчинени на никаква обща стратегия, не могат да продължават до безкрай...”

Несигурен в целите си

...той разчита на общественото мнение, за да запълни пропастта... води своята политика в стила на модерните лидери, които измерват успеха си по вечерните телевизионни новини. Подобно на тях се поставя в плен на чисто тактически краткосрочни цели и незабавни резултати, стремежи се да слиса обществото чрез преувеличаване на усилията, които му се е наложило да употреби...”

“В крайна сметка реалностите, а не публичността определят качествата на един политически деец. Обществото в по-дългосрочна перспектива не уважава лидери, които само отразяват неговите собствени тревоги или виждат единствено симптомите на кризата вместо дългосрочните тенденции. Ролята на лидера е да поеме тежката отговорност да действа, въпреки на своите оценки за хода на нещата и за начина, по който може да му се повлияе. Ако се провали в това, кризата се изостря, което ще рече, че лидерът е

загубил контрол над събитията

Оказва се, че... е предтеча на едно странно модерно явление - политик, отчаяно мъчещ се да се нагоди към онова, което иска обществото, и въпреки това завършващ кариерата си отхвърлен, може би дори и презрян.”

Разбира се, интелigentният ни читател не би си подвоумил на коя политическа персона от нашето съвремие са посветени тези редове. Леко подвеждаща е може би неточността, че такива персони “измерват успеха си по вечерните телевизионни новини” - нашият човек не се задоволява само с вечерните - той гастролира на малкия екран от ранно утро. Иначе всичко е съвсем точно описано. Действието му са непрекъснато предизвикани от моментни настроения: назначава си за

министър госпожа, случайно срещната (по собствените му думи) на някакъв кръстопът; приобщаването на България към Шенген е заявено като стратегически приоритет, а като ни отрязаха, се оказва, че печелившата стратегия била да не бързаме; пенсии и заплати няма да се вдигат, пенсията ще се вдигнат от 1 юли, всъщност само някои пенсии ще се вдигнат... не се знае точно от кога; 3 месеца говорим как сваляме ДДС, последно 4 месеца как ще го вдигаме, накрая остава същото; сваляме здравноосигурителните вноски с 2 процента, после ги качваме пак с толкова; днес ще строим АЕЦ “Белене”, утре

няма да го строим, вдруги ден “ще видим” и т.н., и т.н., всеки божи ден, месец след месец, вече трета година. А

слисването на обществото

“чрез преувеличаване на усилията, които му се е наложило да употреби”! То не са хвалби с броя на отрязаните ленти и лиснати менчета с вода, което обаче го обричало да си седи като куче сам вечер и никакви дамски кюлоты не се намирили в покоите му. То не е жалване от ужасното блато, оставено му от Станишев и тройната коалиция, от което той трябва да извлече България сега, разбира се, с титанични усилия.

Колкото до мъките “да се нагоди към онова, което иска обществото”, там примерите са безчет - като се почне от удовлетворяването на исканията на всеки, който е издигнал протестен плакат пред портите на Министерския съвет, и се стигне до акция “полет на хеликоптер над баровските квартали” - разбира се, без никакви реални последици, но някой и друг ден имаше обилна храна

за медиите благодарение на

популистското заиграване

с масовата нагласа “тяхната мама богаташка!”

Време е вече да разкрием на интелigentния ни читател кой е авторът на така сполучливия и проникновен портрет на добре известната ни политическа персона. Цитираните редове може да се прочетат на страници 95, 116 и 117 от книгата “Дипломацията” с автор... Хенри Кисинджър. “Дипломацията” е издадена в САЩ през 1994 г. и е преведена и издадена на български през 1997 г. Как е могъл “dear Henry” така точно авансово да характеризира нашия човек, когато по онова време той не е и сънувал, че го чака политическа кариера, и то на върха на изпълнителната власт. По онова време той, както гласи мълата, може би вече е разтривал ушите на Тодор Живков, което е било единственият му досег с властта, макар и бивша.

Ще обясним. Просто стъкмихме една мистификация. Цитатите са от глава V на “Дипломацията” - “Двама революционери: Наполеон Трети и Бисмарк” и се отнасят за племенника на Бонапарт, който след преврат през 1852 г. се провъзгласява за император Наполеон Трети. Кисинджър е повече от снизходителен към личността му и не пропуска случай да цитира подигравателни оценки за него, направени от съвременниците му като британския политик лорд Палмерстон, който обобщава държавничеството на Наполеон с думите:

Идеите се плодят в главата му като зайци в кафез

Сякаш е изречено не в средата на XIX век, а в наши дни, и не за френския Наполеон, а за нашия, родил такива идеи като: “Всеки българин - картофопроизводител”, “Всеки безработен висшист - овчар”, “Ще произведем 20 000 лекари и половината ще изнесем...”

Оказва се, че имаме премиер на когото прилягат квалификации, давани не на кого да е, а на френски император, е, вярно, преди повече от век и половина, но какво от това. Както се казва - всяко нещо с времето си: на България и било писано чак в началото на XXI век да я управлява човек, “чиито действия са предизвикани от моментни настроения”, който измержва успеха си по отрязаването в телевизионните новини, който се мъчи “да се нагоди към онова, което иска обществото”.

Кисинджър завършва характеристиката си за френския владетел с констатацията “Трагедията на Наполеон се състои в обстоятелството, че амбициите му надвишават възможностите”. Боже, колко актуално!

Войната на рейтинзите

От стр. 21

Едва 4 дни преди вота агенция “Аффис” на Юрий Асланов съобщи, че Волен Сидеров може да се окаже трета политическа сила. За “Атака” тогава гласуваха 296 848 (8,2%) избиратели, тя се нареди веднага след Коалиция за България, НДСВ и ДПС и получи 21 депутатски места. Големи разминавания между прогнози и действителни резултати имаше и на парламентарните, и на евроизборите през 2009 г. При допустими отклонения до 3% имаше разлики от порядъка на 10-12 на сто. Най-престижните агенции твърдят, че “Лидер” и НДСВ със сигурност влизат в парламента, обаче и двете получиха малко над 3 процента. А маститият “Галъп” се излъга като предварително отписа “Атака” и РЗС.

Истинско фиаско социолозите ни претърпяха на президентските избори през 2001 г. Всички твърдяха, че Георги Първанов е неизбираем и се очакваше решителната битка да е между Петър Стоянов

и Богомил Бонев, с превес на последния. Но още на първия тур Първанов ги изненада като събра 1 032 665 гласа (36,39%), при 991 680 (34,95%) за Стоянов и 546 801 (19,2%) за ген. Бонев. На втория тур Георги Първанов буквално помете опонента си, като получи 2 043 443 гласа (54,13%). И вече два последователни мандата е успешен президент на България. Приказките на Волен Сидеров, че Първанов успял, защото зад него под строй гласували българските турци, са пълна глупотевина. Защото имащите право на глас етнически турци у нас не са 1 млн. души, както се предполага от Сидеровата сметка.

Така че въпреки чисто пропагандните игри на социолозите ни и старанията им всячески да омаляват кандидатурата на Ивайло Калфин, политическата му съдба не е в ръцете на нито една агенция. Държи я само и единствено Избирателят. Който много е възможно и през октомври да ни поднесе поредната си голяма изненада...

Брюкселски безсъници

Интервю с Буда

Георги ГОТЕВ

Този година Европейската комисия се преструва, че работи през август. Този месец винаги е бил свещен за почивката на еврочиновниците. Но заради кризата в еврозоната вместо да затвори кепенците, както обикновено, комисията продължава да провежда своите ежедневни пресконференции. И макар че Барозу е някъде в родната си Португалия, говорителите на комисията създават впечатлението, че той не спира да работи, да пише писма до световните лидери и да провежда важни телефонни разговори. Сигурно от някоя хавлия между плажа и басейна.

Иначе август е месец на изнедади. През 2008 г. даже имаше истинска война между Русия и Грузия. Миналата година през август избухна необявена война на Саркози срещу ромите от Румъния и България. Това беше война в медийното пространство. Оттогава нищо не се е променило, но война няма. Сякаш защото медиите така сме решили.

Време е да издам някои тайни за нас, медиите. По принцип никоя гилдия не го прави. И по-добре. Известно е, че производител на кренвирши никога не си купува този колбас. По тази логика вестникар не би трябвало да си купува вестници. Когато съм в България, правя неуспешни опити да си купувам точно тези вестници, които изключително трудно се намират по сергиите. Оказва се, че за мен е много по-лесно да напиша нещо в този вестник, отколкото да си го купя. Основна причина е, че българският медиен пазар не е пазар, той е подчинен на други правила.

В Брюксел работим около хиляда журналисти, специализирани по европейската тема. От близо четири години всеки ден съм сред тази гилдия. Виждаме се по събития, на споменатата ежедневна пресконференция на комисията и на всевъзможните други събития на евроинституциите. Познаваме се и си симпатизираме, но никой не забравя, че всеки на всекиго е не само колега, но и конкурент.

Журналистите на големите световни медии ги познават всички. Това са хора, заслужили с дългогодишен успешен труд да работят за най-престижните медии. За разлика от тях деветдесет и няколко процента от брюкселските журналисти изглеждат анонимни. Но и те са елит. Много от националните кореспонденти са добре известни на публиката в техните страни. Почти всички са на „ти“ с основните политически играчи в своите страни, а ролята им за формирането на общественото мнение, в една или друга посока, има значение. Брюксел е втората столица на всички 27 страни-членки. Събитията от националната столица се отразяват от стотици и дори хиляди журналисти, но в Брюксел малко на брой колеги отразяват теми, не по-маловажни за тяхната държава и общество.

България има съвсем малко журналисти в Брюксел и почти никакви извън националните медии. Националното радио, БНТ и БТА имат кореспонденти. Не поставям под съмнение качествата им, но все пак те са на издръжката на данъкоплатеца. От частните медии само вестник “Труд” има кореспондент, плюс медийната група на Ирен Кръстева, която е акредитирала двама души.

Българските колеги страдат, че техните редакции се интересуват от теми, встрани от интереса на европейската аудитория. Доиде ли премиерът в Брюксел, българските журналисти го канят да коментира някоя актуална вътрешнополитическа простотийка, а не решенията, които се вземат на срещите на върха на Евросъюза. Това въпреки устройва Б.Б., който по мои впечатления невинаги разбира за какво са се договорили лидерите. А за въпросите не са виновни колегите, просто редакциите им им поставят такива задачи.

Не съм акредитиран като кореспондент на ДУМА, но сякаш изпълнявам тази роля благодарение на тази колонка. Акредитиран съм от брюкселска медия, но всъщност съм независим журналист, който продава своя труд на клиенти, способни да го оценят. С удоволствие редовно сътруднича и на други медии, включително и от САЩ. Освен традиционната журналистика все по-интересно ми е да се изразявам в блога си и в туйтър. Давам си сметка, че тази колонка прилича на блог, който се списва не по емоция, а по строга седмична периодичност. Опитвам се да отгатна каква ще е утрешната журналистика и да бъда конвертируем на медийния пазар. Надявам се, че журналистиката ще си остане една от най-интересните професии, за което отрано ми бяха отворили очите баща ми и майка ми, журналисти по образование, професия и душа.

И в Брюксел журналистическата професия е поставена на изпитания. Например има увеличаване на разстоянието между политиките и журналистите. Ярък пример за това е изолирането на Барозу от медиите. Журналистите даже вече го наричат Буда, защото шансът да му вземат интервю е почти същият. Немислимо е Барозу да каже нещо, което не е било одобрено, прономеровано и прошнуровано от неговите съветници. Това е в разрез с традициите на брюкселската журналистика и ако се утвърди като медийно поведение, ще сме си виновни ние, днешните брюкселски журналисти, защото сме го допуснали.

В сравнение с Барозу Б.Б. е просто връх на медийната бърливост. Но председателят на Еврокомисията си има извинителни причини. При тази безпрецедентна криза всяка негова неупремерена дума би могла да постави на изпитание еврозоната и Евросъюза дори. Точно това се случи буквално преди седмица, когато едно негово писмо до лидерите на еврозоната, в което той писа, че кризата вече засяга не само периферията на ЕС, сбеси Саркози и Меркел и раздвижи пазарите. А нашият премиер от сутрин до вечер медийно изговаря какво ли не и точно обратното, без думите му да имат каквото и да било значение.

Малка августовска алегория за ЕС: Буда се преструва, че работи. Но всъщност лежи на хавлията и завижда на Поразавщата уста.

Общество

Русофобски драсканици по паметта

Едва ли българите, един от древните християнски народи в Европа, ще демонстрират нищета на духа и варварство. Даже за да угодят на задокеанските си господари...

Олга РЕШЕТНИКОВА, „Столетие“. ru

В навечерието на 70-годишнината от началото на Великата Отечествена война в София неизвестни лица изподраскаха паметника на Съветската армия, превръщайки фигурите на съветските бойци и на българските партизани в герои от американски комикси и филми.

От началото на 90-те години опитите за оскверняването на този паметник са непрекъснати - разделяйки се с комунизма, глашатаята на „новата демократична епоха“ не криеха желанието си да заличат всичко, което им напомняше за собственото им недалечно минало. И като „пламенни революционери“ бяха готови да разрушат „всичко до край“, без да се замислят какво би могло да се случи след това...

Българската общественост се раздели на две, като в защита на паметника застанаха не само членовете и симпатизантите на социалистите и комунистите, но и други хора, които просто виждат в монумента знак на уважение към страната и към армията, спасили света от фашизма.

През всичките тези години паметникът беше редовно почитан от мръсните надписи, бяха организирани и нощни дежурства, за да бъдат пресечени действията на осквернителите. Но от онези дни та до днес всяко „избухване“ на русофобията в България непременно е съпроводено от кампания за унищожаване на именно този паметник - на Съветската армия. Със „задължителните“ аргументи:

- това е паметник на армия, „поробила“ българския народ;

- Съветската армия не е водила боеве на българска територия, затова и не трябва да има монумент;

- съветската система и националсоциализмът са синоними (тази теза получи по-голяма гласност след резолюцията на ПАСЕ, която поставя на една плоскост Сталин и Хитлер с цел да бъдат преразгледани резултатите от Втората световна война);

- ако ще се запази паметникът, това „би трябвало да стане“ само като „експонат в музей на тоталитарното изкуство“, т.е. той следва да бъде преместен от центъра на града някъде в покрайнините.

Последните цапаници дават основание да се разсъждава за нов етап на противопоставянето между защитниците и противниците на монумента. Неотдавна дори беше създаден „специален комитет“ за демонтирането на паметника начело с Иво Инджев, известен с близостта си до американското посолство в София, както и с войнствашите си русофобски изявления. Не без помощта на своите могъщи покровители той издаде в огромен тираж гнусната си книжчица „Течна дружба“, със заглавие, естествено - в противовес на някога толкова популярния лозунг „Вечна дружба“... Презентацията на „творението“ си Инджев направи непосредствено пред монумента. Можем само да се опитаме да си представим като „какъв герой“ се е почувствал авторът, изливайки хули и ненавист направо в лицата на каменните войници... Подлизурските му „чувства“ и

уберенията му в американофилия

бяха, разбира се, забелязани и оценени от когото трябва, затова

Снимка Мариета ТОМОВА

Българските русофили изчистиха монумента. През нощта! Сега пред него е спокойно. Задълго ли?

и беше организирано безплатно (!) масово разпространение на книжката му по училища, ВУЗ-ове и учреждения.

Показателна е реакцията на повечето от българските средства за масово осведомяване - драскането върху паметника те се постараха да представят като „невинно младежко забавление“, тъй като младите „не можели били да търпят рутината“, затова и се били обръщали към пародията - с желание да шокират традиционалистите.

Органите на реда, разбира се, никого и нищо не видяха (а „събитието“ се случи на две крачки от МВР), макар да е свършено ясно, че „неизвестните художници“ в своя творчески екстаз са лазили по паметника с часове. И издирването на „неизвестните извършители“, сигурно ще се изненадате много, не дадоха резултати...

Представителите на опозицията предполагат, че сегашното оскверняване е сондаж за готовността на българското общество да приеме вече узрялото по принцип „по върховете“ на държавата решение да бъде унищожен паметникът, което очевидно ще бъде осъществено след прези-

дентските и местните избори наесен. „Подготвя се историко-политическо „мероприятие“, което да потвърди отделянето на България от нейните вековни цивилизационни традиции, връзки и опит“, пише българският професор Чавдар Добрев. Прави впечатление, че поддръжниците на идеята за разрушаването на паметника старателно избягват да споменават факта, че Съветската армия е не само участник в световната антифашистка коалиция, но е и сила, изнесла основната тежест на войната, разгромила Хитлер и понесла най-големите жертви за освобождението на света от човеконенавистния фашистки ред.

Известно е, че България беше съюзник на Хитлер във Втората световна война, че нейната територия беше плацдарм на хитлеристите, че военните им кораби и подводници ползваха българските пристанища.

Българските власти услужливо изпълняваха всички разпоредби

на Берлин, хранеха хитлеристката армия, осигуряваха лечение и дори почивка на ранените на Из-

точния фронт войници. Известни са и кръговете, които заботяха от народната беда - както се казва, за едни брадва, за други - сватба... Самият Гьоринг покровителстваше българския елит, а

немският посланик в София изпълняваше ролята на генерал-губернатор

(също като днешния посланик на САЩ Джеймс Уорлик)... Но въпреки това - нито със сила, нито с каквито и да било кандаarmi властите не можаха да сформират нито една българска дивизия за поне символично участие в боевете срещу СССР. Българите не желаеха да воюват срещу руснаците! И никак не е чудно, че не се наложи съветските войски да воюват на българска земя - тях ги посрещаха с хляб и сол и ги поздравяваха като освободители! Не стреляха българските войници в нашите момчета...

Българите, впрочем както и всички народи в Европа, тогава добре знаеха кой и от какво ги е освободил. А знак на благодарността на народа стана паметникът на Съветската армия в София, издигнат в чест и в памет на подвига на руския войник. Не е трудно да се досетим кой не е искал да го има монумента и кой е живял, ненавиждайки паметника и всичко, свързано с него...

Днешните събития ясно показват, че в българското общество набират сили тези, които отхвърлят знаците на благодарност, завещани от предишните поколения. Разбира се, да има или не такъв или друг паметник на земята си решава само народът. Паметникът на Съветската армия е, слава Богу, не в гробище и няма да се преобърнат в могилилите си момчетата, които дадоха живота си в борбата с фашизма и които днес биват поставяни на една плоскост с хитлеристите... Става дума за волята на българския народ - иска ли той паметника или не.

Но е повече от очевидно, че трябва да бъдат прекратени издевателствата над монумента. Защото не приляга на българите, един от древните християнски народи в Европа, да демонстрират нищета на духа и варварство. Даже за да угодят на задокеанските си господари...

От форума:

Алекс:

Иво Любимиров Инджев е завършил висшето си образование в Москва, в Института за Азия и Африка, където е учил история и арабски език (на какво ли са го научили там!). До 1990 г. е агент на комунистическата българска държавна сигурност (ДС)... Българите не са искали да воюват срещу Русия, пише авторката. Аз ще ви кажа - българите просто не са искали да воюват и да умират, но да работят за пари от Третия Райх - да, разбира се! Ето, това е цялата им любов... Четете Толстой, господа - ние обичаме хората за доброто, което сме направили за тях, и ги ненавиждаме за злото, което сме им причинили. Затова любовта ви към българските братушки е разбираема, толкова добро им направихме... Не е ли време да престанем с емоциите в политиката? Както се казва - нищо лично...

Gatekeeper

Нито една страна не е предавала (три пъти!) Русия, както го направи България. И не е чудно, че всякакви фашизоиди си позволяват да се подиграват над падналите съветски воители. Да би знаел Альоша, каква страна освобождава...

Потомствен руски воин

Не разбирам защо авторката се оправдава заради „братушките“ - ако им е адвокат, да им поиска хонорар! А ако не е, да не говори от тяхно име. Своите да защити! Руските запасници живеят с нищожни пенсии и умират като мухи, пак заради „братята ни“... Юмрук за тези, които драскат по паметниците! И жалко за агиналите - ех, момчета, кой и защо ви прати там!

Коля от Одеса

Както в Украйна, така и в България русофобите живеят за сметка на американците. И добре си живеят! Сито...

Петев

За да е ясна ситуацията - по време на обсъждането на въпроса при столичната кметница Фандъкова,

член на партията ГЕРБ, Ангел Джамбазки от ВМРО предложи да бъде разрушен и паметникът на американските летци, бомбардирани София през 1943-1944 г., разрушили половината столица и убили много цивилни граждани. Въпросният паметник е издигнат преди година и половина с усилията именно на посланик Уорлик... Така че не всичко е просто и еднозначно... Всъщност през 1941-1944 г. България поддържа нормални дипломатически отношения с СССР - в София работи съветското посолство, в Москва - българското. А буржоазното правителство на Муравиев, сформирано на 2 септември 1944 г., скъсва отношенията с нацистка Германия и взема решение да ѝ обяви война. Припомням това, за да може по-добре да се реагира на нападите на русофобите като Иво Инджев например и да не се действа първосигнално и контрапродуктивно. Щом говорим за историята, трябва добре да я познаваме.

Панайотов, Петър

... Днес в моята България на върха са боклуците. От най-различен вид. Сините демократи през 1999 г. пуснаха авиацията на НАТО да разбомби Югославия, сега дойде времето на най-сервилното правителство - на Борисов, чийто наставник е посланикът на САЩ Джеймс Уорлик. Това „правителство“ торпилира всяко положително отношение към Русия. Казано е обаче - „Не им прощавай, Господи, те знаят какво правят!“

Потомствен руски воин

До Петев. Историята, та историята. Ти разкажи за днешния ден! И не за кръжочка по интереси при кметницата, а по същество - кои сте вие и какво представлявате! Засега мнението ми за вас е такова - който е по-силен от вас, към него се прикачвате...

Агент 997

Почти всички средства за масова информация в България днес са под контрола на проамериканските управляващи кръгове, и лично се отчитат пред американския посланик. Така че им е лесно да омърсят историята и да се опитат да формират русофобски настроения, включително и чрез подобни планира-

ни провокации. И макар че в България това все още не им се отдава изцяло, ето желаният отклик в Русия вече го има - вярваме... А това е тъжно. Макар че трябва да помним - паметникът на Съветската армия в София и на Альоша в Пловдив вече 20 години след разпада на СССР са такива, каквито бяха издигнати. Което не може да бъде казано например за някои подобни паметници на територията на бившата СССР, в Прибалтика например.

Офицер

Не делете всичко само на черно и на бяло. Не можете ли да разберете, че и в България, и в Русия има борба между различни сили - едни протегат ръка към статуята на свободата, другите се чувстват част от славянската цивилизация. Тази борба разделя народа и у нас, и в България. И е глупаво да преповтаряме - българите ни предадоха три пъти, четири пъти... Някои са ни предали, други - не. Впрочем също като при нас, в Русия. А за любителите на историята - от октомври 1944 до 9 май 1945 г. българската армия рамо до рамо със съветската армия се сражаваше в Унгария, Хърватия, Словения, Австрия, дойде и до Виена. И загуби повече от 30 хиляди млади живота. В спомените на пълководците ни Толбухин, Бирюзов и на много други е отбелязана твърдостта и самоотвержеността на българските войници и офицери, тяхната армия изигра много важна роля в разгрома на последното немско настъпление на Източния фронт около езерото Балатон. А за крещящите срещу „българските предатели“ съобщавам, че първият български партизанин Никола Парагунов е хванал гората на 22 юни 1941 г.... Да, нашите съюзници, американците, в своя стил направиха кървави бомбардировки над София, но лично аз склямам глава пред малоброяните български летци, защитавали града си и мирното население от тези варварски нападения. Мисля си, че тези, които все повтарят тезата за „българите предатели“, знаят и други факти, които свидетелстват точно за обратното. Но правят това нарочно, със злоба, за да скарят окончателно руснаците и българите. А на

българите, които са в този форум, искам да кажа - подобни „наши“ хора са или в умопомрачение, или са безпросветни, или пък са съзнателни провокатори, които не приемат никакви аргументи и факти и спорят с тях е безсмислен. Нашата, братя българи, задача, е да не им позволим да обхврат народите ни, да не позволим на духовните им наставници от Запад да сблъскат руснаците и българите. Да известна част от нашите два народа върви след тези „вдъхновители“. Но повечето сме предани на заветите на Шипка и Плевен!

Читател:

До офицера. Благодаря за мъдрата позиция. Трябва да се говори, да се въздейства, да се убеждава. И „Столетие“ върши много важна работа. Благодарим!

Любомир

Малко хора знаят, че англоамериканските бомбардировки над София са преустановени след застъпничеството на Сталин пред Рузвелт и Чърчил, по молба до Йосиф Висарионович от Васил Коларов и Георги Димитров. Иначе българската столица би била изцяло разрушена. Но защо руската страна не огласява този исторически факт, който би бил доста сериозен аргумент в информационната война срещу нашите две страни?

Офицер

Нима не всичко е ясно? Едни са окепазили паметника, други пък го почистиха. Защо някои се опитват да презират всички българи? Къде са думите ви на признателност към тези, които въпреки проамериканската власт, въпреки спецслужбите продължават да защитават Русия, нашите паметници, общата ни история? Макар че не съм съвсем сигурен, че ние и днес заслужаваме да ни обичат и защитават... Затова нека все пак кажем от цялата си душа на тези българи, които са верни на заветите на Шипка и Плевен (а те са много!) - благодарим за верността!

Култура

очаквайте

Екзотичната Мор Карбаси ще пее в „София лайв клуб“

www.duma.bg

кратки

Иво Аръков от „Кецове“ става модел

Обиталищата на Светломир

28 негови рисунки, акрил и креда върху хартия, са подредени в Националната художествена галерия

Изложбата „Обиталища“ на Светломир Мариновски е подредена в зала „Параклис“ на Националната художествена галерия, научи ДУМА от София Минева. Показани са 28 рисунки, акрил и креда върху хартия в една изложба за естети и ценители на рисунката. Кураторка е Бисера Йосифова.

„Неразумно разпиляването трябваше да бъде събрано, казва Светломир Мариновски пред Днес.бг за новата си изложба в НХГ. Започнах рисун-

ките без тематична аргументация, оформи се цикъл, а паузата, която ме отдалечаваше от общуването чрез тях, стана пречка. Реших да изпълня роля, в която искреността ми ще е подчинена на

художествена академия „Н. Павлович“. Бил е арт-директор в РК „АЯ“ холдинг, съучредител е на асоциацията „България по пътя на музика“.

Автор е на осем самостоятелни изложби - две от тях в галерия „Студио Спектър“, София, в Националния музей „Боянска църква“, София, „Утопична анатомия“, литографии, в галерия „Кристиан Сире“, Пале Роял, Париж, „Рисунки от Кападокия I“ в галерия „Дрита“, София, „Рисунки от Кападокия II“, галерия „Кристиан Сире“, Пале Роял, Париж, изложба живопис във Френския институт, София, изложба живопис в галерия „Максим“, София. Има и участия в колективни изложби и пленери в София и страната, в изложбата „Десет години списание „Изкуство“, „Съвременна българска живопис“ в Москва. Лауреат е на първа награда за графичен дизайн на „Реклама Експо 2003“, София, има бронзов медал от Фотографската академия, Голямата награда за календар на Международния пловдивски панаир и др.

страха да не останеш сам, неподреден или отчужден. Доста често в желанието си да защитят ранната природа на творбите изложбите и збират

убежище и закрила в места с духовно излъчване или тържественост. Параклисът „Св. ап. Петър и Павел“ в Националната галерия е такова място. Върху римски и турски градеж, над килии, прегнати надве, в сграда, от която се изпълзва идеята за държавност.“

Светломир Мариновски е роден в София на 11 януари 1965 г. Завършил е ССХУ „Илия Петров“ и магистратура по графика в Националната

живопис в галерия „Максим“, София. Има и участия в колективни изложби и пленери в София и страната, в изложбата „Десет години списание „Изкуство“, „Съвременна българска живопис“ в Москва. Лауреат е на първа награда за графичен дизайн на „Реклама Експо 2003“, София, има бронзов медал от Фотографската академия, Голямата награда за календар на Международния пловдивски панаир и др.

КИРИЛ ЯНЕВ ВЪЗСТАНОВЯВА НЕВИДИМИТЕ НИШКИ МЕЖДУ ЕПОХИТЕ

Снежана ТОДОРОВА

Всяка книга е откровение на автора. Тя е негова свидна рожба, негова изстрададена истина, болка, надежда и упование. Това с особена сила важи за мемоарната литература. Споменът, разказът за миналото от дистанцията на времето носи в себе си нещо много лично и съкровено и може би затова е толкова възлуващ. Книгата на Кирил Янев „Пост скриптум“ ни среща с изключителни личности - писатели, поети, художници, политици, общественици, всички - големи професионалисти в своята област... И няма значение дали това е Назъм Хикмет, синът на

Сергей Есенин или синът на Фидел Кастро, защото всичко, споделено от тях, е искрено и преживяно. Техните разкази не само възстановяват събитията от

миналото, които имат важно значение за съдбите на техните държави и народи, но и преоткриват богатия им духовен свят и изпълнен с чисти копнежи за живот. Книгата е написана на достъпен език, много жив и непосредствен, което ни прави съпричастни с преживяното, пресъздава атмосферата и настроението на съответното време. С нея Кирил Янев като че ли възстановява невидимите нишки между епохите, връща ни в годините на своята младост - неподправена, интересна и динамична. Писателят поразява нашето въображение с точните преценки на миналото и ярките портрети на своите съвременници. Вероятно затова, като обрънеш и последната страница на тази книга, ти се иска да извикаш: „Още! Още!“ Защото сме се докоснали до едно искрено четиво, което ни възвисява и одухотворява. И ни се иска да кажем „Благодарим ти, авторе!“ С нетърпение очакваме следващи книги на Кирил Янев, защото сме сигурни, че отново ще имаме възможност да прекарачим прага на неповторимия свят на неговите спомени.

Вокалистката на „Ла Ру“ игра в София на 8 октомври

Ели Джаксън, лицето и гласът на цветното английско дуо „Ла Ру“, ще направи ексклузивен диджей сет за първи път в София на 8 октомври по покана на музикалната платформа DJbook. Електро-поп дуото стана носител на наградата „Грами“ т.г. за „Най-добър електронен/денс албум“. Червенокосата Ели ще бъде подкрепена от Дед Гай на грамофоните. „Ла Ру“ са Ели Джаксън, вокал и кийборд, и Бен Лангмейд, копродуцент. Музиката им е силно повлияна от поп музиката на 80-те години, включително от „Депеш мод“, Принс и „Юритмикс“. Наименованието на банда е избрано от Ели, когато тя попада на него в книга с бебешки имена и идва като смесица от френската дума от мъжки род за „червенокос“ и определителния член за женски род. Името се от-

нася точно към андрогенния външен вид на родената и израсла в Брикстън Джаксън.

През 2008-а банда издава своя пръв сингъл „Quicksand“, а през лятото на 2009-а се появява и първият им едноименен албум, който достига до номер 2 в албум чартовете във Великобритания. Сингълът „Bulletproof“ става най-успешният в кариерата им досега, достигайки до върховете на няколко световни класации и реализирайки продажби от над два милиона и гледания от над 18 милиона в youtube. Парчето „In for the Kill“ получава два страхотни ремикса от дъбстеп продуцентите Skream и Skrillex, а продажбите му скачат с 600 процента нагоре, след като Ели го изпълнява на живо в шоуто на НВО - „Entourage“. В момента „Ла Ру“ подготвя усилено втория си албум.

Снимка DJBOOK

лязана от модната агенция „Ивет фешън“. Младият актьор с атлетична фигура и чар, които обещават да го нарежат сред родните сексимволи, ще стане част от каталога на агенцията в края на август, отбелязват от „А+ синема“.

Международен фестивал в Сапарева баня

Международен фолклорен фестивал „Нестия - Сапарева баня 2011“, посветен на празника на курорта „Паничище“ и на минералната вода, ще се състои от 18 до 21 август, съобщиха от общината в Сапарева баня. Основните концерти ще бъдат в Сапарева баня и в курорта „Паничище“. Във фестивала ще участват фолклорни певчески и танцови състави и ансамбли, хоровете, индивидуални изпълнители и инструментални групи, както и изпълнители от различни видове изкуства. Очаква се във фестивалните дни да се включат над 1000 участници. Организатори на събитието са община Сапарева баня, читалището „Просветен лъч-1905“, клубът на жената „От извора“, Българският арт- и фолклорен център „Нестия“, сдруженията „Евтерпани“ и „Фонтан“ и със съдействието на Министерството на образованието, съобщиха БТА. Откриването ще бъде в курорта „Паничище“, до Сухото езеро от 13 ч. днес. Само в първия фестивален ден на различните сцени своите таланти ще представят около 130 участници. За 19 август програмата предвижда и дефиле на участниците по централната улица в Сапарева баня.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Световноизвестното руско сопрано Анна Нетребко изнесе концерт във Валдбюние в Берлин заедно с уругвайския бас-баритон Ервин Шрот и германския тенор Йонас Кауфман под диригентството на италианеца Марко Армилиато

Култура

Бъч Касиди доживял до дълбока старост

Легендарният обирджия може би е живял анонимно в щата Вашингтон дълго след престрелката през 1908 г., в която се смята, че е бил убит

Изгубен ръкопис дава нови доказателства, че легендарният обирджия Бъч Касиди е оцелял при престрелката през 1908 г., при която се смяташе, че е бил убит, и живял анонимно до дълбока старост в щата Вашингтон.

Книгата от 200 страници "Непобедимият бандит: Историята на Бъч Касиди", написана през 1934 г., е два пъти по-дълга от известен от преди това, но непубликуван роман със същото заглавие на машиниста Уилям Филипс, който умира през 1937 г. в град Спокан. Колекционерът на книги от Юта Брент Ашуорт и писателят Лари Пойнтър твърдят, че ръкописът съдържа най-доброто доказателство до момента с подробности, които само Касиди е можел да знае. Според

тях "Непобедимият бандит" не е биография, а автобиография и самият Филипс е легендарният обирджия, събщи БГНЕС.

Касиди, чието истинско име е Робърт Лирой Паркър, е роден през 1866 г. в Бийвър, щата Юта. Той е най-голямото от 13 деца в семейство на мормони. През 1889 г. Касиди ограбва първата си банка в Телърайд, Колорадо. В продължение на 20 години неговата "Дива банда" граби банки и влакове в западната и южната част на САЩ. Авторът на "Непобедимият бандит" твърди, че познавал Касиди още от момче и никога не бил срещал "по-смел и мил човек". Той признава, че е променил имената на хората и на местата, но някои описания отговарят на подробности от живота на Касиди много по-точ-

но, отколкото би могъл да ги опише някой друг, твърди Ашуорт. Те включват срещата на съдия с Касиди в затвор през февруари 1895 г. Съдията предложил да поиска помилване на Касиди от губернатора, но той отказал да стисне ръката му. Архивът в щата Уайоминг пази писмо от 1895 г. на съдията, който осъжда Бъч. В него се разказва как той проявил твърдоглавие и не приел приятелските предложения на друг съдия - Джей Тори, който го посетил в затвора.

"Това, което ме впечатли, е, че кой друг би се заинтересувал? Кой друг би си спомнил такава подробност..., за предложение за ръкостискане, което е отказано в затвор в Уайоминг през 1895 г.?", пише Пойнтър. Губернаторът Уилям Ричард помилва Касиди през 1896 г.

Изпълнители от 43 държави гостуваха на остров Обудай с 59 концерта

Краят на един от най-големите фестивали в Европа за лято 2011 вече е факт. За седем дни остров Обудай се превърна в истинско "глобално село" или по-точно "глобално градче" с над 385 000 гости от общо 61 държави. Разноцветно и отворено към всичко ново, Сигет обществото приветства 59 концерта на изпълнители от 43 държави, научи ДУМА от Боряна Личева.

19-ото издание на Сигет започна миналия понеделник с "ден - 1" и продължи точно една седмица... за някои дори по-дълго, защото купонът винаги

започва още по пътя към фестивала. Първи пристигнаха 3 Сигет парти влака от Холандия и за кратко превърнаха Обудай в холандски остров сред водите на Дунав. Малко след това обаче международното присъствие се засили с пристигането на десетки автобуси от цяла Европа. Фестивалът беше доминиран от музиката във всичките ѝ стилове, но Сигет е много повече и тази година по традиция предложи колоритна арт симбиоза между театър, цирк, изобразително изкуство и какво ли още не. Началото на "Сигет 2011" беше поставено с разбиващото шоу на

Принс във вечерта на "ден 0". Концертът продължи повече от 2 часа и половина, а сред екзалтираните фенове се забавляваше и световноизвестният актьор Джеръми Айрънс. На следващия ден Принс се завърна на острова, но този път беше част от публиката на Юръп стейдж, където наред с банди от всички краища на континента свириха и нашите "Травити ко". Сред участниците през седмицата бяха Касабян, ЛаРу, "Кемикъл брадърс", "Гуд Шарлът", Том Роуландс и Ед Саймънс, "Шънк ананси", Кейт Наш, "Продиджи", "30 секъндс ту Марс", "Уайт лайс" и др.

Справочник

**ВЪЗПОМИНАНИЯ,
ПОЗДРАВЛЕНИЯ
ПО РАЗЛИЧНИ ПОВОДИ
И ОБЯВИ
СЕ ПРИЕМАТ
ОТ ПОНЕДЕЛНИК ДО ПЕТЪК
В РАБОТНИ ДНИ
НА СЛЕДНИТЕ МЕСТА:
В РЕДАКЦИЯТА НА ВЕСТНИКА:
ОТ 10.00-17.00 Ч.,
ТЕЛ.: 02/ 9705/ 205 ИЛИ 221
ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР
НА УЛ."ПОЗИТАНО" 20
ОТ 9.00-16.30 Ч.,
ТЕЛ. 02/8107378**

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха седемнадесет години,
откакто ни напусна завинаги

**ген. СТОЯН
ВЛАДИМИРОВ
ЗАИМОВ**

*Като военен
и дипломат работи
честно и всеотдайно
за доброто на България.
Безкрайна беше
и любовта му към нас.
Поклон пред
светлата му памет!*

Съпруга Райна и деца

СКРЪБНА ВЕСТ

С дълбока скръб съобщаваме, че
на 15 август 2011 г.
след тежко боледуване почина

**АРИСТОТЕЛ АТАНАСОВ
ГАВРИЛОВ**

на 90 години

Поклонението ще се извърши на 18 август 2011 г.
(четвъртък) от 12,30 часа в Ритуалната зала на
Централните софийски гробища.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха 40 дни от смъртта на

**Проф. Д-р ВЛАДИМИР
ВАСИЛЕВ БОЯДЖИЕВ**

на 87 г.

*Отиде си от нас. Без теб е пусто и тъжно.
Останаха само спомените за твоята обич,
доброта и човечност.
С тъга и обич се прекланяме
пред светлата ти памет!*

Панихидата ще се отслужи от 10,30 часа
на 18.08.2011 г. в църквата „Света София“.

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 23 август 2011 г. се навършват
пет години от кончината на скъпия ни
и незабравим съпруг, баща и дядо

**ИВАН
СТЕФАНОВ
АБАДЖИЕВ**

*Пуст и тъжен
е домът ни без теб!
Безкрайно ни липсваш!
Ти си жив в сърцата ни!
Обичаме те!*

Възпоминанието ще състои на 20 август 2011 г.
от 10,00 часа в Боянския гробищен парк.

От семейството

С дълбока скръб съобщаваме,
че на 14.08.2001 г. внезапно
почина

**ПЛАМЕН
ИЛИЕВ МАРИНОВ**

р. 1953 г.

*Районната организация на Българската
социалистическа партия "Триадица" загуби
един от достойните си и активни членове.
Преждевременно приключи житейският път на
един добър човек, отдал много сили за
изграждането на по-справедлив свят.
Прекланяме се пред светлата му памет!*

Траурната церемония ще се състои
на 18.08.2011 г. (четвъртък) от 11:30 ч.
в ритуалната зала
на Централните софийски гробища.

Районен съвет на БСП „Триадица“

РЕЧНИК: Караганда, Краварски, Накасита, Пию, Ракасалар, Умов.

СРИЧКОВА КРЪСТОСЛОВИЦА

ИГРОСЛОВИЦА

ВОДОРАВНО:

- Зидове.
- Река в България, Гърция и Турция.
- Свличаща се снежна маса.
- Стремеж, желание.
- Кори за баница.
- Тотализатор.
- Партия в Англия.
- Отличителни военни знаци.
- Наш писател "Фейсбуки".
- Двуостри ножове.
- Водни животни.
- Бивш руски дамски попдует.
- Леговица на животни.
- Авджийка.
- Самостоятелни изпълнители.

ОТВЕСНО:

- Град в Силистренска област.
- Наша планина.
- Болест по лозата и тютюна.
- Привърженици на царизма.
- Алкохолно пиене.
- Сезон.
- Турски парични единици.
- Наш шахматист.
- Първата степен на гамата.
- Бразилски футболист от миналото.
- Такси за стоки през границата.
- Президентът на БФС.
- Музикални знаци.
- Планинари.
- Растение, от което се извлича кокаин.
- Въже за лов на диви животни.

РЕЧНИК: Тоника.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ

ВОДОРАВНО: БАРАБАНИСТ - АЛОВ - ПАТРИОТ - ОТКАЗИ - ХАЗЯИ - ТИД - ЕА - БА - ТУ - КЛЪФ - ЛЕИ - КАМБАНА - НАТО - УД.О. - МОТОВИЛА - КАРТИНА - АНАЛОГ - ЛООР - ОБОЛ - ИВА - УНИНИЕ - ЕДИРНЕ - ИДИ - МИР - СЛАВЕИ - ЯКИ - ВИ - ЛЮТФИ - ОН - АЛБУМИ - РОК - ОС - АРКАС - НИСАН - ЛОМ - ЮНКЕР - ТА - БАБА - ЛАОС - НАЕ - ПЛЕННИЦИ - КУМ - КАТАЕВ - ИНИЦИАЛИ.

ОТВЕСНО: ВАПАТА - АЛНИК - СЛАВА - РАЗУМ - РОИДИС - ОБ - КАТЯ - БУТОНИ - АМАПА - БРИГАДИРИ - ВАР - ЛЕ - РАИ - НОН - ЕМИЛ КЮЛЕВ - НОТКА - АО - БАНАН - ФИТИЛ - БЕРЛУСКОНИ - ДЪНО - ОД - ЮМ - ЕСИН - СТО - ФАТАЛИСТИ - ЦИ - ТЕ - ТОН - РЛФ - ВИЦ - БАКАЛОВА - НАИРИТ - ЛА - ИЛИЕВ - ОСАНКА - ГОЗБИ - ЛОВ - ЕОКА - АУЛ - ВИА - ГАГАРИН - НАЕМИ.

1	8	5	3	4	2	7	6	9	6	5	1	2	4	9	8	7	3
4	6	3	1	9	7	8	5	2	8	7	9	1	6	3	2	5	4
7	9	2	8	5	6	4	1	3	4	3	2	5	7	8	1	6	9
3	4	1	2	7	8	5	9	6	1	6	4	3	9	5	7	8	2
2	7	6	5	1	9	3	8	4	5	9	3	7	8	2	4	1	6
8	5	9	6	3	4	1	2	7	7	2	8	6	1	4	9	3	5
5	2	7	9	8	3	6	4	1	2	8	6	9	5	7	3	4	1
6	1	4	7	2	5	9	3	8	3	1	7	4	2	6	5	9	8
9	3	8	4	6	1	2	7	5	9	4	5	8	3	1	6	2	7

СТОЯН СТОЯНОВ

Всеки ред е съставен от 7-буквена и 6-буквена дума, като 2 от буквите са общи:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ВОДОРАВНО:

- Основателят на българската държава - Мирис.
- Атмосферни вихри - Синджири.
- Духов музикален инструмент - Родственичка.
- Предсказател - Широко тревно пространство.
- Футболен клуб и едноименен стадион в град Сопот - Домууправител, домакин.
- Най-старите планини в Северна Америка - Жител на южноамериканска държава.
- Парапсихолог - Казашки военачалник от миналото.
- Съставни елементи на механизъм - Столетия.
- Американски автомобилни серии - Град в Кърджалийска област.
- Собственото име на най-добрата българска тенисистка - Населението на една държава /мн.ч./.
- Засилено внимание към нещо - Автор на есета.

ОТВЕСНО:

- Лица, въоръжени с автомати.
- Уголемяване, уедряване.

РЕЧНИК: Апалачи, "Индикар".

Танцьори вият три ката хоро на мегдан

Инициативата е на старозагорската школа „Броеница“, която на 22 септември ще отбележи първата си годишнина

Христо ХРИСТОВ

Три ката хоро се вие вече трета седмица на един от старозагорските площади, инициативата е на танцовата школа „Броеница“ при Народно читалище „Свети Климент Охридски“, която на 22 септември ще отбележи първата годишнина от

създаването си. Идеята била на художествения ръководител на школата Даниел Тодоров, който по този начин искал възпитаниците му да покажат уменията си извън сцената и репетиционната зала.

Избрали са да танцуват на площада всеки вторник в късните следобеди, въпреки жегата и моментното стъпване на преминаващите оттам техни съграждани и гости на Стара Загора.

В началото беше някак неловко, преминаващите се спираха и учудено питаха по какъв повод се вие това хоро, след като е делничен ден и според православния календар няма нищо забележително, споделя председателят на читалищното

Танцова школа „Броеница“ вие три ката хоро наред Стара Загора

ръководство д-р Иван Аяров, който е сред неуморните хортропци.

За няколко дни стотици мъже, жени, млади и стари са се изредили да се уловят на хорото, на моменти площадчето отеснявало и дори се налагало градските автобуси и тролеи да изчакват встрани от близката спирка, за да се навие поредният „кат“.

„Живеем в трудно време, хората са все по-често наму-

сени и вглъбени в собствените си проблеми. По този начин им даваме възможност за „глътка въздух“, а освежението от фолклорната магия ще се усмихне и по-леко ще прекрачи през препятствията си...“, разсъждава д-р Аяров, за когото читалищната дейност няма нищо общо с бюрокрацията, а читалище „Свети Климент Охридски“ е вече над век и половина стожер на родовата памет в града на липите.

Дългогодишният председател на читалищното настоятелство г-р Иван Аяров (вторият отлясно наляво) е сред неуморните хортропци

Виенските липицанери се завърнаха от ваканция

Прочутите виенски липицански коне се завърнаха от шестседмичната си ваканция в Хелденберг (Долна Австрия) и започнаха редовните си тренировки. Точно както и при хората, почивката зарежда конете с нови сили. Посетителите могат да наблюдават манежната работа на 72-та липицански жребца в световно прочутата „Испанска кралска ездитна школа“ във Виена всеки ден (без понеделник) от 10 до 12.30 ч., а в следобедите се организират вътрешни обиколки с гид, който разкрива интересни факти за животните извън манежа, научи ДУМА от Ирина Симова, ръководителка на Бюро КомПрес София за връзки с община Виена.

След тренировките красивите бели липицанери ще зарадват публиката с класически представления на 27 и 28 август в бароковата зимна школа. Несравнимата хармония между ездач и кон, постигната чрез систематични тренировки, фината елегантност и красивите движения на липицанските коне представляват невероятно шоу.

Испанската школа във Виена единствена в цял свят поддържа повече от 430 години класическото ездитно изкуство в ренесансовите традиции на висшата школа.

Снимка © SPANISCHE HOFREITSCHULE/HERBERT GRAF

КРУМ С ПЪРВО ПАРЧЕ НА АНГЛИЙСКИ

Крум е готов с английска версия на „Руска рулетка“. Песента носи заглавието „Do It, Baby“. Интересен факт около песента е, че за реализирането ѝ са използвани три студиа. Записите на българския текст са направени в студиото на Глория. В друго студио е осъществена английската версия, а смесването е дело на „Pro-X“. Крум разкрива, че музиката не е писана за него, а за млад изпълнител, който впоследствие не стига до запис. След това Глория се спира на песента. „Do It, Baby“ ще прозвучи за първи път пред публика на 20 август в Ловеч, където е поредното Sexwell парти в дискотеката „Old 1“, научи ДУМА от Радина Миленчева. Турнето на Крум и най-голямата верига секс магазини продължава с пълна сила, а все повече хора стават част от кампанията „Живей на сигурно“ и приемат идеята за безопасен секс. Видеоклипът вече е факт премиерно на www.sexwell.bg, вече може да се види в телевизионния ефир в програмата на Фен ТВ.

Снимка ФЕН ТВ

Пенсионер заменя метеорит за „Харли“

Жител на град Кабът, щат Арканзас, обяви, че заменя метеорит, който намерил в собствената си градина, за нов мотоциклет „Харли Дейвидсън“. 63-годишният Джим Грифи вече се е договорил с местен салон за продажба на мотори. Арканзаският пенсионер се натъкнал на метеорита, докато работел в градината - както копаел дупки, за да сади дървета, ударил на твърдо. Изровил камъка и го хвърлил настрана, а след като си свършил работата, решил да поразгледа „находката“. По думите на Грифи, още щом погледнал камъка, разбрал, че държи в ръцете си необичайна отломка, тъй като от много време колекционира интересни видове камъни. Възрастният американец отнесеъл парчето при експерт, който направил няколко теста и стигнал до извода, че Грифи е открил в градината си метеорит. Скоро камъкът ще бъде изследван още веднъж, за да бъде потвърдено предположението. Самият Грифи е убеден, че намереното от него има космически произход и много се гордее с това.

БЪЛГАРКА Е В ТОП 10 НА ТВ ШОУ В АМЕРИКА

Деница Икономова продължава своето участие в четвъртия сезон на едно от най-емоционалните и най-гледаните телевизионни предавания на Американския континент - „So You Think You Can Dance“, след елиминациите на 16 август, съобщиха КРОСС. За шоуто, което се излъчва всеки понеделник от 19 ч. чикагско време, от цяла Канада са избрани най-добрите млади танцьори. До финалите достигат 22-ма от тях. Те работят с най-известните хореографи, като сменят партньорите и стила на танците всяка седмица (хип-хоп, танго, Бродуей, бални, съвременен джаз и др.). На следващия ден (вторник) се обявяват резултатите от гласуването на зрителите и елиминиратите два-

ма участници. Победителят получава титлата „Любим танцьор на Канада“.

Деница Икономова е родена през 1987 г. в Кюстендил, но е отраснала в София, където на 6 години започва да танцува в школата на Светла и Красимир Николови. Когато е на 15 години, семейство ѝ се премества в Канада. Тя учи танци в училището „Arthur Murray“ в Монреал. Въпреки че живее толкова далеч, през юни т. г. Деница и нейният партньор Кристиан Мийе станаха шампиони за България на първия национален шампионат за професионалисти по латиноамерикански и стандартни танци. Преди това, през 2007 г., те са били шампиони на Канада за аматьори.

Снимка КРОСС

Върви горският през гората и
среща браконьер, метнал на гърба
си диво прасе. Горският:
- Ей, какво е това на гърба ти?
Браконьерът:
- Ах, гад мръсна! Как ме е по-
лазила - и хвърля прасето.

БОЖИДАР ЙОТОВ,
кмет на Русе и член на НС на БСП
ВЕНКО ЕВТИМОВ, поет
ЕЛЕНА РУСАЛИЕВА, актриса
Проф. МАРИЯ БАЛТАДЖИЕВА,
член-кор. на БАН
МИТКО ДИМИТРОВ, съветник
по икономически стратегии
и програми на президента
СВЕТЛАНА ВАСИЛЕВА,
главен изпълнителен директор
на Нова ТВ
ЗДРАВКО МАВРОДИЕВ, художник

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

18

* Успение на св. Йоан Рилски (946).
Св. мъченици Флор и Лавър (II)

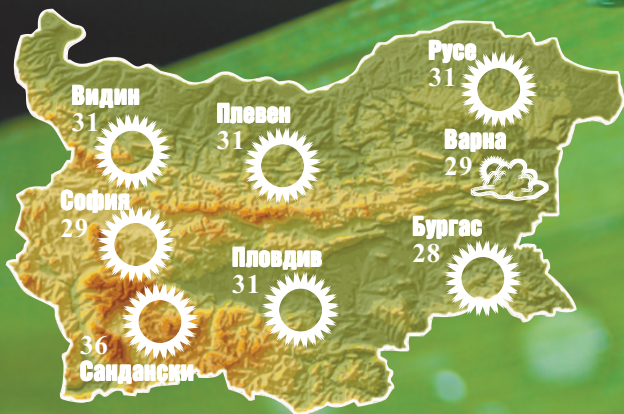

Най-великият светец на българска земя, преподобни Иван Рилски, се родил около 876 г. в Скрино, разположено в гнките на Осоговската планина край река Струма. Бил съвременник на княз Борис, на неговия син Владимир, на цар Симеон Велики и на Симеоновия син цар Петър. Преподобни Иван Рилски се подвизавал на много места, докато най-после се установил в прекрасната рилска планинска пустиня, гдето завършил земния си живот и основал манастир, който съществува вече над 1000 години. Извършил много чудеса през живота си и подир смъртта си. Там и починал самичък на 18 август 946 г. и бил погребан в притвора на църквичката в каменна гробница, която се е запазила до нас. Около 980 г. нетленните му мощи по негово откровение били открити и пренесени в гр. Средец (София). От София подир повече от 200-годишно пребиваване тук българският цар Асен, след като освободил България от византийско робство, пренесъл мощите на св. Иван Рилски в своята столица Търново в 1195 г. А след като България била завойувана от турците, подир други 274 г. пребиваване в Търново, монасите от обновения Рилски манастир пренесли св. мощи в своята обител в 1469 г., гдето те почиват и досега. Преподобният Иван Рилски е обявен за изключителен небесен покровител на българския народ и се ползва с народната благовейна почит в България.

справочник

ВРЕМЕТО

Днес ще е предимно слънчево. Около и след обяд главно в планинските райони и в Западна Тракия ще се развива купеста облачност и на отделни места краткотрайно ще превали и прегърми. Вятърът ще е слаб, в Дунавската равнина и източните райони до умерен от североизток. Максимални температури - 28°-33°, в крайните югозападни райони до 35°, в София - 29°. Атмосферното налягане е малко по-високо от средното за месеца, няма да се променя съществено. Над планините около и след обяд ще се развива купеста и купесто-дъждовна облачност и на места ще превали и прегърми. Ще духа до умерен вятър от северната четвърт. Максимална температура на височина 1200 метра около 21°, на 2000 метра - около 14°. Над Черноморието ще е предимно слънчево със слаб до умерен вятър от изток, североизток. Максимални температури - 29°-31°. Температурата на морската вода е 24°-26°. Вълнението на морето ще е около 2 бала.

Изгледи за

До края на тази седмица времето ще бъде слънчево. Температурите до събота слабо ще се повишат и максималните ще са между 30 и 35 градуса.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg
Основател **Стефан Продев**
Издател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

Русия **МОНД**
дипломатик
България **ДУМА**
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Главен редактор **Ивелин Николов**
Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов**
yborisov@duma.bg
Зам. главни редактори **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**
ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП
НАБЛЮДАТЕЛ: Велиана Христова - 238
КОМЕНТАТОРИ: Васил Попов - 248; Петър Бочуков - 219
БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева, Искра Милева - 251; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Христо Христов - 088 836 8548
ИКОНОМИКА: Наталия Гергова - 247; Мая Калпачка-Иовановска - 246; Иван Аладжов - 246
СВЯТ: Галина Младенова - 219; Алберт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220;
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - 240; Альона Нейкова - 239; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Ина Михайлова - 214; Боряна Костова - 231; Ева Костова - 229; Лилия Томова - 232; Милена Николова
ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков - 244; Неделик: Богдан Иванов - 225; Пардон: Чавдар Шинов
СПОРТ: Владимир Николов - 245, Марин Милашки - 245; Таньо Василев
ФОТО: Благовеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206
ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200
Адрес на редакцията:
София - 1784, бул. „Цариградско шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ
ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04
СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207
PR: Велислава Хубавий - 201
РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатор: 91975 в. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Разпространение“ ЕООД - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова, Ива Костадинова: abonament@duma.bg
КАСА - 97-05-249
НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“
ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНКС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ
06.30 Денят започва - сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура
10.00 По света и у нас
10.15 Жените с Марта Вацкова /токшоу/п/
11.00 Здравей/п/
11.45 Телепазарен прозорец
12.00 По света и у нас
12.30 Сен Тропе - /430 епизод/
13.25 Телепазарен прозорец
13.40 Под игото - тв филм/8 част/
14.45 Япония днес
15.05 Симба - цар Лъв - анимационен филм
15.30 Българинът Александър Първи - документален филм на режисьора Олег Ковачев/п/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 В час ли си: Моето училище/п/
16.35 Приказки за физиката
17.00 Дързост и красота - /2800 еп./
17.45 Малки истории/п/
18.00 По света и у нас
18.15 Телне тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.30 Бързо, лесно, вкусно - кулинарно шоу/п/
18.55 Индия - любовна история - тв филм /136 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!: Випо - приключенията на летящото куче
20.00 По света и у нас
20.50 БНТ такси/п/
21.00 Спортни новини
21.10 Спешно отделение - /21 еп./
22.00 Светът на живо: Когато Хари срещна Изабел /Гърция/ - външнополит. предаване/п/

ОВЕН
Някои от вас ще се чувстват по-добре или ще вземат решение за смяна на хранителния режим. Пари, любов и пътища.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Денят е свързан с много професионални отговорности. Пари, които ви дължат от доста време, най-накрая ще дойдат при вас.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Четвъртък е изпълнен със скрито напрежение. Не се насилвайте, оставете другите да се трудят вместо вас днес. Неочакван подарък.

22 май - 21 юни

b tv
05.10 „Опасни улици“ /п./ - сериал, еп. 100
07.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Мечтатели“ - сериал, еп. 67
10.30 „Физика или химия“ - сериал, еп. 13
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуго на Слави“ /п./
13.30 „Двама завинаги“ - сериал, еп. 27, 28
15.30 „Листопад“ - сериал, еп. 80
17.00 „Опасни улици“ - сериал, еп. 101
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Малки тайни“ - сериал, еп. 17
21.00 „Гласът на България“ - музикално шоу
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Ирис“ - сериал, еп. 14
00.00 „Легенда за екзорсиста“ - Трилър, Драма, Ужаси, САЩ, 2000 г.; Режисьор: Пол Шрейдър; В ролите: Стефън Скарсгард, Габриел Ман, Клара Бельр, Ралф Браун, Андрю Френч и др.
02.00 bTV Новините /п./
02.30 „Комиците“ /п./
03.30 „Физика или химия“ /п./ - сериал, еп. 13
04.50 «Приключенията на Ин и Янг» - детски сериал

РАК
Изключително силен ден. Ще постигнете това, което преследвате от дълго време. Вечерта се очертава да е завоевателна за вас.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Слагате край на нещо. Довършете всичко започнато и се поздравете за старт на нещо ново и голямо. Вести от роднини.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Начало. Личностна изява, инициатива. Имате възможност да привлечете всички погледи към себе си, но това не е много желателно.

24 август - 23 септември

NOVA TELEVISION
06.30 „Теория за големия взрив“ - 3 сезон /п/
07.00 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.00 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
09.30 „Елиза“ - сериен филм
11.25 „Клуб Нюз“ - светски новини
11.30 „Да върнеш времето назад“ - сериен филм
13.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
13.30 „Черешката на тортата“ - тв шоу /п/
14.30 „Убийства в Мидсърмър“ - сериен филм
16.30 „Момчетата на Пи Джей“ - сериен филм
17.00 „Част на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
18.00 „Д-р Хаус“ - 6 сезон
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
20.00 „Черешката на тортата“ - тв шоу
21.00 „Грозната Бети“ - сериен филм, 4 сезон
22.00 „От местопрестъплението: Маями“ - сериен филм, 8 сезон
23.00 „Теория за големия взрив“ - сериен филм, 3 сезон
23.30 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
00.00 „Книга на Дениъл“ - сериен филм
01.00 „Убийства в Мидсърмър“ - сериен филм /п/

ВЕЗНИ
Ще ви посветят в тайните си. Възможно е да ви използват за посредник. Не отказвайте, но пазете клетвата на мълчанието.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Много обещаващ ден. Срещи, включително и с криминални. Това обаче няма да повлияе на имиджа ви. Излизате от задънена улица.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Денят е свързан с много работа. Проверявайте изключителна изобретателност. Възможни са сърдечности дови неразположения.

23 ноември - 21 декември

b ACTION
08.00 „Под подозрение“ /п./ - сериал, еп. 10
09.00 Хрътките /п./ - актуално предаване с водещ Валентина Войкова
10.00 „Светкавицата“ /п./ - сериал, еп. 21
11.00 „Диаграма на престъплението“ /п./ - сериал, еп. 6
12.00 „Защитникът“ /п./ - сериал, еп. 2
13.00 „Менталист: Крадецът на мисли“ /п./ - с. 2, еп. 11
14.00 „Диамантеното бягство“ - Приключенски, Криминален, Драма, Великобритания, 1958 г.; В ролите: Джек Паланс, Антъни Нюли, Анита Екберг, Доналд Плесън, Найджъл Патрик
16.00 „Излъжи ме“ - еп. 1
17.00 „Диаграма на престъплението“ - сериал, еп.7
18.00 „Под подозрение“ - сериал, еп. 11
19.00 „Защитникът“ - еп. 3
20.00 „Менталист: Крадецът на мисли“ - с. 2, еп. 12
21.00 „Бандитският Петербург“ - сериал, с. 8, еп. 3
22.00 „В плен на огъня“ - Екшън, Драма, Канада, 2008 г.; В ролите: Брук Бърнс, Рик Раванело, Уинстън Рекерт, Уанда Канон, Ерин Карпълк, Робърт Молони, Уилям Макдоналд
00.00 „Бандитският Петербург“ /п./ - сериал, с. 8, еп. 3

КОЗИРОГ
За козирозите мълчание! Политика, дипломация и набирани на информация. Шансове от приятели. Разширяване на дейността.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ
Път в чужбина. Нещата се обръщат и всичко започва да работи във ваша полза. Проявете нестандартност и изобретателност.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Не се занимавайте с незаконни сделки. Не ви хванат. Иначе можете да направите много за хората, на които държите.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR 1.9558	USD 1,3509	GBP 2,2286	CHF 1,7153

Шахмат

Мачът за световната титла ще бъде в Москва, но не точно

Президентът на ФИДЕ влезе в противоречие с главния спонсор на двубоя

Благодарение на спечеленото домакинство на мача за световната титла между Вишванатан Ананд и Борис Гелфанд догодина Русия си върна статута на страна, намираща се в центъра на световния шахматен живот. Напоследък, както и в съветските години, Русия непрекъснато приема големи състезания, такива като Мемориал "Михаил Тал", миналогодешната шахматна олимпиада в Хантимансийск, претендентските мачове в Казан, първия етап от женската Гран при верига в Ростов на Дон. Но най-голямото събитие - мач за световната титла, присъства в руския шахматен календар само веднъж през последните 20 години. С противоречиви чувства си спомняме 2006 г., когато в Елиста Владимир Крамник победи в двубой с много морални въпросителни Веселин Топалов.

В Москва такъв мач не се е състоял от 1985 г., когато Гари Каспаров стана 13-ият световен шампион, побеждавайки Анатолий Карпов. В основата на успешната кандидатура за домакинство стои фигурата на Андрей Филатов, главен спонсор на московската заявка, съсобственик на една от най-сериозните фирми за транспортна логистика в Русия - "Н-Транс". "Решението на ФИДЕ е знаково за всички поклонници

Внушителната сграда на музея на изобразителното изкуство би била отличен декор на мача за световната титла

на шахмата в Русия, каза по този повод Филатов. - Уверен съм, че това е справедлива победа с оглед на руските шахматни традиции, а също и броя и нивото на провеждащите се у нас турнири. Мачът за титлата безспорно ще бъде едно от най-важните културни събития. Ананд и Гелфанд са велики шахматисти и аз не се съмнявам, че срещата им ще бъде една от най-интересните в новата шахматна история".

Въпреки предпоставките за успех, Москва спечели домакинството в трудна битка с индийския Ченай (старото име на Мадрас) - родно място на Ананд. Според Никита Ким, съветник на Кирсан Илюмжинов, конкурентите са имали "относително еднакво силни аргументи". Комисията, разглеждаща кандидататурите, отсъдила в полза на Москва, едва след

като организаторите увеличиха гарантирания награден фонд от 2 милиона долара на 2,55 млн. Тежестта на финансовия фактор в полза на победата на Москва бе отчетена и от Илюмжинов, който каза, че изборът до голяма част е обусловен и от факта, че "отчисленията, които ФИДЕ ще получи от руската оферта, са с 400 000 долара повече отколкото на конкурентите".

При определянето на домакина Международната федерация се допита и до двамата участници в мача. Ананд винаги е казал, че много би искал да играе за първи път като световен шампион у дома (той спечели звание на турнир в Мексико, а впоследствие го защити на два пъти в мачове с Крамник в Бон и с Топалов в София). След като станаха известни параметрите на двете

оферти обаче съпругата на световния шампион - Аруна, която е и негов мениджър, даде съгласието си партиите да се играят в Москва.

Засега единственото неизвестно е къде ще се провеждат срещите. На пресконференцията при обявяването на града домакин Илюмжинов заяви, че двамата гротмайстори ще местят в новия технологичен комплекс Сколково, който е на 17 километра от Москва. Той обаче не е напълно завършен, като довършителните работи по инфраструктурата му са предвидени за идната пролет, т.е. когато се провежда мачът. Изказването на Илюмжинов предизвика недоумение у председателя на Руската шахматна федерация (РШФ) Иля Левитов, който каза, че "в Сколково, където няма условия за настаняване на участниците и придружаващите ги лица, мачът вероятно няма да се състои". Той дипломатично допълни, че в технологичния комплекс може да се състои някое официално мероприятие, свързано с двубоя - например церемонията по откриването или закриването. Левитов силно се надява да бъде реализирана заложената в офертата идея двубоят да се играе в някой от известните столични музеи. На първо място в списъка на "претендентите" е Третьяковската галерия, следвана от Музея на изобразителното изкуство "Пушкин". Такова е и желанието на Филатов, според който "една от задачите на турнира е популяризирането на шахмата и затова мястото на двубоя трябва да е максимално достъпно за всички поклонници на играта".

www.duma.bg

кратки

СЛЕДВАЩИЯТ ПРЕТЕНДЕНТ ЗА СВЕТОВНАТА КОРОНА ще бъде излъчен в двукръгов турнир с участието на 8 шахматисти, събщи Емил Сутовски, член на Комисията по провеждане на световните първенства. В осмицата ще влязат: тримата с най-висок среден рейтинг за периода юли 2011 - януари 2012; тримата призори от Световната купа 2011; загубилият мача Ананд - Гелфанд и един номиниран от страна на организаторите. Планира се турнирът да се проведе в края на следващата година, тъй като ФИДЕ иска да влезе в отпадна обявения график, според който следващият мач за световната титла трябва да се играе през 2013 г. Участниците в новия претендентски турнир ще играят по две партии помежду си с класическа контрола на времето. При равенство в точките първият показател, определящ победителя, ще бъде резултатът от личната среща. При необходимост са предвидени и други показатели, но без тайбрек.

ВЪПРЕКИ ЗАГУБАТА В ПОСЛЕДНИЯ КРЪГ НА СУПЕРФИНАЛА на първенството на Ру-

По пътя към рекордната титла Пьотър Свидлер (вляво) победи и миналогодешния шампион Ян Непомнячий

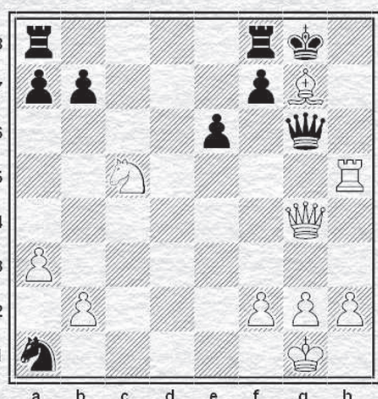
сия Пьотър Свидлер спечели рекордна шеста шампионска титла. За кръговия турнир се класираха 8 гротмайстори, като Свидлер си осигури златото още кръг преди края с невероятното за толкова силен състав постижение 5 точки от 6 партии. Това явно е демобилизиращо шампиона и в последния кръг той загуби без особена борба от Александър Морозевич за 31 хода. Благодарение на успеха си Морозевич стана втори с 4,5 т., а с половин точка по-малко 3-5-о място разделиха Крамник, Карякин и Гришчук, комуто допълнителният показател отреди бронза.

АНАТОЛИЙ КАРПОВ ЩЕ ИГРАЕ НА ВТОРА ДЪСКА В ОТБОРА НА ВЛАДЕТЕЛИТЕ в нестандартния турнир "Крале срещу кралици", който ще се проведе през септември в САЩ. Според интригуващия формат на състезанието петима мъже ще се изправят срещу пет представителки на нежния пол, като съставите са с доста изравнени сили и не е ясно кой ще победи. "Кралете" ще предвожда №1 в американската ранглиста Хикару Накамура, (ЕЛО 2770), следван от Карпов (2617), Бен Файнголд (САЩ, 2488), Яцек Стопа (Полша, 2474) и Марк Арнолд (САЩ, 2445). Юдит Полгар (2699) ще води дамте, а нейни "приворници" са Екатерина Лагно (Украйна, 2536), Анна Затонских (САЩ, 2552), Александра Костенюк (Русия, 2497) и Ирина Круш (САЩ, 2486). Турнирът ще се проведе по шевенингенската система, като всеки участник от единия отбор ще изиграе с всеки от противниковия по две партии с ускорена контрола - една по Фишеровия шах и една по класическите правила. Отборът победител ще вземе 20 000 долара премия.

Задача

Белоруският гротмайстор Сергей Жигалко спечели един от най-силните открити турнири това лято - този в Баку, където игра и нашият Иван Чепаринов. Първенецът стартира с пет поредни победи, след което заложи на миролюбива тактика с 4 ремита до края на турнира, които обаче му бяха достатъчни за първото място и вървящите с него 10 000 евро. Състезанието събра изключително представителен състав - за първото място се бориха 73 шахматисти с рейтинг над 2250, сред които и 29 гротмайстори. На половин точка зад победителя финшираха руснакът Дмитрий Андрейкин, който спечели второто място с по-добър допълнителен показател, и израелецът Емил Сутовски. С 5,5 т. Чепаринов остана 17-и. В една от решителните партии от турнира вицешампионът Андрейкин спечели ценна точка. Как именно?

АНДРЕЙКИН - ДРЕЕВ

Отговор:

Супершансът на Андрейкин е да играе пешка на е6, което води до загуба на Дреев.

Хоу Ифан е първа и е класа над останалите в Ростов

"Убийца на интриги" - така бе наречена Хоу Ифан от журналистите, отразяващи първия турнир от женската Гран При верига на ФИДЕ в Ростов на Дон. Световната шампионка още от първите кръгове недвусмислено демонстрира кой ще води парада и не изпусна лидерството до края на надпреварата. Стартирала с 4 от 4, китайката показа уверена игра и не се разколеба дори след загубата от Катерина Лагно, която остана и единственото й поражение в турнира. Тя не изневери на борбената си нагласа и в последния кръг, когато реми срещу нашата Антоанета Стефанова й бе достатъчно за първото място, но вместо да даде вечен шах на 30-ия ход, Ифан предпочете да пожертва втора пешка и да изпита нервите на съперничката си, страдаща от недостиг на време. Българката обаче намери единствения ход, който не водеше до загуба, и двубоят завърши наравно на 48-ия ход. Така с 8 точки от 11 партии световната шампионка взе първото място, придружено с чек за 6500 евро. Втора със 7 точки остана украинката Лагно, а следващите две места си поделиха Татяна Косинцева и Анна Музичук с по 6,5 т. По-малката сестра Косинцева - Надежда, остана пета с 6 т., а след нея се наредиха Конеру и Галямова с по 5,5; 9-10. Стефанова и Даниелян с по 5; 10. Руан Луфей с 4,5; 11. Ковалевская с 3, а последна остана бившата световна шампионка Александра Костенюк с 3 т.

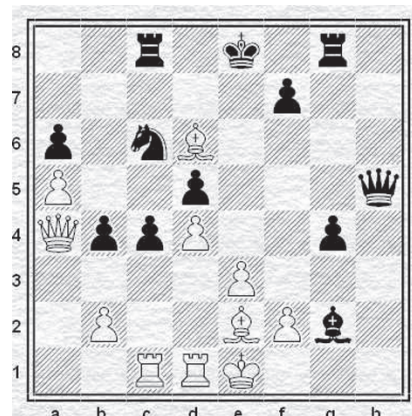
Стефанова започна турнира колебливо и нетипично за нея изпадна често в цайтнот. След двете победи в 7-ия и 8-ия кръг

тя се върна сред лидерките, но това явно й костваше прекалено много усилия и тя загуби следващите две партии. Българката засега не е обявила дали ще участва във втория етап на Гран при надпреварата, който ще се проведе в китайския град Шенчжен от 6 до 15 септември т.г.

А ето и победата на Ифан над предшественичката й на световния Олимп Александра Костенюк.

КОСТЕНЮК - ХОУ ИФАН

1.d4 Kf6 2.c4 e6 3.Kf3 d5 4.Kc3 0b4 5.cd5 ed5 6.Og5 h6 7.Oh4 c5 8.e3 c4 9.K2 g5 10.Og3 Of5 11.Oe2 Kc6 12.h4 Tg8 13.hg5 hg5 14.Tc1 De7 15.0-0 Oc3 16.Tc3 b5 17.a4 a6 18.Da1 b4 19.Tcc1 Ke4 20.Ke4 Oe4 21.a5 g4 22.Da4 De6 23.Tfd1 Tc8 24.Of4 Df5 25.Cf1 Dh5 26.Ce1 Og2 27.Od6

27.EOf3 28.Of3 gf3 29.Ob4 Dh4 30.b3 Tg2 31.Tc2 Tg1 32.Cd2 Df2 33.Cc1 De3 34.Od2 Td1 35.Cd1 De2 0:1.

Спорт

ЛЕВСКИ БИЕ „АРМЕЙЦИТЕ“ ПО ПРИХОДИ ОТ ЛИГА ЕВРОПА

Левски е спечелил почти 1,5 млн. евро от участието си в Лига Европа за сезон 2010/2011, обяви УЕФА на официалния си сайт. ЦСКА е прибрал 210 хил. евро по-малко от „сините“, въпреки че отстъпва сериозно в точките (3-7), спечелени в 6-те мача от груповата фаза. В касата на „сините“ са получени 1 471 680 евро. Бонусът за участие в групите на турнира е 640 хил. евро, за 6-те мача сумата е 360 хил. евро, а за спечелените 7 т. (2 победи и 1 равен) - 350 000 евро. Към тях се добавят и 121 680 евро от маркетингови приходи. В ЦСКА сумата от спечелените точки е само 140 000 за победата над Репид във Виена. Въпреки че не триумфираха с купата във второто издание на турнира, Бешикташ и Вилярреал са прибрали най-големи суми. Испанците са рекордьори с малко над 9 млн. евро, а турският гранд е втори с 8,5 млн., като приходите са главно от маркетингови операции. Носителят на трофея Порто е трети с 8 млн. евро.

БФС РАЗМЕСТИ ПРОГРАМАТА В „А“ ГРУПА

Спортно-техническата комисия към БФС направи промени в програмата за III и IV кръг в „А“ група. Двубойте Лудогорец - Видима-Раковски в Каварна и Черноморец - Локо Пд бяха изместени за 20.00 ч., вместо предварителното им насрочване за 18.00 ч. в събота, 20 август. Срещата в Бургас ще бъде излъчена по ТВ7. В неделя мачът Литекс - Светкавица е от 20.00 ч., Калиакра - ЦСКА е от 20.30 ч. и ще бъде предаван по БНТ1, Левски приема Монтана от 18.00 ч. като двубоят ще бъде излъчен по ТВ7.

В IV кръг претърпяха промени 2 мача. Левски приема Ботев Вр в събота, 27 август, вместо в неделя. Монтана пък посреща ЦСКА в неделя, 28 август от 17.30 ч., вместо от 20 ч. „Червените“ искаха промяна на датата на този двубой, заради реванша със Стяуа, който е на 25 август, но от БФС не уважиха молбата им.

Има промяна и в мача от II кръг в Западната Б група Сливнишки герой - Бдин, който ще се играе в неделя, 21 август, вместо в събота.

Радуканов се извини

Бекали плаши ЦСКА със служебна загуба

Владимир НИКОЛОВ

Наставникът на ЦСКА Милен Радуканов се извини на футболната общественост в България за непристойното си поведение по време на мача ЦСКА - Черноморец (1:0) от II кръг на „А“ група. Камерите на срещата уловиха как Радуканов псува след победния гол на Янис Зику. „Бях малко ядосан по време на мача. Майка ми ме е учила, че когато сгреша, трябва да се извиниш и затова използвам възможността да се извиня на футболната общественост в България. Държах се непристойно. Искам да се извиня и на феновете на Черно море, че след мача казах, че ние сме на първо място в класирането, а всъщност бяха те. Думите след гола бяха към мен си самия, не знам дали има треньор в света, който да не се ядосва по време на мач и да не псува. Не бяха към Херо, аз се познавам с него отдавна, даже той ме викна в националния отбор за единствения ми мач“, сподели Радуканов на аерогара София, преди да отлети с „армейците“ за мача със Стяуа. ЦСКА гостува довечера на румънския гранд на стадиона в Клуж в първи плейоф за групите на Лига Европа. Мачът е от 20.30 ч. и ще бъде предаван по ТВ+. Радуканов съобщава още, че за мача е карантиран словенският защитник Денис Халилович.

„Целта е да покажем добър футбол и да измъкнем добър резултат. Видяхме ги, гледахме им последните мачове, имаме и допълнителна

Асът на ЦСКА Спас Делев слиза в добро настроение от клубния автобус преди полета за Клуж, където довечера „армейците“ гостуват на Стяуа в първи плейоф за Лига Европа

информация. Искам ЦСКА да играе спокойно, убедено, със самочувствие срещу такъв голям европейски отбор. Джиджи Бекали е президент на Стяуа, нормално е да прогнозира 2:0 за тях. Аз не правя прогнози“, каза Радуканов преди полета. „Винаги има какво повече да се желае, трябва да се работи, нито един отбор не може да бъде перфектен. Вече работихме доста време заедно, така че се надявам да сме изчистили повечето грешки, които допуснахме в последните мачове. Знаете лошата новина за Апостол Попов, който ще трябва да претърпи операция. Други контузени няма. Доволен съм, че хората се възлунват от това, което става в отбора и имат към нас го-

леми очаквания“, завърши Радуканов.

На чартъра не се качиха собствениците на клуба Иво Иванов и Димитър Борисов, които обаче ще пристигнат направо за мача в Клуж.

„Имаме настроение, необходимия заряд и воля за победа, знаем, че се изправяме срещу сериозен съперник, но ние също сме добър отбор и ще търсим победата, за да ни е по-лесно в София. Ако ги отстраним, ще има награди. В първата среща ще сме доволни на равен резултат и съм сигурен, че на реванша в София ще победим“, обяви изпълнителният директор Венцислав Живков, който в отсъствието на собствениците води делегацията в Клуж.

Собственикът на Стяуа Джиджи Бекали откровено заплаши колегите си от ЦСКА, че ще спечели мача от Лига Европа с 3:0 служебно, ако „червените“ от София използват спорния играч Жуниор Мораес. „Пуснете ли Мораес, губите с 3:0! Той вече е подписал контракт със Стяуа“, изцепи се Джиджи Бекали пред румънския ТВ канал GSPTV. „Един играч няма право да подписва два договора. Така че, ако той играе срещу Стяуа, ще победим служебно ЦСКА. Ще покажа договора му на пресконференция, за да видят всички, че не лъжа. Ако Мораес не играе срещу нас, ще скъса договора си с ЦСКА и готово“, добави шефът на румънския гранд. Бразилецът обаче изобщо не замина с „червените“ за Клуж.

Асът Спас Делев, за когото се твърди, че мачовете със Стяуа са последните му с червения екип, отказа да говори с думите „Още съм пиан, затова не мога да говоря“. Бързакът от село Ключ бе обвинен несправедливо от медиите, че е участвал в пиянска сбирка в столично заведение.

ГРУПАТА НА ЦСКА: Иван Караджов, Райс Мболи, Костадин Стоянов, Румен Трифонов, Иван Бандаровски, Адемар Жуниор, Мартин Дечев, Павел Виданов, Денис Халилович, Тодор Янчев, Борис Галчев, Петър Стоянов, Грегъри Нелсън, Саша Живец, Янис Зику, Спас Делев, Мишел Платини, Станко Йовчев, Станислав Костов.

ТОПЧО И МЕЧО ПОДДЪРЖАТ ФОРМА НА „ГЕРЕНА“

Едни от най-ярките фигури в историята на Левски от последните години Елин Топузак и Димитър Телкийски поддържат форма с отбора от стадион „Георги Аспарухов“. Дватамата са помолили да тренират с бившия си отбор, за да са готови, когато подпишат с нов клуб. От друга страна, с тяхното интегриране към съставя мениджърът Георги Иванов - Гонзо цели връщане на победния дух в съблекалнята.

„Ще тренираме с отбора 10 дни или 2 седмици. Идеята е да поддържаме форма и да помогнем с каквото можем на момчетата. Уважаваме се взаимно, ние с Мечо не искаме някой да се съобразява с нас за това, че имаме по-дълга история в клуба и сме били звезди. В Левски има много добри футболисти и отборът може да стане шампион. Радвам се, че Гонзо позволи да тренираме с отбора. Надявам се да си бъдем взаимно полезни“, обяви легендарният капитан и рекордьор по мачове с Левски в евротурнирите Елин Топузак.

Михайлов пусна два гола, спаси Твенте

Николай Михайлов пази цял мач за холандския Твенте, който завърши 2:2 срещу Бенфика в първа среща от плейофите на Шампионската лига по футбол. Титулярният национален страж не успя да опази вратата си суха и пусна 2 гола, но в добавеното време спаси тима си от домакинска загуба, като хвана шут на откъсналия се Нолито. Лойк де Йонг (6) откри за радост на публиката на стадион „Твенте“ в Енсхеде. Таранът на гостите Оскар Кардосо (21) обаче се възползва от неразчетено излизане на Михайлов пред вратата и изравни с прехвърлящ удар. Нолито (35) се разписа на празна врата и Бенфика поведе. След почивката холандците направиха няколко поредни пропуска, а вратарят на Бенфика Артур опази мрежата си с блестящи изяви, но капитулира при удар с глава на Бриан Руис (80). Гостите бурно протестираха, искайки нарушение на нападателя. Мениджърът на Тотнъм Хари Реднап пристигна лично да гледа костариканеца Руис.

ШАМПИОНСКА ЛИГА, ПЪРВИ ПЛЕЙОФИ
Твенте (Хол) - Бенфика (Пор) 2:2; Арсенал (Анг) - Удинезе (Ит) 1:0; БАТЕ Борисов (Блрс) - Щурм Грац (Ав) 1:1; Копенхаген (Дан) - Виктория Пилзен (Чех) 1:3; Лион (Фр) - Рубин Казан (Рус) 3:1

Вратарят на Бенфика Артур е измъкнал с плонж топката от краката на костариканеца Бриан Руис от Твенте по време на първия плейоф за групите в Шампионската лига, завършил 2:2 в Енсхеде

www.duma.bg

злегайте

ФУТБОЛ
ПЛЕЙОФИ
ЗА ЛИГА ЕВРОПА

ПО КАНАЛ 1

20.25

Литекс - Динамо Киев

ПО ТВ+

20.30 Стяуа - ЦСКА

ПО ZDF

21.30 Хановер - Севиля

ПО ЕВРОСПОРТ

21.45 Хармс - Тотнъм

СП ЗА МЛАДЕЖИ

09.30 Бразилия - Мексико

кратки

Еврофутбол отписа „оранжеви“ и „червени“ за Лига Европа

Еврофутбол даде високи коефициенти за успех на българските представители в IV квалификационен кръг на Лига Европа Литекс и ЦСКА. Ловчанлии получиха ставка 3,25 за победа срещу Динамо Киев, докато за успех на украинския тим коефициентът е 1,70. Равенството е 3,00. И ЦСКА е аутсайдер в дебютния си мач в турнира. Армейците са с коефициент 3,00 при гостуването си на румънския Стяуа, докато ставката за успех на домакините е 1,83, а равенството се котира с 2,90.

Караджов сменя Иванков в Анортосис

Титулярният вратар на ЦСКА от миналата пролет Иван Караджов почти сигурно ще смени Димитър Иванков в кипърския Анортосис. Очаква се ЦСКА да се раздели с Караджов, ако не влезе в групите на Лига Европа и затова се изчакват двата мача срещу Стяуа. За трансфер на вратаря се заговори още след завръщането в ЦСКА на Райс Мболи, но слуховете го свързваха с Лудогорец. Интерес към стража на „червените“ има и от други чужди клубове.

Калиакра пуска билети по 5 лв.

Калиакра пусна в продажба билетите за предстоящия двубой с ЦСКА от III кръг на „А“ група в неделя от 20.30 ч на градския стадион в Каварна. Пропуските могат да бъдат закупени от фен-клуба на Калиакра, както и на място от стадиона. Цената им е 5 лв. за възрастни и 4 лв. за деца и пенсионери. 2 часа преди началото на мача билети ще се продават на касите на стадиона.

ПО ЕВРОСПОРТ
ТЕНИС
17.30 и 18.00 Турнир
в Синсинати

ПО ЕВРОСПОРТ 2
УНИВЕРСИАДА
10.30 Баскетбол САЩ -
Израел (мъже)
12.15 Лека атлетика
13.00 Волейбол (жени), 1/4-финал
15.00 и 19.00 Лека атлетика
18.00 Плуване

Посолството ни в Лондон ще е българската къща за Олимпиадата

Българската къща по време на олимпийските игри в Лондон 2012 ще бъде в посолството ни в столицата на Великобритания. Идеята е получила пълна подкрепа от министъ-

ра на външните работи Николай Младенов. Генералният секретар на БОК Белчо Горанов и шефът на Международния отдел на БОК Румяна Динева посетиха Лондон и имаха разговори с посланика ни Любомир Кючуков, който вече е създал организация за осъществяване на проекта. По време на визитата си двамата взеха участие и в семинар на шефове

на мисии на Националните олимпийски комитети, който се прави една година преди старта на игрите. Делегатите посетиха Олимпийското село и обектите в Олимпийския парк до селото, в които се намират още Олимпийският стадион, международният пресцентър и телевизионен център, залата по баскетбол, колодрума, плувният басейн. Двамата посе-

тиха и центъра "Ексел", където ще са състезанията по борба, бокс, вдигане тежести, джудо и други спортове. По време на семинара бяха проведени и срещи с представители на организационния комитет, като бяха дискутирани въпроси, касаещи българското участие - акредитация, настаняване, достигане до тренировъчните и спортните обекти.

Пионери сме в баскетта „3 на 3“

Спортът може да е олимпийски още в Рио де Жанейро 2016

Мариан ВЛАДИМИРОВ

Страната ни ще бъде между пионерите участници в първото световно първенство по баскетбол "3 на 3" за юноши, което ще се проведе от 9 до 11 септември в италианския град Римини. България ще бъде представена от Павлин Иванов, Димитър Димитров, Тенчо Тенчев и Алекс Симеонов с треньор Тина Димитрова. Поканата за участие е дошла, след като нашите спечелиха първото място в Дивизия Б при юношите във Варна неотдавна и със съдействието на отговорника за "3x3" в Международната федерация по баскетбол (ФИБА) Коста Илиев. Разновидността "3 на 3" е по-популярна като стрийтбаскетбол и набира неимоверно бързо поддръжници. Мотото на проекта на ФИБА е "от улицата до олимпийските игри", защото включването на дисциплината в игрите в Бразилия през 2016 година може да стане реалност. "Миналата година дисциплината бе част от I младежки олимпийски игри в

Сингапур и това се оказва може би най-атрактивният спорт там. Има сериозни индикации от МОК, че това може да стане олимпийски спорт още в Рио де Жанейро през 2016 г.", разкри Коста Илиев.

Българската федерация по баскетбол подкрепя напълно новата инициатива на ФИБА - 3x3 и има интерес да я развива, добави генералният секретар на централата Елеонора Рангелова.

ФИБА предвижда да организира турнири в цял свят от различно ниво по подобие на тениса с 5 основни състезания в Рио де Жанейро, Ню Йорк, Барселона, Куала Лумпур и Мелбърн, като и евентуално в Маями. "В момента провеждаме семинари по целия свят и интересът на хората е огромен. Мога да кажа, че от НБА също има интерес във включването в проекта 3 на 3. На семинара в САЩ през юни

Тина Димитрова, Коста Илиев и Елеонора Рангелова (от ляво на дясно) разясняват ползите от развитието на баскетбола "3 на 3" и участието на България в I световно първенство в Римини

възникна въпросът за застраховките на баскетболистите, за да се уточни какво би станало, ако играчи от НБА искат да участват на олимпиада в тази дисциплина. Провеждането на един такъв турнир по баскетбол 3 на 3 не струва чак толкова скъпо. Вече 3 страни искат да са домакини на следващото Световно първенство", разясни още Коста Илиев.

Барчовски: Не се изложихме, посрещнаха ни като САЩ

Старшият треньорът на баскетболистите ни Росен Барчовски бе посрещнат с торта на летище София по случай рождения си ден при завръщането на националите от Гвадалахара, където националите загубиха от еврошампиона Испания с 59:96. "За нас мачът с Испания беше смислен до толкова, за да си сверим часовника. Положителен урок за нас. Не видях да играят леко. Те се напъваха страстно и не мисля, че и за тях е било лес-

но. Посрещнаха ни все едно сме Литва, Франция, Сърбия или САЩ. Абсолютно всичко беше прекрасно, пълна зала, по-добро посрещане, здраве му кажи. Не сме се изложили повече от Франция или Литва. Малко съм раздвоен заради празника. Не съм преживявал чак толкова загубата, беше ясно, че ще се случи нещо такова. Като гледах начина, по който играе Испания, класата им, беше трудно да си представя, че ще се случи

нещо различно. Единственото, от което не съм удовлетворен, е, че доста неща, които можем, не изпълняваме. Нямаме дисциплина в нападение. От време на време започваме да си правим каквото искаме, а срещу такива отбори това е пагубно. Същото е в защита, стареем се първо, а после нарушаваме принципите си. Неща, които не зависят от съперника, не се правят и това е нещо, от което съм недоволен, и трябва да коригираме.

Миналата година играхме добре в защита, направихме подобрение в тази насока. По тази причина никой не ни победи лесно. Това трябва да е константа. Ще се опитаме да изчистим нападението, трябва играчите да влязат във форма. Надявам се, че в тези 15 дни и след още 3 тежки мача ще успеем. Всички са здрави, Божидар Аврамов вече се оправя. Надявам се вече всичко да е наред", завърши Барчовски.

МИТЕВА И ПРОДАНОВА ЩЕ СПОРЯТ СЪС СВЕТОВНИТЕ ГРАЦИИ В „АРЕНА АРМЕЕЦ“

Представителки на най-добрите школи в света по художествена гимнастика пристигат в България за Световната купа. Турнирът е през уикенда в "Арена Армеец София". За надпреварата са заявени над 150 гимнастички от 26 страни. Голямата липсваща е олимпийската и световна шампионка Евгения Канаева, но ще пристигне втората най-добра рускиня Дария Кондакова. България ще бъде представена от най-добрата ни състезателка Силвия Митева и от Биляна Проданова.

"Много тренирахме, много се старяхме всички, и треньорите и състезателите, няма как да се оплача. Смятам, че всичко, което е трябвало да бъде направено, е направено. Както има една приказка - да направим каквото трябва, пък да стане каквото ще. Всички момичета са много развълнувани, че ще играят пред родна публика. Дай Боже, да спечелим нещо, което всички искат", заяви главният треньор на националния отбор Илиана Раева. Входът за турнира е свободен.

Devin плажен тенис се мести на север

На 19 и 20 август красивият плаж "Рапонги" край Варна ще приеме поредния турнир от веригата "Devin плажен тенис". След няколко успешни участия в предишните издания на състезанието, в него ще се включат националните състезателки Лазарина Стефанова и Катина Симеонова. Очаква се надпреварата край Варна да е изключително оспорвана, тъй като в това издание ще се включат и многократните шампионки на България по тенис Филипа Габровска и Виргиния Трифонова. Организаторите предричат финал между тях и тандема Стефанова-Симеонова, които нямат загуба до момента. Участие в турнира на плаж "Рапонги" ще вземат и победителите от мъжките финали от досегашните турнири, както и бившият шампион на България до 16 и до 18 години Марсел Радев. Срещите от веригата "Devin плажен тенис" ще започнат в 10 ч. утре. Всеки желаещ да участва в турнира може да се запише 15 минути преди началото на атрактивното състезание.

Организаторите на 16-ия турнир по ролер ски за Купа "Сивен" обявиха участниците в надпреварата, която ще се състои в курорта Юндола в неделя. Мъжете ще се състезават на 19 км, а жените - на 9. Ще има и старт за деца и юноши на 5 км

Кратки

Методиева е 18-а на Универсиадата

Шампионката на България в бягането на 400 м Виолета Методиева финишира седма в първа полуфинална серия на Универсиадата в китайския град Шънчжън и не успя да влезе във финала на дисциплината. Постигнатието ѝ от 54,62 сек. ѝ отреди 18-о място в крайното класиране. Преди това в сериите Методиева завърши пета за 55,64 сек. и се класира сред 24-те най-добри по резултат. В същата дисциплина при мъжете Красимир Байраков отпадна, след като завърши трети в седма серия с 47,53 сек. Третиият ни представител в атлетиката Петър Кременски преодоля предварителния кръг в спринта на 100 м с 10,64 секунди, на 1/4 финалите завърши осми в серията си с 10,72 сек. и отпадна. В турнира по джудо Калина Стефанова (57 кг) загуби на осминафинала от Хана Луизе Брюк (Гер), а в репашажите отстъпи и на Жан Баптист (Хаити). Мартин Иванов (66) пък загуби от Данбин Ма (Кит), а в последвалия репашаж първо победи Максим Фомин (Молд), но после отстъпи пред Флоран Урани (Фр). Единственият ни представител в плуването Марин Желев подобри личните си рекорди за сезона на 50 и 100 м гръб - 27.01 сек. (26-о място) и 57,71 сек. (28-о място).

Тунчев с втори цял мач

Бившият национал Александър Тунчев игра пълни 90 минути при инфарктна победа на Кристъл Палас с 2:1 над Ковънтри в среща от III кръг на Втората английска футболна дивизия. Тунчев се присъедини към новия си тим преди две седмици и не игра в I кръг, когато КЛР загуби с 1:2 от Питърборо. Във II кръг обаче бившият защитник на Локо Пд и ЦСКА игра за първи път 90 минути и записа първа победа с екипа на "орлите" след 2:0 срещу Бърнли. След победата и в третия кръг Кристъл Палас се изкачи на 5-о място с 6 т.